

FLACĂRA 11

Magazin ilustrat fondat de C.Banu în 1911 • 2.000 lei • anul 1997

A luat ființă
FUNDATIA -
„PREMIILE FLACĂRA”

SALA DE
LECTURĂ

În tinerețe,
criticul

Alex. Ștefănescu

I-a întâlnit pe

IUDA

Ce-a mai
rămas din
revoluția
română

pag. 13

Minerii
se trezesc
din beția
banilor

pag. 9 - 12

Căștigătorul concursului
„Mașina de scris”
în valoare de 1 000 000 lei
este Gheorghe Ionescu

C.E.C. pune la dispoziția clienților săi:

Contul curent personal

Contul curent personal se deschide, la cererea persoanelor majore, la oricare sucursală sau filială C.E.C. din țară. Documentația pentru deschiderea contului curent personal se poate depune și la o altă unitate C.E.C. proprie.

Pentru deschiderea unui cont, solicitatorul depune la unitatea C.E.C. o cerere-tip și un formular cu speci­menele de semnături ale titularului și persoanelor împuternicite (cel mult două persoane) de a dispune de soldul contului.

Titularii de conturi curente personale pot introduce dispoziții testamentare în favoarea a cel mult două persoane, fără a fi necesară prezentarea speci­menelor de semnături ale acestora.

La deschiderea contului, fiecărui titular i se pune la

dispoziție un carnet de cecuri obișnuit pentru efectuarea de plăți în numerar sau virament din cont.

Din conturile curente personale se pot efectua plăți periodice prin virament pentru plata abonamentelor telefonice, de radio și televizor, consumului de energie electrică și de gaze naturale, impozitelor, chiriei, primelor de asigurare, precum și pentru alte plăți care îi privesc pe titularii de conturi.

Pentru efectuarea de restituiri în numerar, titularul poate indica și alte două unități C.E.C., în afara celei la care este deschis contul.

Pensionarii titulari de conturi curente personale deschise la C.E.C. pot opta pentru depunerea în cont a pensiei cuvenite, adresând în acest scop o cerere oficiului de asigurări sociale și pensii de care depind.

SUMAR

Interviu

● **George Arion**
în dialog cu
Alex. Ștefănescu

pag. 5 - 8

Anchetă

● **Minerii se trezesc din**
beția banilor

pag. 9-12

Politică externă

● **Criza din Italia**

pag. 14 - 15

Reportaj

● **Secui, „evrei” și alte**
naționalități

pag. 16 - 17

● **Și vreme e**
ca să trăiești

pag. 18 - 19

Cultură

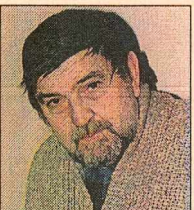
● **Teatru**

pag. 26 - 27

● **De jur-împrejurul**
ecranului

pag. 28 - 29

Sport

● **Campionatele**
Mondiale de Box
de la Budapesta

pag. 34 - 35

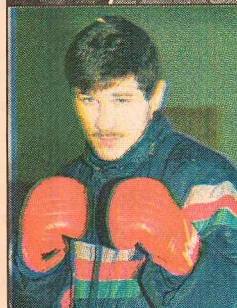
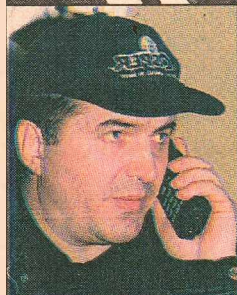
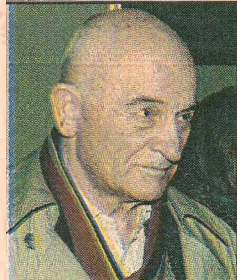
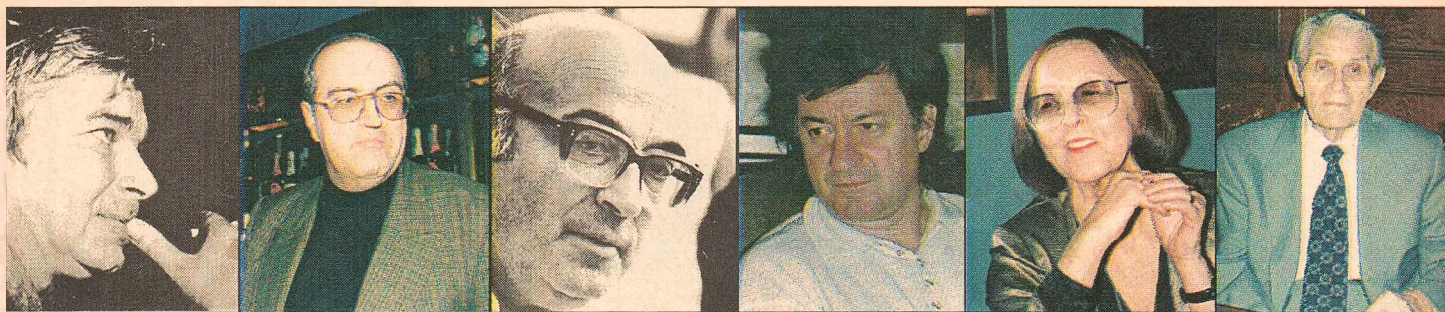

George Arion

Hai să învățăm să trăim și altfel!

În curtea unui bucureștean, în absența acestuia, s-a spart o conductă de apă. Un vecin a anunțat echipa de intervenție. Aceasta a sosit și s-a apucat de lucru fără nici un chef, apostrofându-l, din când în când, peste gard, pe cetățeanul vigilent: „ce te-a apucat, dom'le, să ne suni, ce, era curtea dumitale?!“

Episodul cu pricina, strict autentic și petrecut nu demult, mi-a adus aminte de ceea ce se întâmplă în Elveția când o mașină e parcată neregular sau pare suspectă, când vreun ins dubios dă târcoale vreunei case: imediat se găsește cineva care, fără să stea mult pe gânduri, pune mâna pe telefon, sună unde trebuie, de acolo i se mulțumește pentru informație și se pune în mișcare imediat un mecanism bine pus la punct. De aceea zic: dacă la alții se poate, hai să învățăm să trăim și noi altfel, să nu mai trecem indiferenți pe lângă evenimente pe care le considerăm a-i privi numai pe alții, fiindcă, până la urmă, au repercusiuni și asupra noastră; hai să nu ne mai mulțumim cu puțin și să nu mai acceptăm cu umilință doar ce ni se oferă ca să supraviețuim; hai să nu mai facem din modestia rău înțeleasă o virtute națională, ca și din seninătatea cu care contemplăm existența sau din resemnarea în fața istoriei; hai să nu mai acceptăm un lucru făcut de mântuială într-un atelier de reparații, și hai să refuzăm un costum cu o defecțiune cât de mică pe care o vânzătoare locvace încearcă să ni-l vândă; hai să nu mai închidem ochii prefăcându-ne că nu vedem locurile urâte în care trăim, mașinile proaste cu care circulăm, impolitețea funcționarilor care ar trebui ei să fie bucuroși că le adresăm vreo cerere; hai să îndrăznim mai mult și să pretindem a fi tratați de oricine cu tot respectul, indiferent pe ce treaptă a scării sociale ne aflăm; hai să nu ne mai credem cei mai importanți de pe această planetă, fiindcă de fapt, și pe bună dreptate, planetei nu-i prea pasă de noi; hai să devenim, în sfârșit, civilizați, să ne vorbim politicos, să ne îmbrăcăm cu îngrijire; hai să fim atenți la faptul că ni se pierd cântecele și în locul lor e o invazie de melodii ale unei părți din populație care se înmulțește amenințător, devenind o primejdie pentru ființa națională; în sfârșit, hai să uităm și brechtiana vorbă „se poate și altfel, dar merge și-așa“ și să croim vieților noastre alte tipare.

În data de 22 octombrie, acum 86 de ani, ieșea de sub tipar primul număr al revistei **Flacăra** – fondată de ziaristul, scriitorul și omul politic Constantin Banu. Într-unul dintre articolele sale, acesta spunea: „O astfel de flacăra râvnim să aprindem și năzuim s-o putem ține vie, deasupra patimilor oarbe și intereselor trecătoare pentru ca ea, luminând de sus, să lumineze departe!”

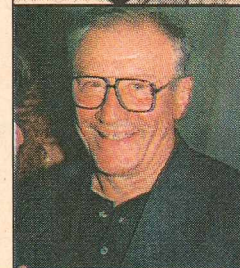
Continuând această tradiție de promovare a valorilor culturii și societății românești s-a creat **Fundația „Premiile Flacăra – România”** al cărei scop principal este decernarea, în continuare, a celor mai vechi, mai prestigioase și mai cuprinzătoare premii din presa românească. Totodată, **Fundația „Premiile Flacăra – România”** își propune editarea de publicații culturale, promovarea valorilor autohtone în străinătate, organizarea de expoziții, acordarea unor burse de studii pentru tinerii români merituoși etc.

Domeniile pentru care se vor acorda, de acum încolo, **Premiile Flacăra** (în valoare de 5 milioane de lei fiecare) sunt:

- Literatură
- Muzică
- Arte plastice
- Teatru și film
- Știință
- Management
- Jurnalism
- Sport

De asemenea, se va decerna **Marele Premiu Flacăra** (în valoare de 10 milioane de lei) unei personalități–reper pentru poporul român.

PREMIILE FLACĂRA
tradiție, valoare, continuitate

„Păstrez și acum, în șifonier, un suvenir de la Iuda”

– Alex. Ștefănescu, cum ți se par primii cincizeci de ani de viață pe care i-ai trăit?

– M-am născut la 6 noiembrie 1947, cu puțină vreme înainte de alungarea Regelui din România, și împlinesc 50 de ani la 6 noiembrie 1997, la puțină vreme după îndepărtarea din funcția de președinte al României a unui fost activist al PCR, Ion Iliescu. Practic, viața mea de până acum s-a desfășurat în întregime într-un regim comunist. A fost un mare nenoroc. Nu regret că mi s-a dat să trăiesc în România – țară care merită să fie iubită –, dar regret că mi s-a dat să trăiesc în România exact în perioada în care ea s-a aflat sub ocupație sovietică (întâi militară și ideologică, apoi doar ideologică).

Datorită acestei împrejurări, am trăit urât. Nu există greutate a vieții care să mă sperie, dar urâtenia ei înseamnă o tortură pentru mine.

– Și n-a fost nimic frumos, de care să-ți aduci aminte cu plăcere?

– Au fost, bineînțeles, și momente frumoase, pe care mi le-am creat singur sau împreună cu alții, în pofida regimului. Unele dintre aceste momente ți le datorez chiar ție, George Arion; ești un om minunat – generos, discret, învățat ca un bătrân și capabil să se joace ca un copil. Soarta a vrut să ne cunoaștem și să ne împrietenim încă de acum treizeci și doi de ani. E ceva!

– Când ne-am cunoscut, în facultate, eram tineri, entuziaști, însetați de a cunoaște, naivi, crezând că societatea în care ne aflam dorește cu adevărat să ne împlinim, să ne exprimăm liber, să îndrăznim. Declarația din aprilie 1964 ne pusese pe jar, ca și Congresul al IX-lea. Am aflat curând că lucrurile nu au înlănțuirea din închipuirea noastră, că totul e o fațadă mincinoasă. Pentru noi, cei din apropierea ta, destrămarea acestui păienjenis de amăgiri a început datorită unei întâmplări pe care ai provocat-o cu o candoare aproape

copilărească. Erai oare predestinat ca ție să ți se întâmple așa ceva?

– Te referi la faptul că în 1966 am fost anchetat de Securitate pentru „afirmații dușmănoase” la adresa regimului comunist – și exclus din U.T.C. în cursul unei ședințe de „demascare”. Ceea ce mi s-a întâmplat mie se putea întâmpla și altora, dar nu oricui, ci numai acelor care **nu știau** că în România exista interdicția de-a spune cu glas tare ce crezi sau **știau și își asumau** riscul de a sfida această interdicție. Eu mă număram printre cei care nu știau. Nu știam nici măcar că există o instituție ca Securitatea. Ancheta securistică la care am fost supus – săptămâni la rând – a căzut asupra mea ca o lovitură de trăsnet.

– Și totuși, de ce tocmai tu?

– Dacă nefericita întâmplare m-a lovit pe mine și nu pe altcineva a fost numai din cauza ghinionului de-a fi avut parte de simpatia grețoașă a lui

George Radu Serafim, colegul nostru de facultate de atunci. Eu i-am respins instinctiv – așa cum te scuturi de un gândac care ți s-a suit pe gât – inițiativa de-a se împrieteni cu mine, iar el s-a răzbuhat dând declarații împotriva mea la Securitate. Păstrez și acum în șifonier – ca pe un fel de suvenir de la Iuda – o cravată mai puțin obișnuită, confecționată dintr-un șnur de mătase neagră, primită în perioada aceea în dar de la George Radu Serafim.

– Ce crezi: după aceea ne-am cumințit și am acceptat îngenuncherea ca pe o fatalitate?

– Nu ne-am cumințit, am devenit mai precauți. Oricum, autoritățile ne-au considerat mereu, într-o oarecare măsură, suspecti. Și, într-un fel tot am fost pedeșiți, prin sărăcie și marginalizare. Și eu, și tu trăim de când ne știm „la bloc”, adică în niște celule de închisoare...

– Ar fi trebuit să acționăm altfel? Ar fi trebuit să ne dăm foc în piețe? Să ne strigăm neputința de a deveni liberi? Să nu mai citim și să nu mai scriem? Să devenim niște eroi după care n-ar fi rămas nimic – doar amintirea unor gesturi zadarnice? Ce ne-a împiedicat să devenim eroi?

– Nu cred că ar fi trebuit să devenim eroi. A deveni erou nu poate fi o obligație. E ca și cum ai pretinde cuiva să fie un poet genial. Eu, de exemplu, sunt mediocru ca om și am o anumită superioritate doar ca autor. (Las la o parte faptul că, așa mediocru cum sunt ca om, par un înger în comparație cu mulți semeni ai mei.) Nu cred, deci, că ar fi trebuit să devenim eroi, dar cred că ar fi fost frumos să devenim. (Așa cum ăr fi fost frumos să zburăm.)

– Doamna mea – mai tânără – mă întreabă adeseori: cum ați putut suporta? De ce n-ați protestat, de ce ați pactizat – într-un fel prin supunere – cu un regim opresiv? Încerc să-i dau diferite răspunsuri care însă n-o conving. Tu ce răspuns i-ai da?

– Fiind mai tânără, nu cunoaște și nici măcar nu-și imaginează situația de atunci. Ar fi bine să se gândească la reacțiile unui om prins sub dărâmurile unei clădiri, în urma unui cutremur. Oricât s-ar opune acel om din punct de vedere moral, povara de mii de tone de deasupra lui n-o poate clinti. Și este nedrept să considerăm că el se... supune.

– Oare trebuie să ne cerem iertare fiindcă n-am fost eroi? Nu e oare o probă de eroism și supraviețuirea cu speranța că într-o zi coșmarul se va sfârși?

– O probă de eroism nu este. Dar este o dovadă că am rămas oameni, că nu ne-am alienat, ca atâția alții.

– La sfârșitul acestui coșmar n-am contribuit, oare, și noi care, în scrierile noastre, n-am preamărit dictatura?

– Constat că te obsedează evaluarea morală a existențelor noastre. În mod curios, oameni care n-au muncit nicio-

dată și care o viață întreagă n-au făcut decât să-i încurce pe cei din jur, nu-și pun asemenea probleme. În schimb, tu, care ai muncit conștiincios și la un înalt nivel de competență de când te știu, te întrebi dacă ești sau nu vinovat. Din punctul meu de vedere, forma cea mai importantă de afirmare a moralității o constituie munca. Muncind, colaborăm și ne dovedim solidari cu semenii noștri. Un șurub corect executat în România se înșurubează perfect într-o piuliță fabricată la Chicago, și împreună, șurub și piuliță, pot asigura supraviețuirea unui alpinist japonez din Himalaya.

Mă mândresc cu faptul că toată viața am muncit – ca și tine – cu sentimentul răspunderii. Iar acest gen de muncă este exact ceea ce lipsește în România în momentul de față. Mașini prost făcute din cauza căroră mor oameni, drumuri în paragină din cauza căroră mor oameni, seringi nesterilizate din cauza căroră mor oameni, lifturi defecte din cauza căroră mor oameni, articole de ziar neinteligente și vulgare, scrise în bătaie de joc, din cauza căroră mor (spiritual) oameni – așa poate fi schițat peisajul moral al României de azi. Nu de eroi am avea nevoie, ci de oameni care să-și facă – în sfârșit – datoria la locul lor de muncă.

– La o judecată a istoriei ar trebui să ne prezentăm cu capul plecat?

– Nu.

– Eu unul n-aș fi așa de categoric. Dar am început oare să trăim cu adevărat de-abia după 1990?

– Din punctul meu de vedere, în după-amiaza zilei de 21 decembrie 1989, în ziua de 22 decembrie 1989, în săptămânile din mai și iunie 1990, în Piața Universității, și în noaptea zilei de 17 noiembrie 1996, când s-a anunțat victoria în alegeri a lui Emil Constantinescu, am trăit momente de fericire care au compensat într-un fel toată suferința dinainte. În acele momente am plâns de fericire și am simțit că n-am trăit degeaba. Apoi, în toată perioada post-decembristă m-am bucurat de libertatea de a scrie exact ce cred, ca într-un paradis al scrisului. A fost o libertate pe care ne-am luat-o singuri (nu ne-a fost dăruită de Ion Iliescu, așa cum au pretins unii susținători ai lui) și pe care azi Emil Constantinescu ne-o respectă în mod declarat.

Pentru un scriitor sau un publicist această libertate reprezintă foarte mult, atât de mult încât îl poate face să simtă – ea singură – că trăiește cu adevărat.

– Îți mai este frică de ceva acum? Sau te-ai eliberat?

– Ți-o spun fără să bravez, nu-mi mai este frică de nimic. De știut, știu că există numeroase primejdii (am primit, pe vremea când criticam regimul lui Ion Iliescu, și amenințări cu moartea), dar ele nu mă impresionează. Dacă aș fi pedepsit în vreun fel pentru cinstea mea, aș accepta pedeapsa cu nesaț, ca pe o formă de înnobilitare. Am obosit și m-am plictisit să-mi mai fie frică. Până la sfârșitul vieții n-o să-mi mai fie nicio-dată frică să spun ce cred.

– Cum îți explici că intelectuali în care am crezut au devenit complici cu falsa democrație care a fost instaurată de Ion Iliescu?

– Nu știu care este cauza, dar știu că efectul trădării lor a fost catastrofal. Slujirea lui Ceaușescu de către intelectuali, oricât de dezgustătoare, n-a avut consecințe similare, nu a contribuit într-un mod semnificativ la agravarea situației țării. Dictatura lui Ceaușescu era atât de puternică, încât osanalele nu-i mai adăugau nimic. Erau ca niște flori inutile presărate pe un zid de piatră. În schimb, slujirea lui Iliescu de unii intelectuali ca Eugen Simion sau Valeriu Cristea a contribuit concret la menținerea, timp de șapte ani, a unui regim nefast pentru România. Fără sprijinul lor, Ion Iliescu ar fi rezistat mai puțin și țara ar fi fost scutită de pierderi – umane și materiale – uriașe.

Este greșit să se considere că a fost vorba de o simplă opțiune, ca oricare alta, că susținerea lui Ion Iliescu de către respectivii intelectuali a constituit o exercitare a dreptului lor democratic de a-și exprima o preferință politică. Ion Iliescu nu era un om politic printre alți oameni politici. Era un fost activist al PCR și un discipol-rival al lui Nicolae Ceaușescu, care în mod indecent a venit la putere după ce sute de tineri cu sufletul curat muriseră luptând tocmai pentru îndepărtarea lui Nicolae Ceaușescu de la putere. Despre Eugen Simion știam din-totdeauna că este insensibil și că nu-l

interesează decât propria lui ascensiune socială. Dar în legătură cu Valeriu Cristea îmi făceam iluzia că nu rămâne indiferent la nedreptate sau, măcar, la **grotescul nedreptății**. Pe Valeriu Cristea ar fi trebuit să-l oripileze fie și numai **prostul-gust** al înlocuirii lui Nicolae Ceaușescu cu un Nicolae Ceaușescu mai șters.

– **După jertfa tinerilor din 1989 am mai avea vreo scuză dacă am trișa?**

– N-am mai avea nici o scuză, dar nu numai din cauză că a existat o jertfă a tinerilor. N-am mai avea nici o scuză și datorită împrejurării că, în momentul de față, situația din România **depinde** de atitudinea noastră. Pe vremea lui Ceaușescu, eu, cel puțin, eram cu desăvârșire convins că nu se poate schimba nimic și că până la sfârșitul vieții voi fi prizonierul comunismului. (De altfel, în caz că nu s-ar fi prăbușit comunismul în URSS și în alte țări din jurul nostru, n-am fi avut nici o șansă să asistăm la prăbușirea comunismului în România. S-ar fi ajuns, cel mult, la o înlocuire a lui Ceaușescu – cu concursul sovieticilor – cu un lider comunist mai liberal.) Dacă aș fi fost un om cu vocație de erou, aș fi contestat în mod deschis regimul, dar aș fi făcut-o doar pentru valoarea simbolică a gestului, fără să sper că gestul meu ar avea vreun efect.

În prezent, lucrurile stau cu totul altfel. Foarte multe depind de noi.

Intellectualii care se laudă cu apolitismul lor (acel apolitism pentru care a tot ple-dat în mod vinovat Eugen Simion pe vremea când era la putere Ion Iliescu) se laudă cu ceea ce au mai dizgrațios. Este ca și cum o persoană nespălată s-ar

lauda cu nespălarea ei.

– **Câtă vreme ai crezut în Iliescu? Sau n-ai crezut nici o clipă!**

– Ba am crezut; până în momentul în care a anunțat că Frontul Salvării Naționale va participa la alegeri. Atunci a devenit evident faptul că este și el – ca aproape toți foștii activiști ai PCR – un șmecher. Și, de fapt, abia atunci **mi-am amintit** că Ion Iliescu a fost un activist al PCR – unul care a participat la colectivizarea forțată a agriculturii, la reprimarea ideologică a tinerilor cu vederi nemarxiste, la consolidarea criminalului regim comunist exact în perioada în care oameni de valoare morală a lui Corneliu Coposu plăteau cu ani grei de închisoare – sau chiar cu viața – devotamentul față de civilizația românească.

– **Unii colegi din generația noastră au avut după '90 o ascensiune socială extraordinară. Noi trăim la fel ca și mai înainte. Oare de ce?**

– Nu pot să răspund și în numele tău. Dar despre mine știu de ce. În relațiile cu oamenii, am parte mereu de afaceri păguboase. Să-ți dau un singur exemplu. Rubrica **Mașina de scris** pe care o susțin în paginile revistei **Flacăra** nu o fac – după cum știi foarte bine – pe gratis, dar tot tu știi că îmi depășesc cu mult obligațiile pe care le am nu față de revistă, ci față de corespondenții rubricii. De exemplu, dacă descopăr un tânăr talentat, nu mă limitez să-i semnalez existența și să-i public câteva texte în **Flacăra**, ci mă ocup cu zel de lansarea lui în viața literară românească. Sunt câteva zeci de tineri de care mă ocup astfel, simultan. Dar cei mai mulți dintre ei nu-mi apreciază eforturile, iar de reciprocitate nici nu poate fi vorba.

Cu câțiva ani în urmă l-am remarcat pe un tânăr de mare talent, Adrian Oțoiu, și l-am ajutat să publice un roman de peste patru sute de pagini la Editura „Cartea Românească”. Ce înseamnă „l-am ajutat”? Bineînțeles că romanul merita – din punct de vedere literar – să fie publicat, dar din punct de vedere financiar – nu, întrucât cărțile autorilor români (și în mod special ale autorilor români necunoscuți) nu se vând. Am făcut, deci, numeroase demersuri, m-am obligat față de directoarea de atunci a editurii, Magdalena Popescu, care mi-a cerut ca în schimb să particip la diferite manifestări publice ale instituției pe care o conducea, am citit și recitat romanul de mai multe ori, am

luat fragmente din el și le-am bătut cu mâna mea la mașină, pentru a le publica în diverse reviste, astfel încât să familiarizez publicul cu numele lui Adrian Oțoiu, am scris prezentări ale lui, i-am trimis scrisori și telegrame pentru a-l ține la curent cu soarta cărții ș.a.m.d. Tot eu i-am atribuit **Premiul Mașina de scris**, iar ulterior, după apariția romanului, am făcut lobby pentru a determina juriul Uniunii Scriitorilor să-i acorde Premiul Uniunii Scriitorilor, ceea ce s-a și întâmplat. Nu mai vorbesc de faptul că am scris cronici despre carte, relatări în legătură cu lansarea (la care am participat și eu) etc. etc., erijându-mă deci într-un fel de impresar al tânărului autor, absolut pe gratis și fără să mă gândesc la vreo răsplată, în condițiile în care: 1. Aveam un salariu de 200 000 de lei ca redactor-șef la România literară și eram (așa cum sunt și acum) extrem de ocupat, lucrând la o istorie a literaturii române contemporane, colaborând la radio, televiziune, diverse ziare și reviste, făcând parte din conducerea Uniunii Scriitorilor ș.a.m.d. Ei bine, după toate acestea, o editură din București are ideea să traducă în engleză una din cărțile mele, în versiune prescurtată – o sută și ceva de pagini – și să o publice în Occident. La recomandarea mea, editura îl contactează telefonic pe Adrian Oțoiu, care știe bine engleza, și îi propune să facă traducerea, bineînțeles, în schimbul unei remunerații, pe baza unui contract. Aici intervine surpriza, Adrian Oțoiu cere o sumă exorbitantă (raportată la salariile din

România): 8 650 000 de lei pentru cele o sută și ceva de pagini – adică pentru o muncă de maximum o lună. Conster-nați, cei de la editură renunță la ser-viciile lui, renunță și la publicarea cărții mele în străinătate (întrucât între timp se depășise și un anumit termen) și mă privesc și pe mine cu suspiciune, pentru că eu și nu altcineva le-am recomandat traducătorul.

Eu, dacă aș fi fost în locul lui Adrian Oțoiu, i-aș fi făcut cadou lui Alex. Ștefănescu traducerea, ca răsplată pentru timpul pe care el l-a cheltuit cu mine. Ca să nu mai vorbesc de faptul că, în realitate, nu-i cerea nimeni să muncească fără plată, ci doar să fie rezonabil în pretențiile lui și să nu manifeste o asemenea aviditate dizgrațioasă tocmai în raport cu cel care l-a susținut cu spirit de sacrificiu.

Acesta este genul de „afaceri” de care am parte. Înmulțește pierderea înregistrată de mine în relația cu Adrian Oțoiu cu 100 și ai să-ți faci o imagine destul de clară asupra falimentului care mă pân-dește.

– Este oare mai demn de respect tânărul care strigă „Nu vreau să fiu geniu!” decât cel care îndura teroarea și buchisea pe cârți?

– Înainte de 1989 existau și tineri care refuzau să fie genii, iar după 1989 există și tineri care învață cu nesat, dor-nici să ajungă la performanță intelectuală. Nu este edificator să-i comparăm pe cei harnici de ieri cu cei leneși de azi.

– Eu, unul, nu pot șterge cu buretele nici ceea ce am învățat în școală – iată, am dat la două facultăți cu profil diferit și am reușit, succesiv, la amândouă –, nici cartea din facultate, nici cultura în care m-am format. Se poate arunca totul la lada de gunoi, așa cum încearcă unii?

– Bineînțeles că nu. Problema este

Care dintre cele patru personaje este Alex. Ștefănescu? (Fotografie din 1952)

însă alta: să înțelegem că adevărata cultură a fost aceea neatinsă de comu-nism. Comunismul n-a produs cultură. Singurul său merit – ca să fiu sarcastic – constă în faptul că nu a reușit să dis-trugă cultura în întregime. Raportul este exact acela dintre fier și rugină. Poate datora ceva fierul ruginii?

Nu există nici un exemplu de lite-ratura valoroasă produs de ideologia marxist-leninistă. Și invers: în tot ceea ce considerăm literatură valoroasă nu vom găsi nici măcar o urmă din această ideologie. Uneori chiar și în cuprinsul aceleiași opere distingem părțile infestate – false și, uneori, ridicole – de cele scrise într-un regim de libertate sufletească.

– Va mai rămâne ceva din generația noastră? N-ai impresia că ne-am risipit?

– Va rămâne puțin pentru că din creația oricărei generații rămâne puțin. Personalitățile apar rar în istoria culturii și mai și au nevoie de circumstanțe favorabile ca să se manifeste. Pe de altă parte, este prematur să mă pronunț asupra contribuției noastre. Mulți dintre noi abia acum își ridică – febrili – mo-numentul. S-ar putea să avem parte de surprize.

– Ceea ce-am trăit – foamea, frigul din case, teroarea – nu reprezintă o expe-riență fabuloasă?

– Ai atins un punct nevralgic. Nu s-a scris însă o carte semnificativă, capabilă să zguduie conștiințele, despre extraordinara experiență pe care am trăit-o cu toții. Un scriitor amer-ican ar plăti cu bani grei (cu dolari!) accesul la o asemenea experiență. Noi avem toate datele, dar le valorificăm exclu-siv în opere minore. Ne „docu-mentăm” de o viață întreagă, dar amânăm să trecem la relatarea propriu-zisă sau ne mulțumim cu evocări capri-cioase; indirecte, palide.

– Mai crezi în omenie, dreptate – în valorile umaniste – după ce am trăit în ultimii șapte ani?

– Cred, cu aceeași intensitate ca în adolescență, dar nu mai îmi fac iluzii în legătură cu capacitatea poporului român de-a și le aminti repede. Timp de cincizeci de ani, ocupații noastre, în complicitate cu tot felul de trădători autohtoni, grupați în funeste ceceuri și

cepeexuri, s-au străduit să șteargă memoria culturală a unei întregi țări. Au recurs la metode josnice sau de-a drep-tul criminale. Întâi au ucis numeroși int-electuali de elită ai țării. Apoi, pe cei rămași în viață i-au aruncat în închisori, i-au marginalizat, i-au terorizat, astfel încât mulți dintre ei s-au prăbușit până la urmă din punct de vedere moral. De fapt, s-a ajuns, treptat, la o degradare fără precedent a întregii populații din România. Oamenii pe care îi vedem azi pe străzi trebuie considerați supravie-tuitoarii unui lung și chinuitor prizonierat. Sunt decăzuți și fizic, din cauza condi-țiilor inumane în care au trăit. Cum le-am putea pretinde să devină, în numai câțiva ani, demni de predecesorii lor de dinaintea războiului?

– Cum îți închipui următorii cincizeci de ani din viața ta?

– Mi-i închipui limitată la douăzeci! Și aceasta, numai când sunt optimist. Când mă gândesc realist la viitorul meu, îmi dau seama că mie, ca oricărui român, mi se poate întâmpla oricând să mor din cauza formidabilei debandade din România. Un fir electric lăsat neizola-t din neglijență, o sticlă de bere arunca-tă de un bețiv de la balconul unui bloc, o gură de canal neastupată, o țevă de gaz metan fisurată, o ușă de lift care se deschide fără ca liftul să fie în drep-tul ei, un câine vagabond bolnav de tur-bare, un recipient insuficient spălat, în care a fost cândva verde de Paris – iată genul de posibile cauze ale unor decese lipsite de glorie de care au parte românii. Ar fi destul de trist să nu-mi pot duce la bun sfârșit opera din cauza unei butelii de aragaz cu un defect de fabricație.

– Și totuși, eu îmi doresc să te pot îmbrățișa și atunci când vei împlini 100 de ani.

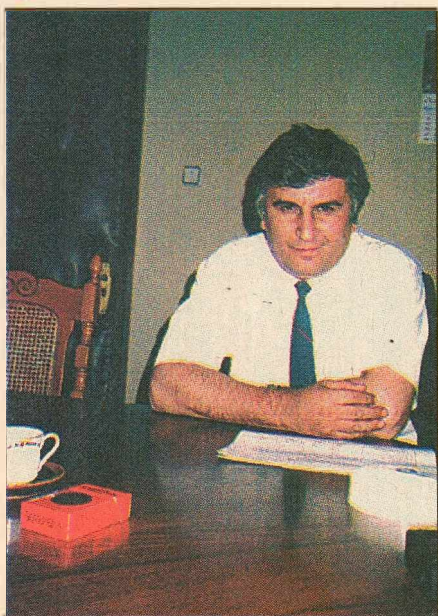
Cinci scriitori români în șase sute de mii de exemplare (Eugen Uricaru, Ion Mircea, Vasile Dan, Alex. Ștefănescu și Cornel Ungureanu – pe frontispiciul unui calendar editat în China în 1997)

Minerii se trezesc din beția banilor

Anchetă de LILIANA PETRUȘ ■

Se pare că oricât am încerca, noi, cei care ne chinuim la suprafață, nu-i vom înțelege niciodată îndeajuns pe cei care se chinuie în subteran. Minerii reacționează aproape întotdeauna altfel decât ne așteptăm noi. Când socotim că își văd de cărbunele lor, ortacii vin în București, să planteze flori. Când ne îngrozim de felul în care și-ar putea apăra Liderul, pe mineri îi doare în cot de arestarea lui Cozma. În fine, restructurarea masivă a mineritului ne-a făcut să credem că aceia care au rămas fără un loc de muncă vor protesta violent. Și când colo, ei se autodisponibilizează pe rupte și fug de abataje mâncând pământul.

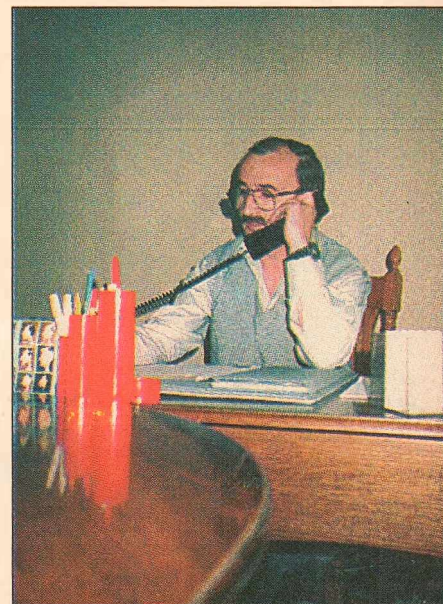
Victor Bădărcă, președintele executiv al Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului, susține că Ordonanța 22 a fost aplicată haotic

Planul la disponibilizări a fost îndeplinit înainte de termen

Mineritul românesc era, până mai ieri, un fel de monstru industrial în gurile căruia se rostogoleau peste 25% din pierderile înregistrate de economia națională. Răsfirat în 23 de județe și 41 de bazine miniere, cu 157 mine de subteran, 111 cariere de suprafață și 70 uzine de preparare, mineritul părea aproape imposibil de clintit. Nu din cauza bazei materiale, desigur, ci din pricina oamenilor. Guvernul se aștepta la o rezistență minerească fără precedent, pentru că ortacii disponibilizați, trebuie să recunoaștem, nu mai au cine știe ce șanse de reintegrare: rutina muncii brute nu-i îndeamnă să se recalifice, au vârste și boli care nu-i ajută să-și găsească un alt loc de muncă, zonele miniere sunt sărace în meserii, povestea cu afacerile pe cont propriu rămâne doar un exercițiu de imaginație ministerială ș.a.m.d.

Iată însă că, de acum celebrele Ordonanțe 9 și 22 i-au determinat pe mineri să nu se mai gândească și la viitor. În mai puțin de trei luni, furati de mirajul celor 12-20 de milioane, au părăsit mineritul românesc 80.000 de salariați, din totalul de 175.000. Asta înseamnă o reducere a personalului cu 40%, față de 25%, cât îndrăzneau să spere actualii guvernanți. Incredibil, dar adevărat, planul de disponibilizări din minerit s-a realizat până la nivelul anului 2005.

Pentru a domoli plecările necontrolate și păguboase – care au făcut ca unele mine să fie părăsite, de-a dreptul periculos din punctul de vedere al securității muncii – Puterea s-a văzut nevoită să modifice Ordonanța 22. De acum încolo, orice disponibilizare se va face numai cu aprobarea conducerilor celor 6 sucursale miniere din țară, în raport cu bugetul fiecărei unități. Așa stând lucrurile, sfânta șpagă din economia națională și-a schimbat direcția. Înainte se dădeau sume fabuloase, chiar și în valută, pentru angajări. Acum se dau șpăgi serioase pentru desfacerea contractului de muncă.

Dorin Mihailoici se gândește, cu groază, ce vor face ortacii atunci când nu vor mai avea nici un ban

Liderii se leapădă de crucea celor disponibilizați

Documentarea în Valea Jiului mi-a oferit prilejul romantic de-a umbla prin ploaie, udă până la piele, căutând adrese necunoscute și oameni care, pe o asemenea vreme, nu puteau decât să-și numere banii. Copii au făcut deja, poate chiar prea mulți.

La Regia Autonomă a Huilei n-am avut noroc. Portăreasa era hotărâtă că șefii au o ședință extrem de importantă și că nu pot fi deranjați. Nu, nu se poate să aștept în hol, dispozițiile conducerii sunt destul de clare. Am înconjurat clădirea Regiei de câteva zeci de ori, prin aceeași ploaie mocănească. Ședința a durat peste 4 ore. Când s-a terminat ședința, coincidentă, s-a terminat și programul. Era doar 15,30, o oră destul de „matinală” pentru ditama. Regia cu probleme. Mă rog, portăreasa mi-a sugerat că așa s-ar putea întâmpla și mâine, sunt ședințe și necazuri multe, doamnă, și oricum ne-am cam saturat de ziariști. Cred!

Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului a fost ceva mai ospitalieră

Niște băieți veseli care înroșeau telefoanele cu niște urgențe legate de un meci de fotbal, mi-au spus să-i aștept pe domnii lideri, că trebuie să apară. Pot să stau sub streșină, desigur, ca să nu mă picure chiar în cap. Vicepreședintele **Dorin Mihailoici** a apărut și a dispărut fără să știe dacă are timp. Habar n-am ce mi-a venit să-l asigur că eu am timp, că o să-l aștept, totuși, acolo. O zi, două, nouă. L-a cam bufnit râsul, ce-i drept, și s-a întors peste o oră. M-a găsit într-o companie selectă, respectiv cu **Victor Bădărcă**, președintele executiv al Ligii, proaspăt întors de la București. Mi-a fost dat să aud și scuze, am băut chiar și o cafea. Sunt simpatici, la urma urmei, domnii lideri, numai că au și ei nedumeririle lor. Pe cine o să mai apere, de pildă,

minerii disponibilizați ajung în stradă. Guvernul n-are decât să le asigure protecție socială. Nu i-a obligat nimeni să plece, așa că, din partea mea, fiecare să-și poarte crucea. Să nu care cumva să se creadă că aceia care au fost disponibilizați își cheltuiesc banii, se odihnesc un an de zile și după aceea vin la mine, să-i angajez, că nu au altă șansă. Personal, nu sunt de acord cu asta!"

dacă minerii și-au luat tălpășița? Din cele 16 unități miniere ale Văii Jiului au plecat peste 20.000 de salariați. Adică dublu față de așteptările Ligii. **Victor Bădărcă** susține că Ordonanța 22 a fost aplicată haotic și că mineritul din România este întors peste cap: „Acuma s-a dovedit că minerii au fost săraci, chiar dacă dumneavoastră scrieți că au salarii de milioane. Salariul mediu este de 826.000 lei. Cu sporuri cu tot, se ajunge la 1,3 milioane. Dacă minerii ar fi trăit bine din banii ăștia, nu se repezeau la Ordonanță. Da' au tăbărit pe milioane, au făcut reclamații până la Ministerul Industriilor, că de ce nu-i disponibilizăm pe toți. Eu nu mă pun restructurării, numai că lucrurile trebuiau făcute treptat. Plecând valuri-valuri, pentru mine este deja un risc. Gândiți-vă numai la faptul că nu mai avem cu cine să întreținem securitatea minelor și Doamne ferește de surpări, accidente, explozii. Au intrat cu capul în capcana banului, asta este! Numai că banii se termină și

Dorin Mihailoici este oleacă mai indulgent: „Ar trebui să ne gândim și la cei care au părăsit sistemul, sunt plini de silicoză și alte boli profesionale, poate îi ajutam măcar să se trateze în clinici de specialitate. Nu au o viață prea ușoară, să știți. Unii și-au depus ceva bani în bancă și au rămas în Vale, alții și-au încărcat camioanele cu mobilă, televizoare, aparatură casnică și au plecat în Moldova sau Oltenia. Da' nici acolo nu umblă câinii cu colaci în coadă! Casele părintești sunt dărăpănate, ca să te apuci de agricultură, rentabil, nu-ți ajung 20 de milioane, că atâta a ajuns jumătate

dintr-un tractor. Despre afaceri personale, nici nu poate fi vorba. Până și o tarabă amărâtă, în piață, te duce la câteva milioane. Minerii și-au cheltuit aproape toți banii pe cumpărături nechibzuite, pe restaurante și taxiuri, iar acum, mai precis în câteva luni de zile, vor ajunge la înghesuială."

Minerii încep, deja, să se trezească din beția banilor. Cele 1.500 miliarde lei alocate pentru disponibilizări nu țin de cald nici măcar la iarnă, darmită în viitor!

Au fost odată niște milioane

Fost oraș al milionarilor, preț de o Ordonanță 22 aplicată la repezeală, Petroșaniul a revenit la sărăcia lui cea de toate zilele.

În blocurile minerești din jurul Pieței Dacia, de pildă, nu am găsit nici o urmă de bunăstare. Am bătut, pur și simplu, din ușă în ușă. Bună ziua, ce mai faceți, v-ați disponibilizat, hai noroc, ce-ați făcut cu banii? La unele apartamente nu răspundea nimeni, în altele se zugrăvea, în celelalte curgea apa din tavan. Condițiile de trai din Valea Jiului sunt ceva de speriat. Blocuri gen cutii de chibrituri, în care o cămăruță este, în același timp, și baie și bucătărie, apă rece doar dimineața și seara, apă caldă deloc, căldură data viitoare.

Din căminul de lângă Jandarmerie au plecat 110 familii și au rămas vreo 20. Cei obligați să-și vadă de treabă în Petroșani, pentru că nu au rude în alte zone ale țării, i-au invidiat, normal, pe fiii risipitori întorși în casele de la sat. Acuma le-a trecut, s-au convins ce înseamnă și cocioabele din Moldova. **Cristian Cojocaru**, de exemplu, s-ar putea spune că a căzut din lac în puț. Veselie mare că a primit milioanele, n-o să mai locuiască într-un cămin împuțit. Ortacii care l-au ajutat să se mute, în satul Dârloaia, spun că n-ar sta acolo nici legați. Casa lăudată este, de fapt, un fel de colibă din chirpici, atât de șubredă că un vânt puternic o rostogolește până în Prut. Astea fiind văzute, tot mai bine-i în colonie, zic minerii, curg ele caloriferele și țevile, da' blocul stă în

picioare, cel puțin deocamdată. **Pavel Maxim** ar avea și el o casă, în comuna Repedeș, din Maramureș, numai că nu vede ce-ar putea să caute pe acolo. Pământul e sărac, locuri de muncă nu se găsesc nici să dai cu parul. **Chișu Amsis** și-a cumpărat un apartament de trei camere, cu 10 milioane, ceva mobilă și gata cu banii de disponibilizare. De-acum își caută de lucru. Că nu găsește, asta-i deja o altă poveste. Locurile de muncă din Vale sunt pe cale de dispariție. Unii au încercat pe la particularii din Livezeni, la construcții, fier vechi, încărcat-descărcat marfă. Muncești de-ți sar capacele, pentru 25.000 lei/zi, mai ceva ca-n subteran. Și dacă patronul n-a dormit prea bine, spun ortacii,

mâine te trezești cu un șut în fund, în loc de bani sau contract de muncă.

Condiții mai bune pentru șobolani

Cele câteva milioane cheltuite în grabă nu au alinat deloc obrazul schimonosit de sărăcie al Văii Jiului. Blocurile și căminele din colonie au devenit un amestec sinistru de mizerie și obiecte care s-ar vrea de lux. Lucrurile s-au schimbat doar în sensul că șobolanii nu mai circulă pe linoleum, ci pe covoare persane, iar gândacii nu se mai adună în debara, ci în mobila nouă, de-abia înghesuită în cămăruțe de 9 m.p.

Portrete de mineri, la tinerețe

Cristian Gheorghiu lucrează la EM Livezeni, de 6 ani de zile. Tot de atunci s-a pricopsit cu o cameră prăpădită de cămin. Nu s-a înscris la disponibilizări pentru că nu poate risca viitorul copiilor. Milioanele azi sunt, mâine nu, un salariu e totuși mai sigur. Tare s-au mai bucurat ăștia mici de povestea cu apartamente date pe o ladă de bere. Da' de unde! Familia Gheorghiu a primit, cu chiu, cu vai, un așa-zis apartament de două camere, în care de-abia ai loc pentru pat și masă. Acuma zugrăvesc pe acolo, că e un fel de, cozină, fără să știe că țevile vor pocni din nou, chiar la primul îngheț. Când s-a auzit de Ordonanță, omul nostru a apelat la sfatul bătrânilor. Părinții lui locuiesc într-o casuță modestă, din Ștefănești-Botoșani. I-a luat pe departe, mamă și tată, ce-ați zice voi să

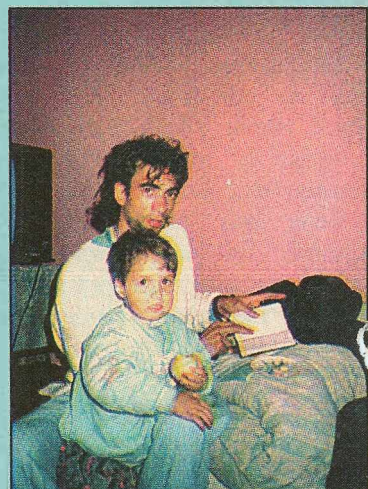

Familia Gheorghiu nu a reușit să-și cumpere un apartament civilizat nici cu sute de lăzi de bere

venim acasă, cu câteva milioane, să reparăm... Părinții l-au privit cruciș și au dat din mâini, a pagubă: „Măi băiete, ce să faci tu cu copiii în sărăcia asta, n-ai unde să lucrezi aici, maică, n-ai tu atâția bani cât să ridici o casă, numai o mașină de balast costă două milioane...”

Cristian Gheorghiu, ca și atâția alții, a fost condamnat la Valea Jiului. Se pare că pe viață!

Ioan Lup, fost angajat la EM Dâlja, s-a disponibilizat din 8 septembrie, cu primul val. Milioanele încasate, în număr de 11, le-a depus la bancă, în ideea că avionul până în Canada costă destul de mult. Și-a făcut pașaport, ar mai avea de rezolvat doar cu apartamentul, dacă așa se poate numi un spațiu în care wc-ul răbufnește peste praguri, cel puțin o dată la trei zile, iar tencuiala îți cade în cap sau în farfuria cu ciorbă, când ți-e lumea mai dragă. „Din 29, câți eram în sector, am plecat 26. Unii s-au întors pe la țară, cu alții m-am întâlnit în oraș, că își fac veacul pe la Gambinus. Dame, jocuri de noroc, bagă banii gârlă în băutură și femei, cât or mai avea. Am colegi care, deja, sunt muritori de foame. Un vecin de-a lu' tata și-a tocat toate cele 16 milioane, în câteva zile. Eu m-am hotărât să plec pe dincolo, nu există nici un viitor în Vale. Mă uit la fetița mea, de 4 ani, și mă apucă disperarea. Am încercat să mă angajez, la Romgaz mi-au cerut o șpagă de un milion jumate. Cică noi, mineri, suntem plini de bani, să mai dăm și la alții. ăștia de la Guvern mă și enervează, cu afacerile lor cu tot. Să nu-mi spună mie, că nu sunt venit cu pluta pe Jiu, că dacă mi-au dat 11 milioane pot să-mi fac o asociație familială. Numai actele și drumurile până la Deva toacă jumătate din bani. Apoi marfă, transport, apoi cui dracu' să mai vinzi, că vinde toată lumea și nu cum-pără nimeni!”

De dragul viitorului fetei sale, Ioan Lup s-a hotărât să plece în Canada

Ce a mai rămas din Revoluția română?

La ora când scriu aceste rânduri „luptătorii cu merite deosebite” își con-
tinuă spectaculosul lor protest împotriva modificării celebrei Legi 42/1990.
În baza acesteia s-au acordat circa 8.000 de certificate de revoluționari și
alte 30.000 (!), tipărite, urmau să fie înmânate. Problema drepturilor celor
care au luptat în Decembrie '89 a fost deja întoarsă pe toate fețele, dar
într-un mod haotic. Iată de ce e nevoie de o sistematizare a argumentelor
pro și contra.

1. Nimeni nu contestă curajul și meritele celor care au ieșit în stradă
împotriva dictaturii comuniste.

2. Nimeni nu susține că revoluționarii ar fi urmărit, în
acel moment, interese personale. De altfel, un aspect
care nu a fost subliniat îndeajuns este acela că, în
16-21 Decembrie la Timișoara, și în 21-22 la
București, manifestanții nu știau cum se va termina totul
- implicit, n-aveau cum să se gândească la eventuale
recompense! Decembrie '89 s-ar fi putut termina într-o
ploaie de sânge precum Piața Tien An Men.

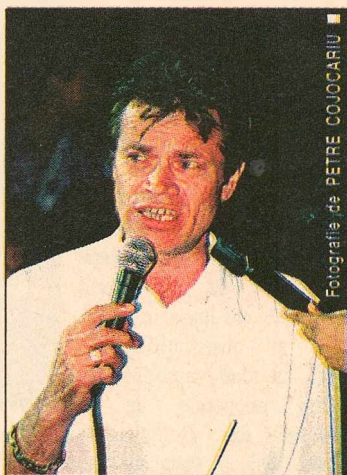
3. Meritele celor ieșiți în stradă înainte de fuga lui
Ceaușescu (deci de prăbușirea structurilor de putere) și
care au fost puțini, sunt incomparabile cu meritele celor
care au ieșit după, să celebreze victoria - chiar dacă,
așa cum se știe, pericolele nu dispăruseră încă (ba chiar,
majoritatea victimelor s-au înregistrat abia atunci).

4. E incontestabil că printre revoluționarii animați de
dealuri sincere - ori, pur și simplu, de disperare -
s-au strecurat în toate fazele și oportuniști.

5. Dacă a existat o regie a evenimentelor, aceasta a
vizat exclusiv armata, miliția, Securitatea, foștii și viitorii lideri politici. Pe
revoluționari nu i-a adus nimeni în stradă.

6. Din nefericire, nu există nici o procedură prin care să poată fi
disociați impostorii de revoluționarii adevărați. Se știe foarte bine că mulți
au fost „atestați” prin declarații reciproce. Filme și fotografii există foarte
puține și, oricum, nu sunt probe juridice.

7. Nimeni nu i-a discreditat pe revoluționari mai mult decât au
făcut-o ei înșiși, atât prin faptul că și-au ales drept lideri de opinie per-
sonaje dubioase, cât și prin ploaia de asociații apărute prin orașele unde
nu s-a întâmplat nimic.*

8. Comparația - lansată de actuala Opoziție - între drepturile
„luptătorilor” din Decembrie și cele ale foștilor deținuți politici și ale vete-
ranilor de război nu stă în picioare, din mai multe motive. Întâi că, oricât
de dramatică ar fi fost Revoluția nu se pot compara câteva zile de ero-
ism cu anii grei de război sau pușcărie. Apoi, pentru că revoluționarii care
- din fericire, n-au pățit nimic - nu pot fi asimilați cu cei care au lup-
tat în tranșee sau au fost torturați în închisori chiar dacă au supraviețuit.
În fine, pentru că despre aceștia din urmă există documente și mărturii
certe, ceea ce - din păcate - nu e cazul pentru mulți
„decembriști”.

9. Formula „luptător cu merite deosebite” e cel puțin
dubioasă. Așa cum se știe, riscul de a fi rănit sau ucis
n-a fost mai mic pentru cei aflați în mijlocul mulțimii,
majoritatea rămași anonimi, decât pentru cei din rândul
întâi.

Dincolo de toate acestea, nu putem trece cu vederea
felul în care protestul revoluționarilor este subordonat
politic și deviat spre revendicări care n-au nici o
legătură cu meritele și drepturile lor particulare. Fără
a cădea în „scenarită”, trebuie totuși să semnalăm că
- înainte de declanșarea protestului - Gelu Voican
Voiculescu amenința cu „o revoluție mai mare ca în
'89”, iar ulterior s-au suprapus „întâmplător” o serie
de evenimente: intrarea în politică a lui Virgil
Măgureanu, declanșarea mitingurilor sindicale, apelul la

grevă generală al lui C.V. Tudor, întoarcerea precipitată în țară a aceluiași
Măgureanu etc. Între timp, protestatarii și-au dat foc, au amenințat că se
lasă crucificați și au făcut o grevă a foamei care l-a emoționat foarte tare
pe Ion Iliescu. Același Iliescu care a sfidat greviștii foamei din Piața
Universității - necum să-i viziteze la corturi!

Ce va ieși din toate acestea, rămâne de văzut. Cel mai trist lucru e că,
de-acum înainte, Revoluția română va rămâne, probabil, definitiv asociată
cu persoana lui Dan Iosif, deși la fel de revoluționari au fost Varujan
Vosganian, Horia Roman Patapievici, Florin Iaru...

Scurt tratat de coerență politică

Așa cum am mai scris deja în acest colț de
pagină, românii care au votat schimbarea în
noiembrie '96 nu s-au așteptat la o spectaculoasă
redresare a economiei naționale în câteva
săptămâni, nici la o explozivă creștere a nivelu-
lui de trai după câteva luni. Dacă ar fi fost așa,
atunci am fi asistat de mult la masive ieșiri în
stradă și sondaje de opinie nu ar înregistra, în
continuare, încrederea de care se bucură - încă
- actuala guvernare. Românii au așteptat, în
schimb, de la noua Putere, o atât de necesară
claritate în acțiunile sale. Să ne amintim
„nerozvoarele disensiuni care au zguduit „patru-
aterul roșu” al foștei majorități parlamentare,
neînțelegeri care au dus până la recunoașterea
faptului că s-a aplicat principiul „fă-te frate cu
dracu” până treci puntea”. Exact acest tip de
relații n-ar mai fi vrut electoratul să definească
guvernarea.

Cum stau, însă, lucrurile în această privință?
Nu e nevoie să ne pierdem în comentarii și
speculații, e suficient să enumerăm faptele.

Președintele Emil Constantinescu, într-un

mesaj adresat națiunii, critică Guvernul și
Parlamentul și ia partea - chiar dacă o face cu
moderație - revoluționarilor protestatari. Drept
urmare, Traian Băsescu îl critică pe
Constantinescu și se declară solidar cu cabinetul
Ciorbea. Drept care, Victor Ciorbea îl critică pe
Traian Băsescu și declară că nu există
neînțelegeri între executiv și președinție.

În Guvern, Bujor Bogdan Teodoru, ministrul
Cercetării, e singurul care se pronunță împotri-
va modificării Legii 42 (privind pe revoluționari
- dintre care unul este el însuși), drept care, o
săptămână mai târziu, își pierde postul de
vicepreședinte al Partidului Democrat. Cu aceeași
ocazie (Consiliul Național), Petre Roman acuză
PNȚCD că a încălcat înțelegerile stabilite de
Corneliu Coposu (?), drept care, evident, liderii
țărăniști amenință că pot ieși din coaliție.

Valeriu Stan dă publicității o listă incriminând
unii lideri PD, drept care e debarcat. Ticu
Dumitrescu insinuează că există interese perso-
nale împotriva accesului la dosare, drept care e
suspendat. George Pruteanu insistă ca și

maghiarii să învețe geografia și istoria în limba
română, drept care e certat (și amenințat cu
excluderea din PNȚCD). Viceguvernatorul BNR,
Vlad Soare, e propus de PD pentru președinția
Bancorex, drept care la domiciliul părinților săi
are loc o descindere bizară a Poliției, drept care
Soare demisionează.

Să mai adăugăm cele 5-6 proiecte de legi
vizând casele naționalizate și chiriile lor - toate
provenind din sânul coaliției - sau cele, deja, 5
proiecte pentru „legea dosarelor” (din care, e
drept, două sunt „externe”)? Sau, aproape de legi,
să mai amintim încă o dată că nu există încă
aceea care a fost cel mai vehement cerută de
către actualii majoritari, pe vremea când erau
minoritari - legea răspunderii ministeriale?

Lista ar putea continua și, din câte se pare,
rămâne deschisă. Aliații au avut poziții net
diferite până și în problema bacalaureatului!

Evident, de toate acestea profită din plin
Opoziția, care a început deja mitingurile politice
și solicită alegeri anticipate. E adevărat, membrii
coaliției guvernamentale neagă că ar exista di-
sensiuni profunde, care să poată duce la divorț.
Să nu uităm însă că asemenea asigurări s-au
oferit, până în ceasul al doisprezecelea, și
înainte de ruptura Roman-Iliescu...

TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Italia:

O criză la umbra „Măslinului”

□ Cauze, protagoniști, urmări ale unei crize politice depășite

Criza politică traversată, în cursul lunii octombrie, de Italia a fost uneori interesantă, picantă și extrem de instructivă pentru un observator din afară. „O paranteză scurtă” în viața guvernului condus de 17 luni de premierul Romano Prodi, care a scos însă în evidență o mulțime de veleități și de obiective urmărite de partidele și instituțiile statului, așa cum funcționează ele într-o democrație așezată, chiar dacă italienii spun despre ei înșiși că nu au atins stadiul acesta.

Premierul Prodi și vicepremierul Veltroni în timpul dezbaterilor parlamentare

Piatra de încercare: legea bugetului

Încă din timpul vacanței de vară, două au fost temele politice principale care nu dădeau pace liderilor politici peninsulari: apropiata dezbateră a legii bugetului și cea privind starea socială, menită să ducă la o redistribuire a venitului țării pe palierele societății. Până la urmă s-a dovedit că proiectul de lege a bugetului este piesa de rezistență a solidarității și solidității guvernului. Încă din faza în care conținutul proiectului era vag cunoscut, partidul Refondarea Comunistă – care nu face

parte din alianța la guvernare, dar care s-a angajat să susțină în Parlament acest Executiv – a anunțat că are reticențe asupra unor puncte-cheie din acel document. Fausto Bertinotti și Armando Cossutta, politicieni formați la școala fostului Partid Comunist și rămași să conducă nucleul conservator al fostului partid (după cum o arată și numele formațiunii lor), și-au întetit apoi criticile și s-au postat deja într-un fel de front al refuzului când au aflat că documentul înaintat Parlamentului de premierul Romano Prodi nu luase în seamă rezervele și observațiile lor. Premierul, un foarte apreciat profesor de economie de la Universitatea din Bologna, a demonstrat însă o fermitate remarcabilă în păstrarea punctului său de vedere, făcându-i să-și muște limba pe acei critici ai săi care îl consideraseră mai influențabil și mai permisiv.

Cel puțin două au fost motivele pentru care premierul s-a păstrat ferm pe poziție. Unul dintre ele este că atunci când a preluat puterea a promis să realizeze unul dintre obiectivele principale ale Italiei și anume intrarea între primele state în Uniunea Monetară Europeană. Or, pentru a fi admise la moneda unică fiecare dintre statele membre trebuie să îndeplinească anumiți parametri economici. Proiectul bugetului ținea seama tocmai de aceste marje admise. Cel de-al doilea motiv a fost de a demonstra coerența alianței „Măslinului”, care nu se putea lăsa șantajată de aliatul ei la constituirea majorității chiar dacă miza era însăși existența guvernului. Și poate că nu în ultimul rând, Romano Prodi, care nu venea cu veleitățile unui partid anume, dar care respectă o anumită ținută a conducerii de la care nu putea să abdice, era conștient că-și pune în joc însuși prestigiul său de om politic. (În paranteză fie spus, în tot timpul crizei, Prodi a primit încurajări de la ceilalți șefi de guvern din țările UE, ca și de la alți fruntași politici din lumea întreagă.)

Dar în afara unor calcule de partid, în criza care s-a declanșat în toamna acestui an în Italia era de demonstrat și altceva: și anume că instituțiile primei Republici (cea în care se ajunsese la un fel de „partitocrație”, prin care anumite formațiuni politice, într-un sistem clientelar, își asigurau permanența la putere) nu trebuiau să mai revină pe scena politică a celei de-a doua Republici. Iar pen-

Premierul Romano Prodi poate să fie liniștit pentru cel puțin încă un an

tru atingerea acestui scop și-au dat mâna și Parlamentul, și Președinția, și opinia publică, și instituțiile societății civile, în frunte cu sindicatele. De aceea, premierul Prodi, la încheierea crizei, avea să elogieze presiunea pe care a exercitat-o opinia publică în dezamorsarea situației la care se ajunsese.

Protagoniștii crizei

În momentul în care liderul neocomunist, înfrângând anumite rezistențe chiar din partidul său, a comunicat că nu va vota legea bugetului, premierul și-a anunțat demisia. Dar, printr-un joc politic subtil condus de la palatul Quirinale de președintele Oscar Luigi Scalfaro, demisia nu s-a făcut în urma unui vot de neîncredere. Ea a fost doar pur și simplu anunțată la șeful statului, care și-a păstrat astfel nealterată încă o cale pentru redresarea situației: posibila reinstalare a fostului guvern, așa cum de altfel s-a întâmplat în cele din urmă.

În cadrul „Măslinului” opțiunile liderilor partidelor politice față de criză au fost diferite. Partidul Democratic al Stângii, condus de Massimo d'Alema, cel mai mare partid politic italian la ora actuală, a fost în favoarea organizării de alegeri anticipate, ca să Bertinotti nu cedează sau nu se ajunge la altă soluție. D'Alema lovea astfel mai multe ținte deodată. În primul rând lovea în foștii lor tovarăși de drum, Refondarea Comunistă, pe care ar fi delegitimato ca al doilea partid al stângii. Momentul era favorabil, mai ales că opinia publică italiană, sătulă de manevrele politicianiste ale primei Republici, dorea o mai mare stabilitate a instituțiilor sale. Iar partidul Refondarea Comunistă era „demo-

**„Mi-am făcut
cheful“,
pare să
spună
liderul
neocomu-
nist**

în Italia, tocmai pentru a se evita fragmen-
tările și bizantinismul soluțiilor din prima
Republică.

Bertinotti – o hotărâre pripită

Între acești protagoniști, Bertinotti a fost
figura-cheie. Este greu de spus ce l-a deter-
minat să se arate atât de intratabil și de
intransigent la început pentru ca, în cele din
urmă (după negocieri secrete cu secretarul ge-
neral al guvernului, Enrico Micheli, altă
figură-cheie a „ieșirii din labirintul“
crizei), să accepte proiectul de lege.

Obținând, ce-i drept, o promisiune cu privire
la reducerea orarului de muncă săptămânal
(dar mai spre calendele grecești), conducerea
Refondării Comuniste a mizat, spun comenta-
torii, pe mai mulți factori. A crezut că pre-
mierul va ceda, constrâns fiind de alternativa
de a pierde fotoliul său de la Palatul Chigi; a
vrut să facă un semn cu ochiul sau cu mâna
către electoratul său de stânga ultraradical,
care în mare parte a susținut acest punct de
vedere; dar mai cu seamă Bertinotti a înțeles
că în condițiile bipolaris-
mului – cu un centru-
stânga alcătuit de
alianța „Măslinul“ și
un centru-dreapta re-
prezentat de Polul
Libertății, – Refon-
darea Comunistă (că
și, la un punct sime-
tric, pe celălalt ver-
sant, Liga Nordului)
nu va mai conta pe
scena politică. Acest din
urmă argument probabil că
a fost factorul hotărâtor, dar
nu este mai puțin adevărat că gândirea mani-
heistă a liderilor neocomuniști încă mai vede
lumea împărțită în răi și buni, în care, evi-
dent, ei reprezintă Binele cu majusculă.
Socoteală eronată, sancționată drastic de opinia
publică, criticată de foștii parteneri și de
adversari (chiar dacă aceștia frisonau din cauza
dihoniei din majoritate) și mai cu seamă care
ar fi putut fi pecetluită la urne în cadrul unui
scrutin anticipat în care toată lumea ar fi
arătat cu degetul spre Bertinotti și ai lui.

„Stânga“ împrejur

Așa că reprezentanții stângii radicale au
făcut „stânga“ împrejur și au revenit la bunele
intenții. Premierul Prodi s-a străduit să salveze
aparențele declarând că nu există nici învinși,
nici învingători din această criză. Dar au
început să se facă evaluările. Cine a pierdut
și cine a câștigat? Berlusconi spune că din-
tre Prodi și Bertinotti unul din doi „și-a pier-
dut fața“, adică s-a compromis. PDS a declarat
că aceasta va fi prima criză de guvern, în care
șeful opoziției își va da demisia, făcând aluzie
la tensiunile care au apărut într-adevăr în Pol,
care se vede obligat să rămână în această po-
stură cel puțin un an, cât timp durează anga-
jamentul formal dintre Refondare și „Măslin.“
Ziarul *Il Giornale*, oficios al Polului, a pu-

blicat fotografiile lui Bertinotti, Prodi și
d'Alema sub formă de clovni, titrând „Iată
paiațele“ și încercând să justifice titlul prin
faptul că cei trei ar fi ajuns la un compromis
ridicol după ce-și încordaseră mușchii și se
arătaseră intransigenți.

Rolul președintelui

Dacă într-adevăr criza nu a avut nici
învinși, nici învingători, un învingător totuși a
fost: președintele Scalfaro, iar învinsul este,
oricum s-ar recurge la o sofistică de stânga,
secretarul Refondării Comuniste, Fausto
Bertinotti.

Șeful statului are meritul că a refuzat din
capul locului această criză. El a cerut și pre-
mierului mai multă flexibilitate, dar și
partenerilor de dialog ai acestuia; nu a dat
curs chemărilor la alegeri anticipate venite fie
din dreapta, fie din stânga, afirmând că atâta
timp cât în structura actuală a Parlamentului
se mai poate construi o majoritate nu va dizol-
va corpul legiuitor; nu

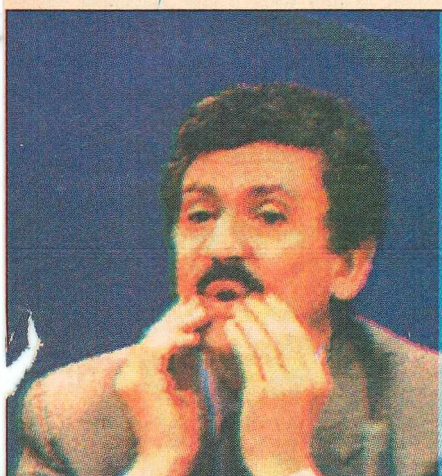
a dat curs nici
îndemnurilor
lui Berlusconi
de a forma un
guvern de
largă înțe-

**Silvio Berlusconi are tot
mai puține motive să-și
amintească de perioada lui
scurtă de triumf politic**

legere, care ar fi anihilat ideea de
bipolaritate putege-opoziție; i-a lăsat „loc de
întors“ premierului Prodi; a înțeles că o criză
de guvern ar răni enorm prestigiul țării
într-un moment când acest prestigiu se con-
solidase. De aceea Scalfaro a și avut parte de
omagii din ambele tabere ale eșichierului
politic.

Prodi este și el considerat că a revenit sub
scut din această luptă. Ziarul francez *Le
Monde* îi consacră, chiar în ziua când criza
se sfârșise, un adevărat elogiu, observând că
sub hainele profesorului se ascunde „marca
unui adevărat bărbat de stat“, care a știut să
scoată guvernul și majoritatea întărite într-un
moment foarte important pentru viitorul Italiei.

**Massimo d'Alema, liderul
PDS, este în dilemă: alegeri
sau acceptarea compro-
misului?**

Secui, „evrei” și alte naționalități

Până în județul Covasna nu sunt trenuri direct din București. Ca să ajungi la Sfântu Gheorghe e musai să faci o escală la Brașov. În tren l-am cunoscut pe colonelul Băbii, un român cu soție de naționalitate maghiară, care ne-a spus cum devine cu politica în secuime. Simpatice, noul nostru cunoscut ne-a zis: „Io stau chiar în orașul Covasna. Sunt câțiva extremiști, de fapt unii care n-au ce face și se bagă în seamă, atât români cât și unguri. Fac pe nebunii, un avocat fără clienți, câțiva profesori care se plictisesc, vreo doi economiști. N-au priză decât la bețivi, oamenii normali îi lasă în pace!”

În ciuda acestei confesiuni, noi tot credeam că o să debarcăm într-o zonă sub stare de asediu unde, dacă cerem ceva pe românește, ne putem alege cu înjurături și eventual cu un șut în fund. N-a fost nici pome-neală de așa ceva.

Gara: Sfântu cu î din i

Cum am debarcat din tren în Sfântu Gheorghe am dat peste un chioșc cu prețuri mai mici decât în București. Și totuși, chiar aici ne-am mirat pentru prima oară. La Brașov țigările Carpați de Sfântu Gheorghe costau 1.800 de lei, iar în orașul unde sunt fabricate 2.200 lei. Așa am constatat că și în secuime căile pieței libere sunt alambicate. A doua aberație am constatat-o ridicând ochii spre denumirea gării. Sfântu Gheorghe era grafiat cu î din i. Gara nu părea un bastion al extremismului maghiar, mai ales că pe clădirea ei flutura tricolorul românesc. Ni s-a părut ciudat că

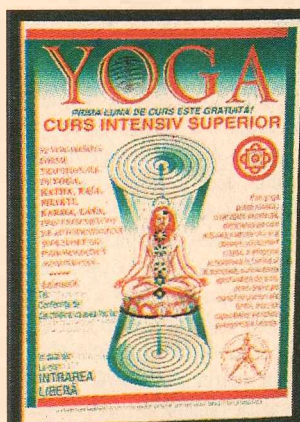
într-un județ unde se face caz că românii sunt desnaționalizați, dar care a avut vreme de 6 ani o prefectură PDSR-PUNR, nimeni nu s-a gândit să schimbe după noile norme ortografice denumirea de pe clădirea gării.

Bivolaru, vacile și puțină politică

Parcă e un făcut, dar unde ne ducem amușinăm urmele dubiosului yoghin Gregorian Bivolaru. Tot orașul era plin de afișe ale Societății de Yoga și Parapsihologie condusă de un adept al lui Gregorian Bivolaru, dl Eugen Mărtz. Probabil, fiindcă deja vestita MISA e arhicompromisă, iar guru Grig a tot fost demascat. Cei aflați sub conducerea sa directă încearcă o manevră prin învățare legalizând alte asociații conform dictonului „afară-i vopsit gardu” și mergând prin județele patriei în căutare de noi și noi fraieri. La concurență cu băieții tantriști ai lui Grig, în Sfântu Gheorghe au murdărit din greu gardurile cu afișe și alți inși care ne fac impresie de imbecili oculți (și de ei s-a ocupat pe larg Flacăra), anume practicantii de Sahaja-yoga, adepty ai unei babe grase din India ce-și spune și „Mama Sfântă”. Dacă yogagii de toate culorile se exprimau în românește, în schimb mari adepty ai bilingvismului ni s-au părut a fi cei de la misterioasa firmă de brokeraj Gelsor al cărei staff e compus în mare parte din foști

securiști și despre care gurile rele zvonesc că ar avea menirea să susțină financiar ascensiunea lui Virgil Măgureanu și a prietenilor săi politici. Afișele promoționale ale Gelsor pentru tranzacții cu acțiuni erau scrise în maghiară.

Pe traseul dintre gară și centru, pe malurile Oltului, pășteau liniștite câteva cirezi de vaci monolingve care nu păreau prea interesate nici de tantriști, nici de securiști și nici de autonomiști. În centru se vorbea românește cam în aceeași proporție ca și în maghiară. Învârtindu-ne printre oameni, am constatat cu stupeoare că nu auzim pe nimeni vorbind despre politică. Ne așteptam ca într-o zonă considerată fierbinte, pasiunile să fie ascuțite. Nici pome-neală, singura manifestare care ne-a făcut să deducem că în Sfântu Gheorghe s-ar face politică era o pancartă atârnată de clădirea Consiliului Municipal prin care deputatul UDMR Marton Arpad cerea „autonomie financiară reală pentru comunitățile locale”. E drept, în fața monumentului lui Kossuth am mai descoperit un rahat uman proaspăt, dar avem

Bivolaru și Mama Sfântă caută prozeliti pe românește, Gelsor caută acționari maghiarofoni

motive serioase să credem că a ajuns acolo exclusiv datorită unor afecțiuni stomacale.

Poza lunii

În fiecare duminică în fața catedralei reformate (o construcție foarte modernă) se ține un fel de târg de mașini, ceea ce ne-a dus cu gândul la Vitan-Bârzești. De la catedrala reformată până la cimitirul ortodox e distanță mică. Am intrat în cimitirul românesc. Prima constatare a fost că toți cei înmormântați până în 1918 aveau numele maghiarizate. Învârtindu-ne, am dat peste o imagine care putea să țină de cimitirul vesel din Săpânța. **Flacăra** publică o poză care ar putea concura la titlul de fotografia lunii. În mijlocul cimitirului există o cruce pe care scrie sec:

„Ocupat“. Am făcut tot soiul de presupuneri. Mai întâi ne-am gândit că e o inscripție gen „Inventar“, de la Alimentara. După această primă reacție ne-am închipuit că un locatar al cimitirului vrea să-și păstreze anonimatul, dar totuși atrage atenția că e acolo. În sfârșit, ne-am spus că locul ocupat e de fapt liber, dar are un proprietar care, fiind în viață, lipsește.

Sabatarienii

Principalul scop al deplasării noastre în secuime a fost să-i găsim pe sabatarieni, una dintre cele mai curioase comunități religioase din România. Aveam informații că în Harghita și Covasna există mai multe colecții de secui care au trecut de la religia reformată la mozaism, dar nu sunt recunoscute de Federația Comunităților Evreiești. Într-adevăr, printre secui există 3.000–4.000 de sabatarieni răspândiți în cele două județe. Povestea lor începe pe la 1890 când un grup de pastori reformați, după ce au întors Vechiul Testament pe toate fețele, au decis că ar fi mai bine să se transforme în rabini. Au fost urmați de o parte dintre enoriașii lor și au ajuns într-o situație cu totul ambiguă. Secuii nu-i mai considerau de-ai lor, iar evreii nu-i luau drept evrei. Prin 1918 numărul lor se apropia de 15.000. Ambiguitatea aceasta a dus la o situație tragică.

În 1944 ei au fost la bunul plac al jandarmilor horthyști. O parte dintre ei au fost considerați evrei și deportați la Auschwitz de unde nu s-au mai întors. Iar altă parte au fost lăsați în pace. Cei care au scăpat, au început să se izoleze de restul lumii, să se considere o comunitate separată. La recensământ s-au declarat maghiari de religie mozaică. În 15

Singura manifestare politică din oraș

martie 1990, când au avut loc evenimentele de la Târgu Mureș și în secuime se organizează niște gărzi care să plece în Mureș să se bată cu românii, ei au refuzat să se amestece, pe motiv că sunt evrei. Își circumcid copiii, le dau nume biblice, nu consumă carne de porc, țin cu strictețe preceptele religiei mozaice, dar folosesc ca limbă de cult maghiara. Toate acestea le-am aflat de la dl Moszes K., unul dintre foarte puținii sabatarieni din Sfântu Gheorghe. Din păcate, lipsa mijloacelor de transport, week-end-ul și criza de timp ne-au împiedicat să ajungem în centrul spiritual al sabatarienilor din satul Bezidu-Nou. Dacă vom mai ajunge în secuime, lucru foarte posibil, nu vom mai rata ocazia.

TOMA ROMAN jr. ■

Dacii la Trieste

Așa cum bine se știe, varianta cea mai folosită pentru a ajunge în Italia pe căile rutiere este prin Trieste. Orașul, cu un trecut zbuciumat, așezat la încrucișarea drumurilor dinspre vestul spre estul Europei, a adunat, ca într-un reuzet, mai multe culturi și etnii. Nu se putea alege un loc mai nimerit pentru organizarea expoziției **I Daci** decât acest oraș, după ce Florența găzduise în prima parte a anului debutul ei pe pământ italian. Iar organizarea acestei expoziții a devenit evenimentul cultural numărul unu al orașului. S-au dovedesc afișele de pe străzi, anunțurile publicitare din marile ziare peninsulare, dar mai cu seamă interesul vizitatorilor.

Am fost într-o zi obișnuită în sălile de expoziție organizate în fostele Scuderie ale ducelui Miramare. Zeci de turiști și de localnici își așteptau rândul la un bilet (care nu costă deloc puțin), apoi treceau, fără grăbire, din sală în sală, pentru a urmări evoluția unui popor despre care probabil mulți nu au știut nimic până nu au ajuns în fața exponatelor cu obiectele expuse. Iar acestea – în număr de 854 – au fost foarte bine alese, aduse de la marile muzee din țară și expuse după o logică

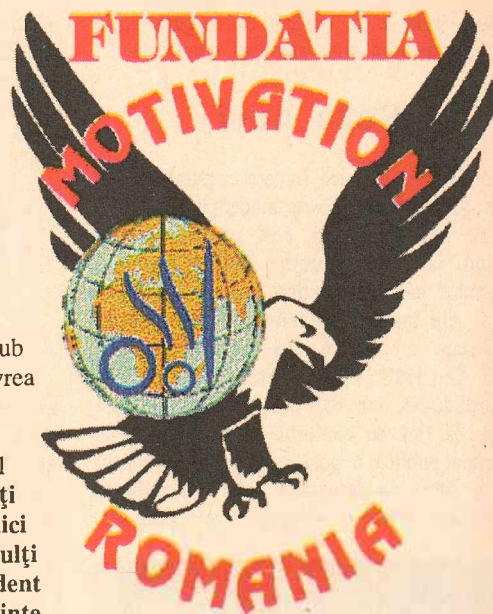
precisă. Ca român am văzut multe dintre obiectele prezentate pentru prima dată în realitate, deși le privisem în reviste și manuale. Obiecte din lut sau din bronz, din argint sau aur, de cult sau de uz gospodăresc, toate vorbesc despre evoluția unei civilizații la interferența cu altele. În totul, un tablou convingător, sprijinit pe date, citate din istorici celebri etc. despre cei care, în simbioză cu romanii, aveau să constituie nucleul formării poporului român. Organizată de ministerele română și italiană de Externe, sub înaltul patronaj al șefilor de stat din cele două țări, expoziția, catalogul (de fapt cataloge) care o însoțesc reprezintă o deplină reușită la care și-au dat concursul numeroase personalități cu sprijinul unor sponsori generoși.

Peste 250 de persoane vizitează în medie zilnic expoziția, iar numărul lor va crește o dată cu începerea școlilor și a facultăților, ne-au asigurat organizatorii care se arătau mulțumiți de interesul manifestat în Trieste față de această expoziție. Care, trebuie spus în final, ar fi bine dacă ar fi organizată și în țară. Pentru că o asemenea expoziție este o lecție pe care orice român poate s-o învețe. Și de asemenea este păcat că filmele „Columna“ și „Dacii“, ce ar fi trebuit să fie prezentate într-o secțiune video a expoziției, erau după două casete stricate, netraduse sau subtitrate. Un documentar despre Sarmisegetuza, sau despre religia dacilor, bine făcut, ar fi fost mult mai interesant.

ȘTEFAN NICOLAE ■

Fundația MOTIVATION România

Și vreme e ca să trăiești...

Când întâlnești pe cineva în scaun rulant, imediat îl cataloghezi: „handicapat“. Devenit brusc etalon al perfecțiunii umane, îl privești pe cel din fața ta măsurându-i cu ochi critic „handicapul“. Urmează grimasa și gestul, devenit automatism, de a bate în lemn: fie la el acolo. Și treci mai departe, strecurându-i, poate, în palmă o hârtie motorizată de 500 de lei.

Pariul cu viața

Octombrie 1997. Trei oameni și-au depășit limitele, vorbind despre sine și despre ceilalți, transformând o stare de spirit într-o realitate tangibilă. Au sfidat – învățându-i și pe ceilalți s-o facă – o societate mult prea strâmtă, incapabilă să accepte, nu doar teoretic, scaunul rulant, recuperarea activă și dreptul la viață.

Elena are 27 de ani. Până acum aproximativ un an nu ieșea din casă decât printr-un gemuleț îngust, bun pentru pisică. La „fereastră“-ușă o aducea mama ei, pe brațe. Dincolo de geam o aștepta tatăl, cu portbagajul mașinii larg deschis. Odată convins că fiica lui se afla pe pernele din spate, pornea mașina-n viteză. Destinația: un medic, un spital. Astăzi, la șapte ani de la accident, Elena e instructor la Motivation și a acceptat – în sfârșit – scaunul: „E cumplit să suporti ideea unui cărucior. Știi ce simți când cineva-ți întinde 500 de lei pe stradă?“ nu-i pot vedea ochii – dar încep să ignor prostia din jurul meu.

Vlaicu are nebuniile lui; una din ele: zborul. Iar scaunul rulant nu l-a oprit să și-o împlinească. Și i-a făcut și pe ceilalți să zboare. Cred că-i îndrăgostit de aer, sau de altitudine. A reușit, la Motivation, să facă primii pași singur. După zece ani.

Lui **Dudu** îi râd ochii când vorbește.

Își apucă piciorul drept și-l pune sub el, ca și cum n-ar fi sigur dacă vrea să stea turcește. E din Toplița, acolo unde iarna sunt multe grade sub zero, iar oamenii-s probabil mai puternici: „Relațiile cu ceilalți pot să zic că sunt meseriașe, n-am nici un fel de complexe. Am mai mulți prieteni decât înainte. După accident am avut un fel de inhibiție. Înainte avusesem o relație cu o fată. După opt luni ne-am despărțit și făcusem un fix: «Eu n-o să mai am nici un fel de prietenă». Apoi mi-a trecut. Am copt-o o vreme cu fosta relație din liceu și am stat împreună doi ani de zile până-n septembrie, anul trecut. De atunci nu există chef la care să nu fiu chemat: generația de clasa a XII-a, cei care au terminat anul trecut, generația mea: «No, tu treci pe pat, că noi avem de lucru». Se pun în cărucior și fac tot felul de scheme, și cad pe spate, îi fain“. Dudu își schimbă poziția. Are o mobilitate fantastică.

Un accident stupid

Când a căzut din păr, **Elena** avea 20 de ani și mii de visuri. Era copilul singur la părinți, cum spune ea: „corcolit de toată lumea“. După a doua operație, la Iași, în octombrie '90, își recapătă parțial sensibilitatea și mobilitatea. Au urmat șase ani de recuperare medicală și o a treia operație în 1995. În decembrie anul trecut ia primul contact cu Motivation care-i oferă un scaun rulant. Ajunsă acasă, îl pune în pod. În mai '97 vine din nou la Fundație și de atunci e instructor. „Dai o parte din sufletul tău pentru fiecare. Altfel nu poți lucra. Se leagă de tine ca de ultimul fir. Trebuie să-ți simți căldura“...

Îl cheamă **Lucian**, dar la Motivation toți îl știu de **Vlaicu**. Avea 18 ani și 20 de metri îl despărteau de pământ, când aparatul său de zbor a intrat în vrie. E fiul unui pilot de aviație.

De la accident s-a autoizolat; îi era lehamite de medici, de recuperare. Până anul ăsta când, la îndemnul surorii sale, a luat contact cu fundația. Acum lucrează, formând echipă cu ceilalți.

Dudu era ntr-a XI-a și făcea alpinism. La un antrenament stupid, la rapel, a picat. După câteva luni de la accident, aflat „în vizită“ la liceu, s-a întâlnit cu directoarea – „Băi Mândrule, sper că-nveți – Învăț eu, dar până la anu'... că n-am cum să termin cu colegii mei – Păi cum, tu ai admiterea anu' ăsta. Sper că bacu' nu-i o problemă“. Și Dudu a învățat în ultimul trimestru, a dat la postliceală la Contabilitate, a terminat Contabilitatea... Acum se pregătește de admitere la Psihologie.

„Aici fiecare are o poveste, fiecare o are mai stupidă decât celălalt” – spune Elena. Filip a căzut de pe bicicletă, Dan a fost împușcat – din greșeală – fiind într-o mașină, în Italia. Bogdan – locul V la Campionatul Mondial de box thailandez și campion național al României la acest sport – a primit un picior în spate la un antrenament. Toți au suferit traumatisme sau leziuni ale coloanei vertebrale, paraplegii (paralizia membrelor inferioare) și tetraplegii (paralizia și a membrelor superioare). Scaunul rulant nu are criterii de selecție referitor la sex, vârstă, apartenență etnică sau situare geografică. Pe plan mondial nu există tratament ci doar centre de recuperare multifuncțională (un astfel de centru este cel de la Kerpape, în Franța). În România se înregistrează anual 600 de victime ale traumatismelor vertebro-medulare.

Omul-familie

Inginer de profesie, Cristi Ispas e omul care ține echipa; cel care deține în zeci de bănci umane cel mai mare capital posibil: dragostea semenilor săi. E președintele Fundației Motivation România, o organizație non-guvernamentală ce are drept scop recuperarea activă a persoanelor cu deficiențe locomotorii, susținerea morală, reintegrarea socială și sprijinirea acestora prin procurarea echipamentului ajutător.

Drumul până la înființarea Motivation România a însemnat construcție pentru oameni ce au dreptul la viață, pentru oamenii ce vor să fie priviți de

la bust în sus. La-nceput a fost un atelier în cadrul Spitalului „Gh. Marinescu” din București, înființat de o echipă (doi englezi, românul Cristi Ispas și o fizioterapeută din Elveția) convinsă că poate oferi pieței românești scaune rulante ușoare și practice (la prețul de 100 de dolari SUA/bucata, jumătate din prețul cu care acestea puteau fi achiziționate pe piață). Românul a reușit și, la 3 luni de la inaugurarea atelierului, primele două prototipuri de scaune MISTRAL au fost gata. Împreună cu echipa sa, Cristi Ispas a funcționat doi ani sub tutela fundației S-Trauma de la „Gh. Marinescu”, dar în februarie 1995 s-a născut Motivation România.

„Am încercat să continuăm producția de scaune rulante și să dezvoltăm programe de recuperare, de urmărire la domiciliu a persoanelor care au suferit traumatisme vertebro-medulare. Până-n prezent am donat 700 de scaune, toate produse cu fonduri obținute din străinătate” – precizează Cristi Ispas. Conceptul de „recuperare activă” a fost promovat în România în urma unei colaborări a fundației cu un grup din Polonia, coordonat de utilizatori ai scaunelor rulante: „Să-i înveți pe oameni – și «să-i înveți» înseamnă instructori care sunt în scaune rulante și care au o experiență de viață în situația dată – să depășească obstacole arhitecturale întâlnite în viața de zi cu zi. Lucruri care nouă ni se par simple, dar care pentru ei sunt foarte importante: să coboare o bordură, să urce o pantă, să-și facă transferul din pat în

cărucior și invers, astfel încât să nu mai depindă în permanență de o altă persoană care să-i ajute. Le dă un alt tonus și realizează că deși viața lor se desfășoară într-un scaun rulant, poate fi o viață normală”.

Motivation și-a asumat și apropierea kinetoterapeuților de utilizatorii scaunelor rulante, pentru a-i obișnui cu ideea că acești oameni, în ciuda cărucioarelor, pot face aproape orice. Deocamdată, la noi, nu e acceptată această idee nici de personalul medical, iar studenții voluntari și kinetoterapeuții Centrului Pilot pentru Recuperare Activă și Reintegrare Socială au simțit realitatea pe propria lor piele. Nimeni nu spune nimic pacienților la ieșirea din spital despre independență sau sexualitate. Oamenii știu că e un subiect tabu pentru ei, că nu mai pot avea viață sexuală, familie, dar... Trei dintre cei cinci participanți la tabăra de recuperare activă din Polonia, trimiși de Motivation în 1995, s-au căsătorit. Cu femei valide.

Timpul pentru Motivation

Timpul pentru Motivation se măsoară-n taberele de recuperare activă la care au participat 100 de persoane, în licitațiile de proiecte ale Delegației Uniunii Europene și-n zâmbetul fiecărui om. Proiectul Phare SESAM a permis deschiderea Centrului Pilot de la Măgurele. Aici, pe perioada unui stagiului de 7 săptămâni, sunt aduse, deocamdată, câte opt persoane cu diferite niveluri de leziuni ale coloanei vertebrale. Învață să utilizeze calculatorul (Dan fiind instructorul), să monteze și să prescrie un scaun rulant – scaunul MISTRAL fiind personalizat – și fac kinetoterapie. Timpul se măsoară și-n cele 700 de scaune donate și, din acest an, în zâmbetele celor 22 de persoane care au venit la stagii.

L-am întrebat pe Dudu cum e timpul la Motivation: „Fac ceva foarte util. Problema e să rămână toți așa cum se simt aici și după ce termină stagiul. Omul vine inhibat de accident, aici primește curajul, sau imboldul, învață să se descurce și-și trăiește viața. Ei, în momentul în care merg acasă, senzația mea e că intră-n același mediu și se plafonează total. Și Motivation cred că asta-ncearcă să facă: să schimbe concepția de viață. Și pentru mulți a reușit; pentru cei care au acceptat că trebuie să trăiască o viață cu câteva restricții. Dar viața trebuie trăită”

P.S. Motivation România – 420.84.45

DIANA BOICESCU ■

Altă Naomi Campbell

Nu a participat la marile defilări de modă, dar deja este considerată o nouă Naomi Campbell. Are, se spune, toate datele fizice pentru aceasta: un chip atrăgător, forme feline, aceeași coloratură a pielii. Se cheamă Tyra Banks și a participat la lansarea ultimului produs al firmei Swatch, un ceas ultraplăt denumit Skin. A participat și la alte campanii publicitare, a luat lecții de prezenta-toare de modă și chiar a apărut în două filme de televiziune. Presa de peste Ocean nu face economii la adjective când vorbește despre ea.

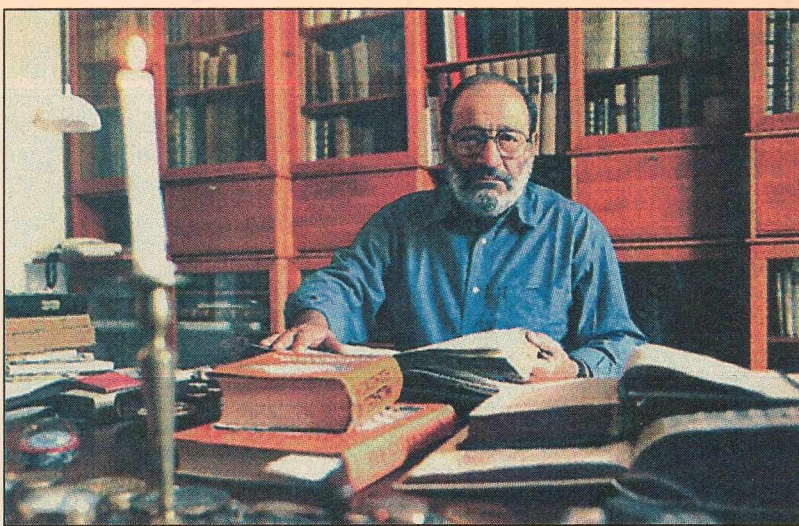

**O tigroaică
dezlănțuită:
Tyra Banks**

Un chip inedit al lui Kant

Cea mai răspândită imagine despre filosoful Immanuel Kant este aceea a unui savant atât de disciplinat și de pedant în legătură cu propria muncă, demonstrând o voință atât de neobișnuită, încât locuitorii din Königsberg (actualul Kaliningrad) își potriveau ceasurile după orele sale de plimbare. Kant și-a impresionat toți contemporanii nu numai prin pătrunderea ideilor sale, prin rigoarea discursului său filosofic și aria mare de cuprindere a cunoștințelor sale, dar și prin valorile morale pe care le apăra.

Iată însă că în legătură cu ținuta sa ireproșabilă din timpul vieții s-au ivit și alte date. Revista Micro Mega, care a publicat un fragment din cursul său de antropologie, din tinerețe, relevă o gândire mult mai liberală a filosofului. Iar unii biografi ai săi au spus că în tinerețe el era un om de societate, că nu-i erau indiferente femeile și că îi plăcea să joace biliard.

Eco revine la uneltele de semiotician

După mai bine de 20 de ani de când a scris Tratatul său de semiotică, Umberto Eco a lansat recent pe piață o nouă lucrare de specialitate, dar care se mișcă în zona eseului. Este vorba de **Kant și Ornitorincul**, care pornind de la anumite povestiri cu tâlc ascuns, încearcă să desprindă adevăruri despre viața contemporană. Dar ambițiile lui Eco sunt mult mai mari. El își propune să răspundă la întrebări grave precum: „Care este raportul dintre filosofie și știință?“, „Cum percepem noi lumea din jurul nostru?“ (dezvoltând o întreagă discuție despre simțul comun) sau „Ce este adevărul?“

Într-un interviu publicat de „Sette“, un

supliment cultural al ziarului „Corriere della Sera“, autorul faimoaselor romane **Numele trandafirului** sau **Pendulul lui Foucault** spune, apropos de titlul ales, că filosoful Kant nu a cunoscut ornitorincul. Dar această alăturare este polemică: propunând conceptul „lucului în sine“ și ideea conceptelor „empirice“ potrivit cărora omul își face un concept de câine înainte de a cunoaște un anumit câine, Kant nu ar fi știut în ce categorie să încadreze ornitorincul, pentru că acest animal nu poate fi închis într-o anumită schemă mentală. Eco se dovedește și de astă dată provocator și adept al frondei în lumea ideilor.

Dario Fo în compania nemuritorilor

Deși mulți italieni au strâmbat din nas, deși în străinătate recunoscându-i-se și totuși meritele, s-a spus că ar fi fost alții mai merituoiși decât el, Dario Fo a câștigat premiul Nobel pentru literatură. „Cine ar fi crezut?“, și-au spus unii. „Chiar poți să crezi așa ceva?“, au șușotit alții. Dario Fo i-a luat peste picior pe detractori, a spus că nu se supără că a fost etichetat drept „saltimbanc“ chiar de către Academia suedeză și își savurează succesul. Încearcă să se încurajeze la gândul că râsul pe care l-a adus pe scenă a trezit întotdeauna iritări și suspiciuni unei părți a publicului, însă au fost mulți care l-au aplaudat și în calitate de dramaturg, dar mai ales ca actor.

„După atâția înțelepți, iată și un bufon“ la curtea Regelui Nobel. Spirite superioare, unii dintre comentatori au spus: dar ce vă mirați de Dario Fo: stați să vă amintesc ce reacții au avut alți scriitori italieni care au primit Nobelul pentru literatură.

Când Carducci a primit telegrama că a fost premiat, a chemat-o pe soția lui strigând: „Elvira, ai văzut că nu sunt un cretin?“ La aflarea veștii, Quasimodo comenta mai mult îngrijorat: „Dar ce o să spună Ungaretti?“ Iar Eugenio Montale a trebuit să-i cumpere o haină de piele devotatei sale guvernante, care nu putea să lipsească de la ceremonia de la Stockholm.

Iată, spun aceste spirite fine, că și înțelepții erau puțin bufoni.

Ce este o paradă a modei? Este un fapt de cultură, în sensul larg al noțiunii (îmbrăcăminte ținând de un aspect al culturii oamenilor), este o exhibiție a luxului și

Pe aripile luxului

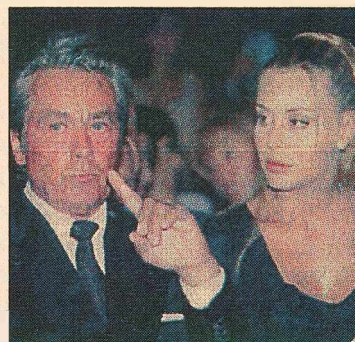
ostentației (sau a prostului-gust, după caz)? Specialiștii nu adoptă un punct de vedere comun în această privință. Dar succesiunea diferitelor parăzi ale modei a devenit un fenomen obișnuit, făcând parte din peisajul cultural al lumii actuale. Personajele, „actorii” acestei lumi sunt la fel de faimoși ca marii actori sau marii sportivi. Ei sunt niște „protagoniști” și din această postură

privesc lumea și culeg roadele succesului.

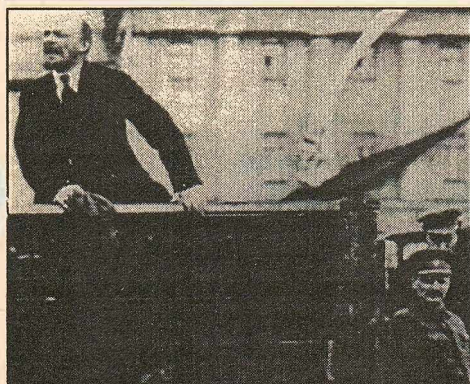
Colecțiile prezentate recent de casele de modă italiene au adunat nume faimoase de prezentatoare, dar și celebrități care le-au admirat, așa cum se vede din imaginile alăturate.

Sophia Loren și Demi Moore la ultima prezentare de modă la Roma. Alături, Alain Delon sub privirea unei admiratoare

Din Rusia, cu oroare

Una dintre fotografiile lui Lenin, care a făcut „școală”. În stânga conducătorului bolșevic, lângă tribună, se zărește Troțki

Ziarele italiene au publicat, citând o revistă de la Moscova, o poveste care a trezit o vie curiozitate. Era prezentată o nouă față a părintelui revoluției bolșevice, Lenin. Se știe că el a fost căsătorit cu Nadejda Krupskaja, care era însă așa de urâtă încât scriitorul Ehrenburg ar fi spus: „Dacă te uiți la Krupskaja înțelegi de ce Vladimir Ilici nu se interesează de femei.” Și totuși anumiți biografi spun că Lenin nu era deloc indiferent față de sexul frumos și că ar fi avut mai multe amante, tolerate de blajina Nadejda. Dar publicația *Russki Poriadok* a publicat niște scrisori, date ca autentice, din care reieșea că Lenin ar fi avut legături homosexuale cu Zenoviev și Troțki. Greu de crezut, au spus multe publicații occidentale, care au ținut să precizeze că revista rusă amintită este una naționalistă și antisemită. Iar a da crezare unor asemenea istorii, avertiza presa serioasă, este ca și atunci când accepți versiunile porno despre Albă ca Zăpada.

Simone Weil în anii tinereții studioase

O femeie în revoltă

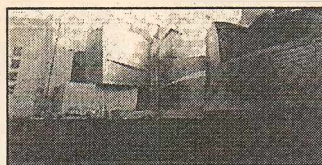
Simone Weil a trăit puțin (1909 - 1943), dar gândurile ei sunt citate ca fiind ale uneia dintre cele mai interesante cugetătoare din prima parte a secolului. În mai multe locuri din Europa anul acesta s-au organizat colocvii și expoziții care amintesc de ea. Weil rămâne actuală și foarte interesantă pentru că s-a exprimat foarte ferm împotriva totalitarismului, a fost adepta alegerii conștiente a oricărui demers în viață, iar observațiile sale se pot înscrie și în ceea ce astăzi se numește antropologia culturală sau critica socială.

Pagini realizate de
ȘTEFAN NICOLAE ■

Astronava de la Bilbao

O uriașă insectă imaginară desfășcându-și elitrele din tablă și ciment. Poate un brutozaur din oțel și sticlă, o sculptură futuristă de proporții uriașe. Ori poate că este rodul creației unui copil care s-a jucat cu figuri lego lăsând construcția neterminată. De fapt, un înveliș enigmatic destinat adăpostirii unor capodopere.

Această avalanșă de imagini aparține unor persoane competente care au încercat să găsească o comparație pentru a descrie cât mai plastic extraordinarul edificiu care este muzeul Guggenheim construit la Bilbao de fundația cu același nume. Muzeul a fost proiectat de arhitectul Frank O. Gehry și a fost

inaugurat recent în prezența regelui Spaniei. Cei care l-au văzut au spus că au rămas cu respirația tăiată socotind această construcție a opta minune a lumii. Este ca și când într-un oraș industrial s-ar ivi dintr-o dată, pe un promontoriu, o navă stelară. Autorul se consideră urmaș al lui Borromini, acel ciudat arhitect al Italiei din Seicento. Pentru că Gehry este adeptul unei arhitecturi deschise, dinamice. Înăuntrul unui asemenea monument aproape că nici nu mai contează ce piese de muzeu așezi. Ajunge să vii în acel loc și să privești clădirea...

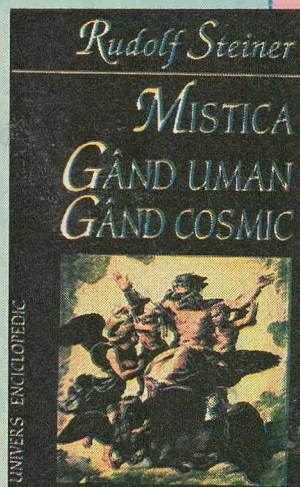

Detaliu din Muzeul Guggenheim din Bilbao

Editura

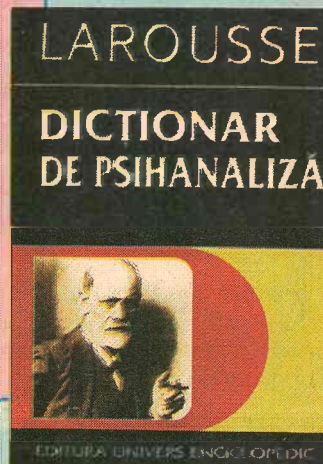
UNIVERS ENCICLOPEDIC

P

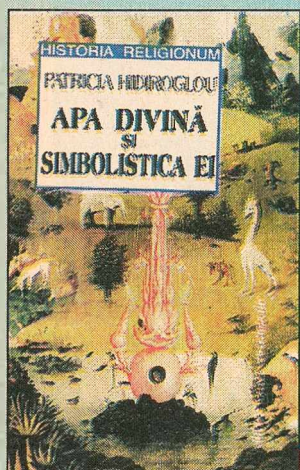

Rudolf Steiner – Mistica. Gând uman. Gând cosmic (216 pagini – 14.900 lei), traducere de Diana Sălăjanu

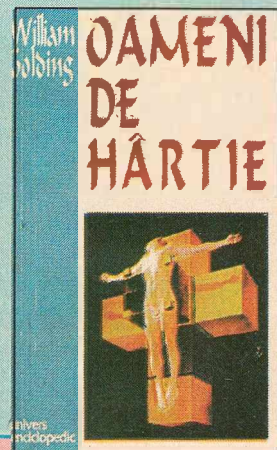
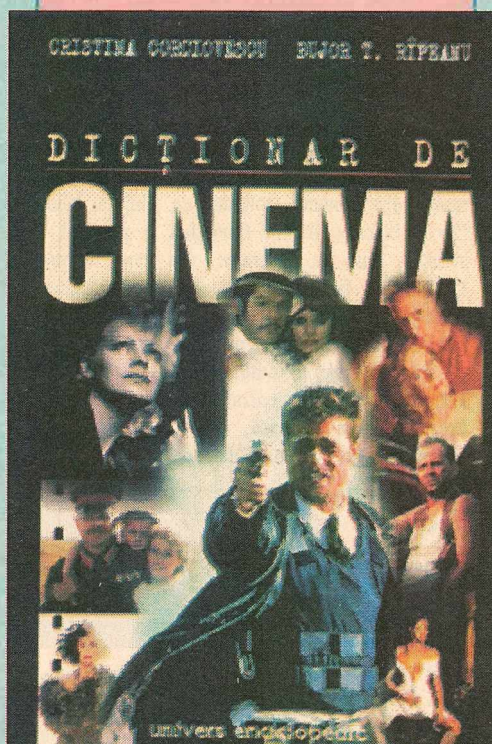
Larousse – Dicționar de psihanaliză (384 pagini – 24.900 lei), traducere, avânprefață și completări privind psihanaliza în România de dr. Leonard Gavriliu

Cristina Corciovescu, Bujor T. Rîpeanu – Dicționar de cinema, (488 pagini – 47.500 lei) consultant Aura Puran

Patricia Hidiroglou – Apa divină și simbolistica ei (224 pagini – 16.900 lei), Colecția Historia Religionum, traducere de C. Litman

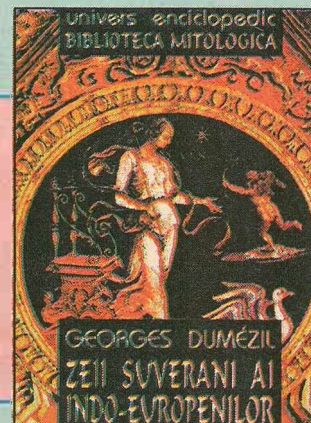

William Golding – Oameni de hârtie (228 pagini – 15.900 lei), traducere de Mihai Moroiu, postfață de Monica Pillat

Tudor Opreș – Zoologia (196 pagini, 14.900 lei). Colecția Enciclopedia Științelor pentru Tineret

Georges Dumézil – Zeii suverani ai indo-europenilor (284 pagini – 24.900 lei). Colecția Biblioteca Mitologică, traducere de Petru Creția

Rock pe versuri de Eminescu

Show-business...

O industrie de proporții colosale, care alimentează milioane de oameni de pe toate continentele; sunt „îngurgitate” – aparent fără nici un fel de discernământ – casete audio, compact discuri, filme, bârfe, scandaluri, concerte, clipuri și câte altele. În joc sunt sume imense, de ordinul zecilor sau sutelor de milioane de dolari care intră, în mare parte, în buzunarele patronilor de case de discuri sau ale producătorilor. În tot acest angrenaj, România este o rudă săracă, iar muzicienii români reușesc arareori să se impună în afara granițelor țării.

– Ai plecat din țară la 14 ani, imediat după admiterea în liceu. Ce a însemnat, pentru adolescenții de atunci, ruperea atât de bruscă de țară, de prieteni, de viața ta obișnuită?

– A fost foarte greu, din toate punctele de vedere. Plecând ca azilant politic – doar împreună cu mama mea – condițiile de viață de la început au fost teribile. Ni se dădeau cartele pentru mâncare și haine, locuiam, împreună cu altă familie, în două cămăruțe dintr-un fel de azil... Nu aveam bani, nu aveam nici un pic de libertate de mișcare. Mai târziu, lucrurile s-au mai „așezat”. Am început să merg la școală (mai întâi urmând cursuri speciale de limba germană), m-am apucat de fotbal... Despărțirea de casă a fost un șoc pe care l-am depășit foarte greu și, poate, niciodată în întregime.

– A fost, să înțeleg, o problemă de inadaptare...

– Nu. A existat doar dilema alegerii. Puteam să mă adaptez pentru viața în Germania, dar trebuia să devin ca ei, ca nemții. Trebuia să mă supun lor, să trăiesc ca ei, să gândesc ca ei. În Germania, un azilant nu e considerat drept „cineva” ci drept „ceva”, ori eu nu puteam să accept asta. Lucrurile erau mai acute la școală, unde eu mă duceam exclusiv la materiile care îmi plăceau și pe

care, de altfel, le studiam și acasă: engleză, matematică, fizică, chimie. La restul orelor... ne îndoctinam... Până la urmă m-au dat afară în clasa a XII-a pentru că refuzam să mă încadrez în sistem. Apoi, nu am mai vrut să-mi continui studiile acolo.

– Și atunci te-ai apucat de muzică!

– Nu, nu chiar. Pasiunea pentru muzică o aveam mai de mult. Am început luând lecții de tobe timp de două luni. Deoarece aveam vecini, am renunțat la tobe și mi-am cumpărat o chitară la care am început să zdrăngănesc toată ziua până când, din zdrăngănitul ăsta, a ieșit o melodie... apoi am învățat să cânt la key-board. În cinci ani de zile, fără profesor,

Andrei Rusu are 21 de ani și trăiește în Germania din vara lui 1990 având statutul de refugiat politic. Împreună cu alți patru prieteni germani, Andrei a fondat o trupă rock, reușind, după câțiva ani de muncă, să semneze un contract cu una dintre cele mai „tari” case de producție ale genului, să susțină concerte, să-și vândă discurile din Statele Unite până în Japonia, să aibă fani, să urce pe scara celebrității.

Povestea lui: clasică istorie a unor băieți entuziaști care cântă într-un garaj părăsit pentru ca, peste noapte, să devină idoli a milioane de alți puști care cântă în garaje părăsite...

am învățat enorm de multe despre muzică. Prima formație am înființat-o la un an după ce mi-am luat chitara, în 1993. A avut foarte multe nume, la care am renunțat, pe parcurs, din diverse considerente: Dark Crusaders, Transylvanian Darkness sunt doar câteva din-

tre ele. Stilul era un fel de death-metal, dar melodios, liniștit. Formația s-a destrămat în doi ani, probabil din cauza lipsei noastre de experiență.

– Totuși ai luat-o de la capăt...

– Da, după doar câteva luni. Între timp gusturile mele muzicale s-au schimbat, au evoluat, îndreptându-mă către ceea ce se numește „black-metal”. În formula sa primitivă, acest stil promova agresivitatea pe fondul unor concepte antireligioase. Dar curentul a evoluat, muzica devenind melodioasă și poetică printr-o nouă linie în care s-au introdus elemente de muzică barocă (Albinoni) și de jazz. Am început să caut și alți indivizi cărora să le placă acest stil și, în urma unui anunț la ziar, am plecat la Mainz unde am făcut un jam-session cu membrii viitoarei formații Agathodaimon.

– Ce înseamnă numele trupei?

– Sunt două cuvinte din greaca veche, *daimon*-ul fiind spiritul pur din vremea în care binele și răul nu fuseseră despărțite. „*Agatho*” înseamnă, în accepțiunea noastră, bun. Această alăturare era și o formulă magică a alchimistilor din evul mediu care, rostind-o, își purificau sufletul, și-l eternizau.

– Am ascultat câteva melodii ale formației tale. E o muzică ușor stranie, greu de descifrat...

– Muzica mea nu are, propriu-zis, un mesaj. Este o traducere a sentimentelor în sunete, o evadare din realitate într-un alt spațiu, interior, mai profund, mai intim, populat cu sunete și cu emoții. Versurile sunt, în proporție de peste 70%, în românește...

– E un lucru inedit și aproape deloc comercial.

– Da, dar în primul rând eu mă consider român, iar muzica o compun după ceea ce îmi inspiră, îmi provoacă textul. De aceea, versurile sunt, de fapt, poezii de Eminescu, Bacovia sau Baudelaire (tradus în română).

– Se spune că românul, la necaz, se așază și cântă o doină. Ce crezi?

– ...Eu nu m-am adaptat în Germania și am început să compun muzică rock pe versuri de Eminescu și Bacovia... Poate că e un adevăr general valabil pentru noi, ca popor. Întorcându-mă în țară, după șapte ani petrecuți în Germania, ca azilant, eu mi-am anulat practic șansele de-a obține cetățenia germană. Eram conștient de asta când m-am urcat în autobuzul de București și totuși am făcut-o. Nu mai suportam să stau acolo. Eu caut întotdeauna un țel, mă apropiu de el și atunci văd o paletă întreagă de căi pentru a-l atinge. Uneori, una dintre direcții mă îndepărtează de țelul inițial, spre ceva nou, inedit. Poate fi și acesta unul dintre motivele pentru care m-am întors, poate e și acesta unul dintre motivele pentru care cânt rock pe versurile lui Eminescu...

ALEXANDRU ARION ■ 23

Ciubăncuța, Cluj. Mulțumesc pentru aprecierile la adresa rubricii *Mașina de scris*. Sigur că ne-ar trebui mai multe pagini. Dar de unde să le luăm?

● **MARIA-BEATRICE GÂLCĂ**, București. Versurile dv. sunt declarații de dragoste naive și simpliste. Ele au o semnificație sentimentală, dar nu înseamnă nimic ca literatură:

„Sărută-mi gural ce-ți așteaptă
sărutarea./ prinde-mi mâinile/ ce
așteaptă în zadar/ să te atingă./
apropie-ți inima/ de inima mea/ și
simte-i tresărire.”

Cu asemenea versuri puteți să-l tulburați pe un bărbat ca bărbat, dar n-aveți nici o șansă să-l emoționați în calitatea lui de cititor.

● **M. BRATU**, București. Scurtul scenariu *Maria* vă prezintă ca pe un tânăr lipsit de educație estetică și incapabil să folosească corect limba română. Dacă mai sunteți și student la o facultate de jurnalistică – așa cum afirmați – situația poate fi considerată de-a dreptul rușinoasă.

● **LIVIU NEDEF**, Buzău. Deși au trecut șase luni de la ultima dv. scrisoare, tot nu v-ați maturizat. Era și imposibil, în condițiile în care abia ați împlinit cincisprezece ani. Singura schimbare constă în faptul că ați renunțat să vă mai jucați. Dar tocmai gravitatea de acum nu vă stă bine; are ceva teatral, neconvincător:

„Intrăm în întineric și căutăm până la disperare cheia care să ne ducă la lumină. Bâjbăim înfrigurați, tremurăm de teamă să nu rămânem blocați în timp, pradă visului. Lăsați-ne măcar să apucăm speranța. Nu ne murdăriți privirea!”

● **VIRGIL TIPSIE**, Drobeta Turnu Severin. Așa cum există „muzică ușoară”, există și „poezie ușoară”. Este exact genul pe care îl practicați dv., reușind să vă faceți simpatice prin combinația de lirism și umor. Totuși, de multe ori, poezia ușoară scrisă de dv. este prea ușoară:

„Eu te iubesc, chiar dacă umbli și cu golani – / Mi-e martor cartierul și inima-mi pun gaj/ Te-aș scoate undeva, dar (momentan) n-am bani – / De patru luni jumate sunt, dragă, în șomaj!// Tu însă ești bogată (toți știu că ai «Cielo»)/ Ți l-a luat papă (căci are un butic)/ Am și eu bicicletă, dar de la «moto-velo»/ Am făcut legământ să nu mai iau nimic.”

● **IOANA ADAM**, Constanța. Versurile dv., imprecise, tautologice, sunt o nebuloasă lingvistică din care răzbate, uneori, pe neașteptate, câte o rază de lirism. Iată un asemenea moment de poezie:

„Am orbit căutând să mă ferescl de toate
acele mâini strigătoare/ care pot fi și ale tale.”

(Foarte sugestivă sintagma „mâini strigătoare”) Trebuie să studiați și să vă profesionalizați.

● **IONI PLEȘA**, București. Ați regresat. Cele mai recente versuri ale dv. nu emoționează. Sunt dezarticulate și eșuează în prozaism:

„Eu și Anca încercând să fugim prin
zăpadă/ cu 10 kg tacâmuri de curcă/ Sunt
vinovat. O noapte întreagă./ se fac liste, se
numără coada/ În zori se poate cântări/ fericirea
și câini sfășie aerul dar nu iese
nimeni.”

● **PAVEL RĂTUNDEANU-FERGHEȚE**,

● **GEORGE MUREȘAN**, București. Nu talentul vă lipsește, ci spiritul critic. Drept urmare, pasajele bine scrise, expresive alternează, în proza dv., cu vorbăria confuză și vulgară. Iată un exemplu din prima categorie:

„Am ajuns la faleză. Soarele scăpăta în mare, păsări se ridicau dramatic și fără justificare de undeva de jos zburând spre altundeva în sus, ca într-o carte poștală.”

Și iată și un exemplu din a doua categorie: „... dacă ești femeie, or să se găsească mai mulți să facă gât... Cică de la începutul lumii, bărbatului i-a fost dat să beie (corect: „să bea”) și să se-mbete și toate cele. Femeia nu (corect: „femeii nu”). Ce am de făcut eu în povestea asta sordidă, cu lesbiene... Și, în plus, îmi vine să borâsc.” Etc.

P.S. Nu vă pot restitui exemplarul pe care mi l-ați pus la dispoziție (lucrătorii dintr-un laborator restituie sângele trimis pentru analiză?). Am anunțat în repetate rânduri că această este regula jocului. De ce n-o respectați?

● **ȘTEFAN ZICHER**, Oradea. Nuvela *O altă poveste* are densitate epică și umor (este, de pildă, foarte comică scena reunirii la Miliție – „ca pentru o nuntă” – a locatarilor celor 160 de apartamente jefuite de „dl Zăgreanu”). Există însă și numeroase stângăcii, în special de ordin stilistic – care diminuează valoarea prozei dv. Dacă intenționați să publicați o carte, aveți nevoie de un redactor competent și experimentat, dispus să vă revizuiască textele.

● **OVIDIU CONSTANTINESCU**, București. Este prea multă retorică în poezia dv.:

„Adună pietrele ce ți se-aruncă-n față/ Ca să-ți alunge imnul, răbindu-ți-l mortal!! Imprimă-i ritm zvârlirii haotice și-nvață/ Din ele – POEZIEI să-i faci pedestal...”

● **CAMELIA MATEI**, 30 Decembrie, S.A.I. Vă aflați într-o primă etapă a inițierii în poezie, o etapă a entuziasmului naiv:

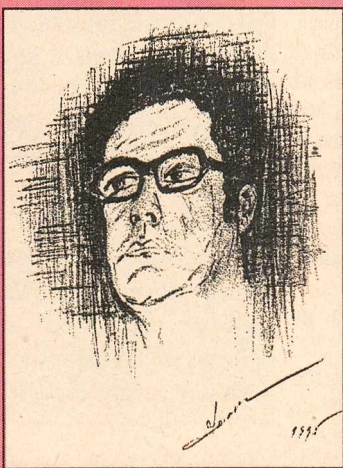
„Un Pământ Dumnezeu ne-a dăruit/ Casă să ne fie, nu maidan de huiduit.”

● **PETER LUDOVIC**, Petroșani. Sunteți un oaspete de seamă al rubricii *Mașina de scris*, un prinț al literaturii travestit (deocamdată) în cerșetor. Am să revin asupra textelor dv. În acest număr vă reproduc, după cum vedeți, scrisoarea. (Trebuie, totuși, să-mi trimiteți și o fotografie.)

Rezultatul concursului literar anual

Câștigătorul prestigiosului premiu literar *MAȘINA DE SCRIS* din acest an este **GHEORGHE IONESCU**, din București, autorul unor poeme splendide, de o remarcabilă diversitate (de la feeria lirică la satira politică). Autorul n-a venit niciodată la redacție, astfel că nu-i cunosc identitatea socială. Știu doar că nu mai este tânăr și că are totuși o nesecată prospețime a talentului, ca și cum trecerea anilor nu l-ar atinge. Mai știu – vag – și cum arată, datorită unui autoportret al lui, în creion (pe care îl și reproduc în această pagină).

Festivitatea de decernare a premiului (în valoare de 1.000.000 de lei) va avea loc la o dată și într-un loc care vor fi anunțate în curând, prin intermediul cotidianelor. Cu acel prilej voi obține, sper, mai multe informații despre Gheorghe Ionescu, pe care am să vi le fac cunoscute, stimați cititori, în numărul viitor al revistei. Tot atunci voi publica și o selecție reprezentativă din poemele sale.

Cea mai originală scrisoare

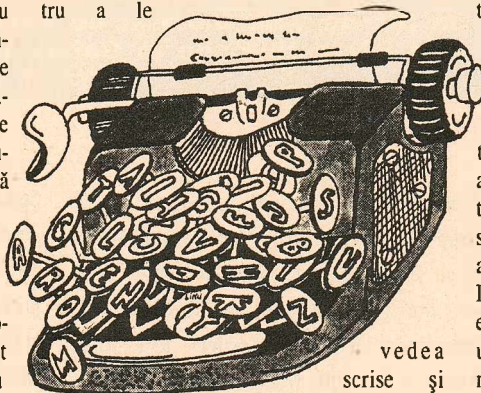
Stimate domnule Alex. Ștefănescu

Am 29 ani, doi dinți din față lipsă și o pereche de ochelari circulari cu dioptria de 1,75. Mai am câteva complexe pe care le exorcizez prin scris cum ar fi: visele ușor erotizate de fătura mamei, una bucată copilărie traumatizantă și un gust amar, de aramă coclită în cerul gurii, pe care-l simt în fiecare dimineață și care, cred eu, este semnul pământesc (fiziologic) al consumului exagerat de tutun. Mai am câteva bucăți de autori celebri pe care-i citesc întotdeauna când mănânc astfel încât am ajuns la un reflex aproape pavlovian ce-mi oferă în zilele de flămânzire iluzia că sunt sătul (ex: Cehov asociat unei teribile ciorbe de burtă îți induce o poftă devorantă de lectură; Fielding aseasonat cu o garnitură de crudități te trimite cu gândul la polemica reactualizată a postmodernității vreunui autor). Mai am o cameră, care-mi oferă posibilitatea să înghit zilnic porția mea de 6 mc de aer precum și n l de apă pe cap de locuitor, ceea ce dovedește într-o mare măsură că sunt un bun contribuabil; am un album de pictură pe care-l răsfoiesc pentru că-mi amintește de viziunile preadolescente ale femeii, vecinic cu forme rubensiene și pubisul impudic săracit de anumite artificii ce l-ar ascunde vederii; un raft de cărți adunate cu diferite ocazii și în anumite situații ce mi-au întărit certitudinea că pentru a putea avea o carte trebuie să te afli la momentul și locul potrivit. Am, apoi, un raft de manuscrise, pe care le răsfoiesc periodic și din care nu reușesc să înjghebez nimic pentru că, printr-un proces inexplicabil, personajele mele (iată, pot vorbi și de personajele mele) trec cu ușurință dintr-un text în altul, ignorând cu desăvârșire postura mea de auctore atoateștiutor.

Am și o poftă nesănătoasă de scris, am ajuns să scriu pe stradă, pe mesele și pereții localurilor prin care mă perind, pe bucățile de epidermă dăruite de diferite femei care mi-au trecut prin sânge, pe zidurile instituțiilor publice ce diriguiesc cu încăpățănare cultura, pe hăinuțele lustruite de viziunile kulturalizate ale diferitelor personaje, pe cearceafuri și, nu în ultimul rând, pe aripa dreaptă a lui Dumnezeu. Cu Dumnezeu este o poveste lungă: eu am băut cu El în Petrila și am primit dreptul de a scrie pe aripa Lui dacă voi păstra secretul asupra revelației avute. Eu cred că am fost mințit. Nu am avut, domnule Ștefănescu, nici o revelație. Înțelegeți? Cineva, poate tipu' din Petrila, cu aripa lui dreaptă și sintetismul ce-l caracterizează, m-a făcut să cred că revelația se află în imediata apropiere, o poți privi cu coada ochiului sau apuca cu mâna și astfel am ajuns să cred că undeva, poate la intersecția străzii Venus cu Aviatorilor, se află locul, da, domnule Ștefănescu, locul pe

unde poți pătrunde în cealaltă realitate. Am fost de atâtea ori acolo, încât îmi este greu să-mi mai dau seama ce este real și cât ireal în textele mele. De aici și credința în realismul fantastic și incapacitatea de a mai înțelege care este rostul literaturii într-o societate care trăiește la fiecare pas un nou text, sau nu, nu este bine spus, care se află înscrisă într-un textum anonim dintr-o bibliotecă aflată la marginea universului și un pic. De altfel, între noi fie spus, domnule Ștefănescu, cred în existența cărților aflate în imediata noastră apropiere și care așteaptă (sfântă naivitate) timpul când vor fi scrise. Vedeți deci, că este destul de istovitor să tot scrii sperând că într-una din zile îți vei găsi cartea care te va face celebru, așezându-te comercial într-o vitrină sub privirile miopizate ale trecătorilor ce-și vor contabiliza în gând apariția a încă unui tip care nu este în apele lui.

De aici, domnule Ștefănescu, și ura cu care distrug cărțile autorilor publicați, care cărți, zic eu, mi-au aparținut de drept pentru că am fost în preajma lor, le-am răsfoit acolo în Biblioteca Fondului Anonim, pentru a le

vedea scrise și publicate de alții. Pe acestea le citesc dintr-un impuls masochist, apoi după ce termin de pus cenușă în cap și de adunat ultimul rând din pagină, le dăruiesc prietenilor sau, de la caz la caz, le distrug printr-un foc ritualic la vârtelnița apelor, când am dezlegarea semnelor și cele patru urme de ferecare a blestemului. Dar ele îmi bântuie mintea, domnule, își înfig adânc rădăcinile livrești și se întind hulpav, ca o ciupercă de afazie, confiscându-mi fiecare gând, astfel încât una voi io a scrie și alta înțeleg ceilalți. E al naibii de ciudat, vă spun io, domnule Ștefănescu, cum tot io vă spun că nu mai suport să-mi văd rândurile mele confiscate de un altul (poate tipu' din Petrila cu aripa lui dreaptă?) ce se află dinlăuntru meu și care are controlul asupra mâinii cu care scriu. Vă spun drept că până la urmă o să istovesc și-l las pe celălalt să-și facă de cap, că io, domnule Ștefănescu, nu mai pot ști ce-mi aparține și cât din gândurile mele sunt ale celuilalt. Cât despre cititor, vă spun sincer, îl respect, dar atunci când scriu îl ignor cu desăvârșire. Este suficient că mă gândesc la modificările esențiale suferite de text atunci

când ajunge pe mâinile lui. Cam asta am, domnule.

Ar trebui să menționez și faptul că am un jeton de plastic pe care este trecut numărul și garderoba unui hotel celebru, unde bunica mea și-a uitat într-o seară de operă o haină de blană, pe care nu am avut curajul să merg să o ridic niciodată. Din teamă, credeți-mă pe cuvânt, că aș putea descoperi că bunica făcea parte dintr-un alt timp, și ar fi dureros, tare dureros să conștientizez că toată senilitatea ei și poveștile cu balul și recepții la curțile domnești au fost adevărate. Doamne, în ce lume trăim, domnule Ștefănescu!

Nu am respect pentru înaintași atunci când aceștia se încăpățânează să demonstreze că au un loc bine determinat în raft. Nu cred în cuvintele de geniu și nici în spaima provincialului ajuns în Gara de Nord. Nu cred în criza culturii și nici în dreptul inatacabil al unei generații de a se pune karamazov în literatură. Nu cred în modernism sau în dreptul exclusiv asupra curentelor generaționiste, al celui logos spermatikon ce înseamnă (scuze pentru licența pițuliană) testele predispuse unui asemenea act fecundator, nu mă uit în toaletă și nici nu-mi caut în linia din palmă semnul că sunt un tip miluit cu har. Nu am două stângi și o dreaptă, nu cred că Dumnezeu este inutil și că scriitorul nu este altceva decât un deus ex machina al unei opere sau unor personaje pe care le mânuiește cu dexteritatea-i perversă. Nu cred în textul cerebral, controlat, în meta-textualism și texteiova. Nu cred, de exemplu, că textul trebuie să fie mereu, dar mereu la îndemâna scriitorului, că textul este un mecanism cu o funcționare ireproșabilă, ca orice lucrare manual cizelată cu atenția obsedantă a orfevrierului. Nu cred în izomorfism și polemizantul protocronism. Cred că modernitatea unui scriitor poate fi anulată dacă raportarea modernității sale se face și la alte timpuri decât acelea în care viețuiește. Nu cred în textul desăvârșit.

Dar cred în verb, în puterea-i șlefuitoare, în cele șapte camere hexagonale, în geniul lui Baudelaire și duritatea de diamant a câinii. Mai cred în cuiele din palmă și în voluptuoasa, devoranta, mantis religioasă dorință de a scrie.

Cerându-mi iertăciune pentru supliciu lecturării acestei epistole, vă mulțumesc.

Cu respect,
Peter Ludovic

Pagini realizate de
ALEX. ȘTEFĂNESCU ■

25

MAȘINA DE SCRIS

Spectacolul continuă

Râsu-plânsu-i peste tot

Această toamnă teatrală este foarte productivă: premiere, festivaluri, piese noi, cărți, albume chiar. Scandalurile par că se țin departe.

Festivaluri la Timișoara – de dramaturgie românească (nu prea nouă pentru că nu a fost jucat nici un autor lansat după 1990), la Galați – Festingal, la Oradea – de teatru scurt, la Iași – un alt fel de festival, mai tineresc, de formare, de lansare. Premierele se țin și ele lanț: „Emanciparea prințului Hamlet“, o piesă nouă scrisă de Alina Mungiu, la Teatrul Nottara, „Trei femei înalte“, un text premiat cu Pulitzer, la Teatrul de Comedie, „Celestina“, o tragi-comedie nemaivăzută, la Teatrul din Galați, Caragiale, un nou Caragiale regizat de Anton Tauf la Baia Mare, „O noapte furtunoasă“. Le-am enumerat doar pe cele cărora le sunt dedicate aceste pagini.

Un pic de voie bună și de vrajă, un instantaneu colorat din „Celestina“ de la Galați. În picioare, Ioana Citta Baci

Un alt fel de Hamlet

Ștefan Radoff a revenit pe scena de la Nottara după mai mulți ani de politică și poezie. Joacă un rol principal într-o piesă nouă, dorită și nedorită în egală măsură: „Emanciparea prințului Hamlet“. Este prima piesă scrisă de Alina Mungiu, care devine astfel și un autor jucat, nu doar citit și premiat (pentru „Evangheliștii“). Piesa a fost scrisă cu vreo zece ani în urmă, pe când autoarea era absolventă de medicină, repartizată pentru cercetare la Spitalul de psihiatrie Socola. Cu acest amănunt biografic, să intrăm în convenția textului: povestea este într-un ospiciu particular condus de un patron care este judecător nu medic și este pasionat de limitele disperării, de crimă și de delirul puterii. Dintre pacienți îl găsește pe Hamlet, Jimmy pe numele lui adevărat, un tânăr care vine dintr-o lume în care lucrurile se potrivesc de minune cu cele din lumea prințului Danemarcei. Jimmy își zice Hamlet, dar nu vrea să pună la cale crimele din piesa lui Shakespeare și atunci stă în ospiciu. Dar patronul manipulează diabolic spiritele, vrea crimele și îi pune pe bolnavi să joace Hamlet cu tot cu omoruri, iar în final, previzibil, Jimmy înfige spada în Patron, nu în tatăl vitreg.

La Teatrul Nottara „Emanciparea ...“ este un spectacol de trupă cu doi actori principali: Ștefan Radoff și Alexandru Jitea, actori din generații diferite și cu stiluri care uneori se ciocnesc pe scenă. Ștefan Radoff îl interpretează pe Patron, personajul care prin text are inițiativa și conduce, împreună cu Jimmy (Alexandru Jitea), spectacolul. Regizorul Mihai Lungeanu a mizat pe diferențele și pe parteneriatul celor doi actori. Cât de mult și-a dorit Mihai Lungeanu să monteze piesa Alinei Mungiu o știu doar culisele, cât de bine i-a ieșit spectacolul însă putem afla ușor mergând la Teatrul Nottara. Într-un fel, rolul Patronului se potrivește perfect cu revenirea pe scenă a interesantului, a caldului actor care poate să fie Ștefan Radoff. Paradoxal, întâlnirea pe scenă cu tânărul Alexandru Jitea, interpretul lui Jimmy, are punctul culminant în scena când Jimmy demască dorința diabolică a Patronului și intră în conflict cu el. Este un moment plin de năduf pe care Ștefan Radoff încearcă să-l ascundă cumva vorbind publicului și nu lui Jimmy, cel cu care a intrat în dialog. Alexandru Jitea joacă uimitor un rol cum n-a mai fost de mult pe scena de la Nottara. Ambiție, talent, joacă din tot sufletul... când nebun de-a binelea, când răzbnător cinic, când lucid periculos. În felul lui, Alexandru Jitea se antrenează pentru Hamlet.

Pulitzer ispitește

Spectacolul „Trei femei înalte” de la Teatrul de Comedie este ca o romanță, melancolică, melodramatică, cu amintiri siropoase și fără scilipiri. Regizorul Vlad Massaci, care a montat în studenție „Lecția” lui Ionescu, și a cules numai laude și premii, a ales un text nou, scris prin 1991, american sută la sută, celebru peste Ocean și premiat cu Pulitzer în 1994: „Trei femei înalte” de Edward Albee, dramaturg care a mai încasat două premii Pulitzer. În rolul principal a distribuit-o pe ambițioasa actriță Iarina Demian, secondată de Maria Ploae, Andreea Bibiri și Tudor Chirilă. „Trei femei înalte” pare o piesă foarte ispititoare dacă îi citești referințele critice. În spectacolul de la Comedie nu am găsit nimic excepțional în text, ce-i drept nici în jocul actorilor sau în soluțiile de prezentare scenică. N-am de gând să povestesc subiectul, ci doar folosind caietul program, să întregesc romanța de care am amintit. Iarina Demian mărturisește că această piesă și mai ales rolul bătrânei doamne A „constituie o puternică motivație pentru a face teatru, chiar în condițiile grele în care s-au răsturnat atâtea valori”, iar Femeia A, „fascinantă întruchipare a vieții și a morții, mi-a tulburat mult timp somnul”. Între aceste fraze, cunoscuta actriță mai scrie: „Pentru mine, chiar dacă este doar o «trecere», moartea este «marea umilință», împotriva căreia am simțit nevoia întotdeauna, să mă revolt cu disperare”. În acest ultim citat ar putea fi căutată cheia unui spectacol după piesa lui Albee, care s-ar deosebi mult de montarea de la Comedie, unde totul pare o nostalgie continuă. Și în

caietul program sunt amintiri, care nu prea au legătură cu revolta morții. Ne putem aduce aminte de roluri de antologie ale Iarinei Demian, de discreția Mariei Ploae pusă față în față cu o statistică: „după 17 ani, Maria Ploae se reîntoarce la Teatrul de Comedie unde a debutat și unde a jucat timp de aproape 10 ani...”, Tudor Chirilă vine cu o fotografie de album de când avea vreo patru anișori și Iarina Demian îl ținea în brațe în spectacolul „Cercul de cretă...” de Brecht. Iar regizorului Vlad Massaci nu prea i-a ieșit spectacolul ca în vorbe: „Nu știu care este cea mai bună cale în teatru, dar cred că întoarcerea la text ne întoarce la autor, adică la emoție. Iar întoarcerea la emoție ne reconciliază cu spectacolul”. Îmi amintesc și eu că la premieră spectatorii au aplaudat după ceva vreme când Doamna A rostește o replică hazlie despre puță.

Tauf și Caragiale

Anton Tauf a început acum trei ani la Cluj o serie a comediiilor lui Caragiale. „Conu’ Leonida” montat atunci în sala studio a teatrului condus de Dorel Vișan a avut foarte mare succes de public dar a fost suspendat cu încetinitorul pentru că Tauf scotea în evidență tocmai nuanțele politice din text. Spectacolul era supărător. Ajuns director la Teatrul din Baia Mare, actorul Anton Tauf a reluat spectacolul într-o altă distribuție și tușând și mai puternic ridicolul demagogiei politice. Spectacolul a fost lăudat și criticat cu patos, ziariștii părănd și ei personaje caragialești. În această toamnă Tauf a montat „O noapte furtunoasă” nu ca un regizor ci mai

degrabă ca un inventator de situații. Toate referințele din text care de cele mai multe ori scapă sau sunt considerate fapt divers, la Tauf devin momente de viață care trebuie trăite din plin, până la extrem uneori. Nicu Steinhardt își amintește că lacrima de-a binelea la finalul comediiilor lui Caragiale și cere în textul său „Secretul scrisorii pierdute” să fie preferată „expunerea «blândă», «cuvincioasă», «îndulcită» a subiectului – și o purtare reținută a personajilor”. Astăzi ar fi dezamăgit. Caragiale se joacă ridiculizând la maximum. Am urmărit spectacolul lui Anton Tauf la Galați în timpul festivalului Comedia dragostei... în chip și fel și mi-am amintit de ultimele două montări ale piesei pe care le-am mai văzut: a lui Mircea Cornișteanu la Tg. Mureș (un spectacol fără ștaif) și al lui Dan Micu la Nottara, o variantă pe care o revăd oricând cu plăcere. Spectacolul lui Tauf te lasă cu gura căscată, totul pare incredibil – o miză formidabilă care poate atrage fluierături sau urale. Ștaiful care cred că lipsea spectacolului de la Tg. Mureș este pariu de interpretare la Baia Mare, iar răsturnarea forței personajelor pe care o propune Dan Micu ia proporții nebănuite la Anton Tauf. La Baia Mare este un alt fel de Caragiale, fără a clinti nici o virgulă din text, montarea lui Tauf pare a fi extrema variantei preferate de Steinhardt, în sens pozitiv. După acest spectacol, după acest fel de a vedea comicul, Nenea Iancu trebuie recitit de regizori. Anton Tauf așază un punct de stil.

Frumos, frumos

Este vorba despre spectacolul „Celestina” de la Teatrul Dramatic din Galați, un spectacol de – așa scrie și în caietul program, cu o corectitudine de invidiat: Adrian Lupu – regia artistică, Iosif Herțea – muzica, Raluca Ianegic – mișcarea scenică, în scenografia Vioarei Bara. O tragicomedie, povestea unei codoașe care se amestecă într-o dragoste la prima vedere, un basm teatral scris de un spaniol prin secolul XV, spre sfârșit. Cum să repovestești o poveste frumoasă? Nu se poate, povestește așa de bine echipa de la Galați, în frunte cu actrița Ioana Citta Baciuc...! Mai bine mergem la teatru.

Echipa de la Baia Mare cu ajutorul căreia Anton Tauf impune o schimbare de stil în montarea pieselor lui Caragiale

De jur-împrejurul ecranului

Între „saienficșian“ și „prapădul homenirii“, ne belesc „peștolarii“...!

...Cinematografia americană (ai cărei autori știm noi cine sunt, deja... dar nu vrem s-o spunem!) continuă să inunde piața mondială – din care face parte și România, costul unui bilet de intrare la cinema valorând în medie cât patru pâini – cu apă de ploaie: este drept, o „apă de ploaie“ impecabil și neconcurențial finanțată, destinată celor mai diverse gusturi, folosind actori cel puțin redutabili, dacă nu chiar geniali!... Vom încerca să pescuim din această „apă“, și în cadrul acestei rubrici, câțiva peștitori cât de cât importanți:

„Batman & Robin“:

Fascinant până la căscat și plin de poezie până te-apucă foamea ■ Regizat de Joel Schumacher (cu Arnold Schwarzenegger în rolul principal), având drept model eroul unor benzi desenate create de către BOB KANE acum 60 de ani, după care s-au făcut nenumărate filme și seriale TV ■ Bob Kane trăiește și astăzi: „Sunt fericit că creația mea continuă să îmbogățească (s.n. - N.A.), să distreze și să încante publicul din toată lumea!“ ■ Așa este ■ Machiajul lui Arnold cerea trei ore de lucru, Jeff Dawn își amintește: „L-am făcut argintiu, apoi am suflat alb și bleu pe această bază – o vopsea-spumă specială, pe bază de latex ■ Costumul lui Batman (plus cele 20 de piese

separate) cântărește cam 22 de kilograme ■ „Batmobilul“ din film are un șasiu de comandă cu componente de mașină de curse, incluzând un motor de Chevrolet 380 ce poate atinge 140 mile pe oră ■ O picanterie: trei dintre realizatori își au numele încrustat în aur: Akiva GOLDSman, scenarist; Stephen GOLDBlatt, operator; Elliot GOLDEthal, muzica.

„A fost odată asasin“:

Un „policier“ realizat într-o formulă interesantă și în care pistoletele – spre deosebire de majori-

Cronica filmului

Pagini realizate de
Horia Pătrașcu

Dependenți de dragoste

(„Addicted To Love“, S.U.A., comedie, 1997)

Este evident că în acest sfârșit de secol, ba chiar de mileniu, COMEDIA, în genere, tinde spre expiere: oamenii nu mai știu cum și de ce – sau au uitat! – să râdă. Nici „comedia cinematografică“ nu face excepție de la acest „trist“ adevăr...!

și-a găsit un Amant... Încercând să-i demonstreze „trădarea“, el se trezește asociat cu Fosta Logodnică a Amantului... În cele din urmă Logodnicul se îndrăgostește – reciproc! – de Fosta Logodnică, iar Logodnica Sa de Amantul în cauză... (Ați

Intuind pericolul, autorii americani ai genului au redus substanțial scâlbăielile efectuate pe calculator ale unor actori care au comun mai mult cu pantomima sau ciroul, revenind la tradiția clasică a comediei cinematografice dintre cele două războaie, magistral ilustrată de către un Frank CAPRA, Billy WILDER ș.a. – adică aceea a unei „povestiri“ filmice verosimile în care umorul să se iște în mod firesc, și nu provocat.

„DEPENDENȚI DE ...“ face parte din această ultimă categorie; pe scurt: Logodnicul descoperă curând că Logodnica Sa

înțelege ceva?!).

Ei bine, dacă nu, vedeți filmul: nu veți regreta!

În cele patru roluri-cheie au fost distribuiți de către regizorul Griffin Dunne, următorii: MATTHEW BRODERICK („Tipu’ de la cablu“), KELLY PRESTON („Jarry Maguire“), THEKY KARLO („Nikita“)... dar am lăsat-o intenționat la urmă pe MEG RYAN („Nopti albe la Seattle“ etc.) – o actriță superbă și de o tulburătoare prezență în cadrul ecranului.

Ea duce în spate, practic, întregul film!

„Ce-am avut și ce-am pierdut“

(„Nothing To Lose“, S.U.A., comedie, 1997)

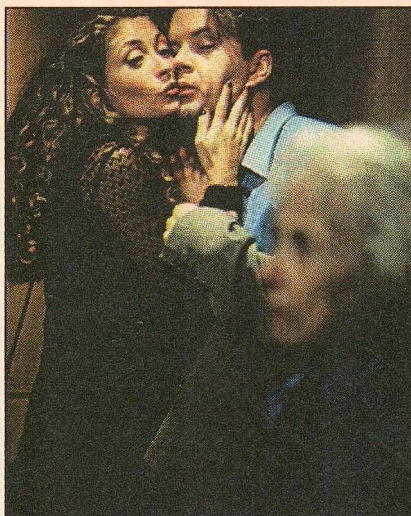
O scilpitoare comedie, scrisă și regizată de STEVE OEDEKERK, care aduce – lucru rar întâlnit în ultima vreme! – aplauze deschise din sală, la foarte multe dintre replici mai ales, dar și la anumite scene. Este un film care a făcut încășări incredibile pe mai toate meridianele lumii

(fără a fi consumat costuri de producție exagerate!), ceea ce reprezintă o realitate îmbucurătoare: este clar că publicul a apreciat mai ales inteligența scenaristului, iar imediat apoi interpretarea de acum celebrului TIM ROBBINS, sau poate că – și poate că în primul rând! – cea a actorului de

culoare MARTIN LAWRENCE.

Este o comedie polițistă ceva mai aparte; este mai mult o parodie a genului, având multe referiri sociale contemporane („s-au scrântit la cap americanii?!“ – veți zice): un negru și un alb, primul capabil dar șomer, al doilea înstărit dar „trădat“ în dragoste, se văd ambalați împreună în câteva jafuri publice ce frizează crima... adică oprobiul public!

Sigur că finalul va fi „educativ“ (celebrul happy-end al filmelor americane este greu de dat jos de pe soclu!), sigur că „totul se termină cu bine“ în final – dar rămâne ceva (și mă refer, repet, la acel dialog scilicet ce se poartă între cei doi eroi), un „ceva“ ce te trimite cu gândul la faptul că oricare dintre noi – indiferent de rasă, sex, naționalitate etc. – poate reacționa în modul cel mai straniu atunci când, pe nepregătite, și mai ales în zilele

de astăzi!, se poate trezi amenințat cu țeava unui pistol proptit în ureche...!

„Căpitanul Conan“

... S-a strecurat pe ecranele noastre – prea puțin remarcat de public, cât și de critica de specialitate (dar, mai ales, beneficiind de o condamnabilă-stupefiantă lipsă de interes a promovării din partea organelor de difuzare în drept!) – un film de excepție, realizat de către un „decan“ al cinematografului francez: regizorul BERTRAND TAVERNIER, după un roman scris de ROGER VERCEL

(Premiul „Goncourt“ – 1934).

Este un film a cărui acțiune se consumă în foarte bună parte în București – unde s-a și filmat de altfel! Și mai este un film ce aduce o optică inedită asupra primului război mondial, beneficiind de o interpretare și imagine fascinante...!

(Dar hai să fim și realiști: PE CINE mai interesează, astăzi, problematica primului război, când semnele prevestitoare ale CELUI DE-AL TREILEA se zăresc ieșind pur și simplu din casă, sau urmărind, seara, programele televizorului...?!).

Păcat...!

Top-Film-Flacăra

Excepțional
Remarcabil

Pierzi, dacă nu vezi

Doar cu Extraverbal

Curată sinucidere

.....
„Căpitanul Conan“ (Franța – istoric)
„Lumea dispărută“ (S.U.A. – S.F.)
„Ce-am avut și ce-am pierdut“ (S.U.A. – comedie)
„Avionul condamnaților“ (S.U.A. – acțiune)
„A fost odată asasin“ (S.U.A. – acțiune)
„Dependenți de dragoste“ (S.U.A. – comedie)
„Față în față“ (S.U.A. – thriller)
„Croazieră infernală“ (S.U.A. – acțiune)
„Vulcanul“ (S.U.A. – catastrofic)
„Batman & Robin“ (S.U.A. – S.F.)
(Sunt suficiente filme, încât poți
vita săpunul...!)

tatea filmelor americane de acțiune NU tâmpese ideea de la care a plecat scenariul ■ Bazat pe o povestire de Tom Jankiewicz, regizorul GEORGE ARMITAGE (autorul marelui succes „Miami – Blues“) face un soi de „comedie neagră“ – improspătând astfel genul cu o surprinzătoare prospețime! – deși, totul, pornind de la a accepta, sau nu, dilema uneia dintre cele mai controversate și înspăimântătoare profesii născute în acest secol: cea a asasinului profesionist, adică plătit!

„Față în față“:

Un DUET actoricesc de zile mari, regizat de JOHN WOO (chinez de origine și care, după ce a realizat peste 25 de filme în Hong Kong, a fost

„preluat“ de America în 1992) ■ Film realizat cu un buget năucitor și cu un succes de casă pe măsură ■ Cascadorii nemaipomenite, mizând un spectaculos pe măsură dar care rareori atinge pretenția ■ Interesant însă schimbul de identitate ce se petrece – preluându-și, fiecare, fața, „figura“ celuilalt! – între doi mari actori, unul interpretând RĂUL, celălalt BINELE, astfel încât noțiunile se dizolvă, scăpând practic de decizia justițiară ■ În cele două roluri i-am numit pe JOHN TRAVOLTA (premiul Globe) și pe NICOLAS CAGE (premiul Oscar).

„Vulcanul“:

Film catastrofic de mare montare, prezentând erupția unui vulcan în plin centrul Los Angeles-ului, oraș și altfel pe cât de superb, pe atât de bătut de cutremure...! ■ Scenaristul Jerome D. Armstrong afirmă: „Cred că motivul pentru care ne plac filmele-catastrofă este posibilitatea de a trăi astfel experiența comunității umane confruntate cu dezastrul, de a observa reacțiile celor implicați!“ (CORECT! – am afirma și noi; dar până la experiență, ce ne facem cu cei care propovăduiesc Dezastrul?! ■ În

rolul principal: TOMMY LEE JONES ■ În rolul secundar – și nu glumesc! – LAVA vulcanică, urcând din subteranele imensului oraș, to-

pind metrourele, prăbușind zgărie-norii și inundând, realmente, străzile: imagini realmente de cîșmar (așa cum îi stă de altfel și bine unui astfel de film!) ■ LAVA asta s-a realizat printr-o combinație de machete clasice și noi metode bazate pe ultraviolete însoțite de imagini generate pe computer: realismul lavei este terifiant! ■ Precum terifiantă este și alegerea de către regizor a unei actrițe (nu-i spunem numele!), în rolul secund: actrița în cauză, cel puțin în acest film, este absolut penibilă...!

De jur-împrejurul
ecranului

Film

De trei decenii, timp de câteva zile pe an

Oneștiul este capitala culturii

De trei decenii, Oneștiul este gazda unui festival cultural organizat sub auspiciile Fundației Naționale „George Călinescu”. Andrei Pleșu, Nichita Stănescu, Gabriel Liiceanu, Nicolae Manolescu, Marin Preda, Ștefan Augustin Doinaș, Marin Sorescu, alături de multe alte personalități ale culturii române au venit și revenit de-a lungul timpului în urbea de pe Trotuș. Deoarece municipiul băcăuan este un oraș nou, aparent banal, construit pe spatele platformei petrochimice de la Borzești, cititorul își poate pune în mod firesc întrebarea: „De ce, de atâta amar de vreme, scriitori, critici literari sau de artă, poeți, artiști plastici sau ziariști de prestigiu se adună an de an tocmai la Onești?”

Povestea începe în urmă cu mai bine de 30 de ani, când un profesor local, poetul Constantin Theodor Ciobanu, a pus bazele cenaclului de poezie „George Călinescu”, care mai târziu se va metamorfoza în fundația națională cu același nume. Bolnav până la obsesie de nevroza călinesciană, Constantin Theodor Ciobanu a fost cel care a menținut nivelul festivalului și după '89, când oficialitățile își pierduseră interesul pentru suete

literare propagandiste. Treptat, cota Zilelor Culturii Călinesciene a început să crească din nou, o dată cu implicarea, din 1993, a lui Vasile Dospinescu, unul dintre cei doi patroni ai societății locale de construcții DODO S.R.L.

Ediția din acest an a avut câțiva invitați de marcă: Nicolae Breban, Mircea Cărtărescu, Mircea Dinescu, Tudor Călin Zarojanu,

Varujan Vosganian, Dan Cristea (actualmente director al editurii Cartea Românească), Valeria Seciu, Leopoldina Bălănuță și alți oameni de primă mărime, implicați în fenomenul cultural românesc. Pe parcursul a trei zile, publicul s-a putut delecta cu recitaluri de poezie, cu discuții despre postmodernismul românesc și despre soluții în cultură, cu lansări de carte și, nu în ultimul rând, cu un spumos discurs pe care Mircea Dinescu nu l-a susținut în calitate de poet, ci – după propriile-i declarații – în calitate de personaj.

Menționăm că la realizarea festivalului au contribuit Inspectoratul pentru Cultură al județului Bacău, Centrul de Cultură „Rosei Tescanu – George Enescu”, Uniunea Scriitorilor și Primăria Municipiului Onești în colaborare cu Televiziunea Română, S.C. Deea Onești, Casa de Cultură Onești, Liceul „D. Cantemir”, Liceul „Grigore Moisil”.

Mircea Dinescu și Ioan Groșan în culisele Casei de Cultură

Leopoldina Bălănuță și Valeria Seciu la sfârșitul recitalului eminescian

Idila lui Nae Ionescu vinde cărțile Mihaelei Cristea

Lansarea cărții Mihaelei Cristea „De vorbă cu Henriette Yvonne Stahl” a beneficiat de prezentarea Adrianei Bittel. Doamna Bittel a dezvăluit publicului scena din carte, în care Maruca Cantacuzino și-a dat foc în fața casei lui Nae Ionescu, deoarece acesta o părăsise de dragul Henriettei Yvonne Stahl. Înainte de momentul prezentării, publicul nu s-a prea înghesuit să cumpere cartea. Altfel au stat lucrurile după „cuvântarea” Adrianei Bittel, când, în câteva minute, cititorii își smulgeau unul din mâna celui altul ultimele exemplare luate din vitrină. Tot bătrânul Nae...

Varujan Vosganian, mereu cu ochii în patru

În tinerețe, Vlad Ciobanu pune golani la punct

În tinerețe, artistul plastic Vlad Ciobanu, oneștean la origini, a făcut judo de performanță. El a declarat că pe vremea sa, orașul,

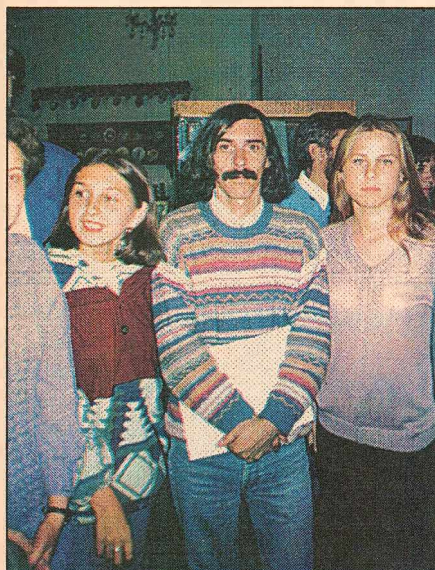

Vasile Dospinescu (stânga) punând la cale a 30-a ediție, împreună cu C. Th. Ciobanu

fiind în construcție, excela prin prezența indivizilor certați cu legea. Așa stând lucrurile, poliția a dat mână liberă băieților din lotul local de judo, pentru a interveni ori de câte ori credeau de cuviință: „Nu-mi pare rău că-i puneam la punct pe indivizii ăia. Odată, am bătut chiar un vicecampion național la box, pentru că mi-am folosit creierul. Mi-am lăsat abdomenul descoperit și după ce-am primit doi pumni în plex, am lăsat garda jos, simulând că sunt într-o situație foarte dificilă. Când el s-a relaxat, crezându-mă terminat, i-am prins un pumn în plină figură și l-am dat pe spate”.

Varujan Vosgianian a împuiat capetele oneștenilor cu povești

La dialogul cu sala la care a fost invitat, Varujan Vosgianian a vorbit în fața câtorva sute de oameni numai în pilde, aproape fiecare idee exprimată fiind urmată de o povestioară. În cele din urmă, Mircea Dinescu nu a mai rezistat și a tăbărit asupra senatorului armean trăgând două concluzii pe care a ținut să le generalizeze. În prima constata

Mircea Cărtărescu înconjurat de admiratori

că toți armenii sunt păroși, și-n cea de-a doua că armenii „la cât se cred ei de deștepți, au fost primii oameni pe pământ. Înaintea maimuțelor...”. Dacă pentru marele public domnul Varujan Vosgianian a avut povești, celor apropiați le-a dezvăluit o pățanie recentă de la Sibiu: „Mă duc la toaletă. Bat. Ocupat. Aștept și când se eliberează cabina, apare un tip care îmi spune, cu ochii holbați cât cepele: «Vai, domnule Vosgianian, vă rog din tot sufletul să mă iertați!»”

Nicolae Breban ar intra în politică de la ministru de Externe în sus

Realmente încântătoare, prezența soților Breban a adus un plus de culoare, atât manifestărilor oficiale cât și șuștelor de după masa de seară. Cunoscutul romancier a fost atras de Ioan Groșan într-o veritabilă cursă printre amintiri. S-au depănat anecdote cu oameni celebri, în prim-planul atenției rămânând Nichita Stănescu.

Fiind întrebat dacă nu este tentat de politică, Nicolae Breban a declarat că ar accepta o atare propunere numai de la postul de ministru de Externe în sus.

Mircea Dinescu a luat-o pe ulei

Mircea Dinescu a fost sarea și piperul manifestării. Făcându-și rost, prin intermediul lui Ioan Groșan, de un microfon aflat întâmplător pe scenă, poetul a monopolizat întreaga discuție. Recunoscând că el este mai interesant pentru marele public ca personaj decât ca poet, „Cațavencul cu pricina” a pornit o campanie furi-bundă împotriva celor invitați la dialog, împotriva publicului oneștean, împotriva mobilierului de pe scenă, împotriva prințesei Diana, împotriva femeii de serviciu de la RENEL și împotriva actualilor politicieni. În cele din urmă, discuția a alunecat spre prețul uleiului, lucru care a devenit laitmotivul discursului lui Mircea Dinescu. Publicul l-a ascultat cu frenezie, tăvăindu-se pe jos de râs, în timp ce, rând pe rând, Varujan Vosgianian, Mircea Cărtărescu, Dan Cristea și alții au părăsit sala în tăcere. Circul fusese asigurat. A doua zi,

Nicolae Breban, într-un moment de respiro

Dinescu a arătat o altă față a personalității sale, susținând un recital poetic gustat de cei prezenți. Masele-și primiseră astfel și pâinea... spirituală.

Sponsorul echipei locale de fotbal băga banii în cultură

Încheiem cronică noastră cu punctele de vedere ale celor doi oameni care, în condițiile dificile prin care trece astăzi România, au generozitatea de a se ocupa de cultură, la cel mai înalt nivel, într-un oraș pierdut, de pe valea Trotușului.

Constantin Theodor Ciobanu: „Zilele Culturii călinesciene reprezintă un act de cultură complex, atât pentru localnici cât și pentru cei din țară. La anul, când se împlinesc 30 de ediții, la Onești vor fi prezențe extraordinare de oameni care au fost pe meleagurile noastre de-a lungul timpului. Intenționăm să aducem numele cele mai sonore, prezente la fiecare din edițiile anterioare”.

Vasile Dospinescu: „Faptul că-mi place fotbalul nu mă împiedică să iubesc cultura. Consider că fără cultură nu se poate face

În timpul dezbaterilor de la galeriile fundației „George Călinescu”

saltul calitativ atât de mult visat de români în această perioadă. Chiar dacă sportul asigură o publicitate fantastică, nu trebuie să uităm că fiecare lucru are rostul său”.

Marea Neagră e... albastră!

La Constanța, la începutul toamnei, după un august de tranziție, ploios și rece, vara a revenit neașteptat pe litoral o dată cu deschiderea primului

Salon Național de Grafică Umoristică având ca temă „Marea Neagră e... albastră!”

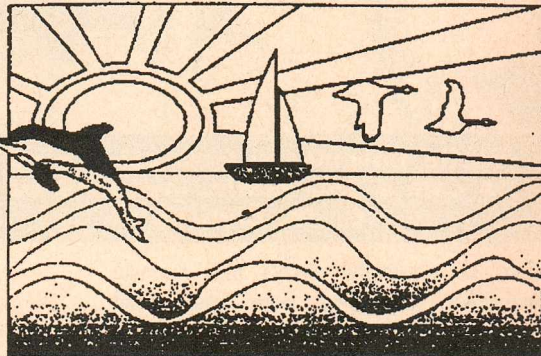
Salonul a fost posibil datorită Organizației Ecologice Nonguvernamentale (O.N.G.) „Mare Nostrum”, înființată în 1993 ca o asociație de specialiști din domeniul cercetării marine și al protecției mediului. Realizând că știința singură nu poate reflecta problemele de mediu cu care se confruntă Marea Neagră, organizația și-a reorientat filosofia și strategia către formarea unui spirit comunitar sensibil la problemele de mediu și capabil să reacționeze la aceste probleme. Iar organizarea unor evenimente expoziționale pentru conștientizarea populației cu privire la starea critică a mediului Mării Negre și a litoralului românesc este una din prioritățile planului strategic al O.N.G. „Mare Nostrum” pentru perioada 1997-2010.

Dacă Marea Neagră e... albastră, caricaturile din expoziție au reușit și ele să coloreze în nuanțe de albastru sălile Muzeului de Artă din Constanța. Lângă casele lui Gh. Petrașcu, lângă marinele fascinante ale lui N. Dărăscu, acest Salon Național de Grafică a reușit să adune pe simeze aproape toate marile nume ale caricaturii românești, de la C. Ciosu, C. Pavel, P. Botezatu, F. Crihană, O. Covaci, N. Ioniță, S. Turculeț, C. Vecerde, L. Năstase, la M. Pânzaru-Pim, H. Crișan, A. Poch, dar și Ion Barbu și C. Topan, care deși nu au avut lucrări în expoziție au ținut să fie totuși prezenți la vernisaj!

Și fiindcă un salon de caricatură fără premii n-ar avea haz, juriul (președinte Ion Nae – O.N.G. „Mare Nostrum”) a ales dintre sute de desene Premiul I, acordat lui Viorel Baci (Galați) pentru metafora plastică a lucrării, Premiul II, obținut de Horia Crișan cu o inspirată grafică pe calculator, o premieră în caricatura românească, iar Premiul III – ex-aequo – lui Constantin Pavel și Cristi Vecerde.

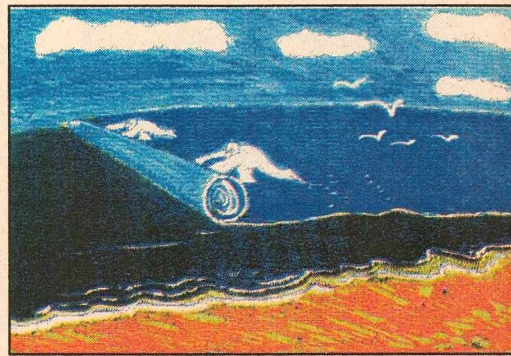
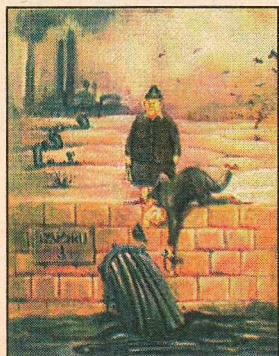
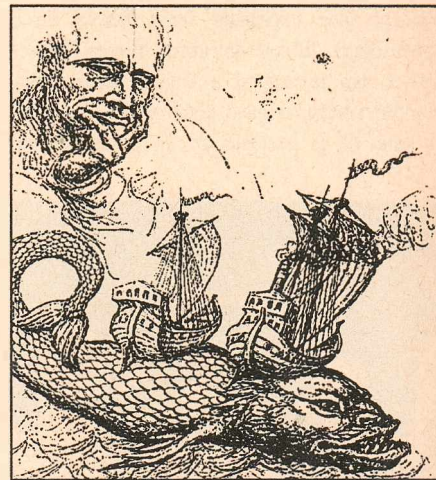
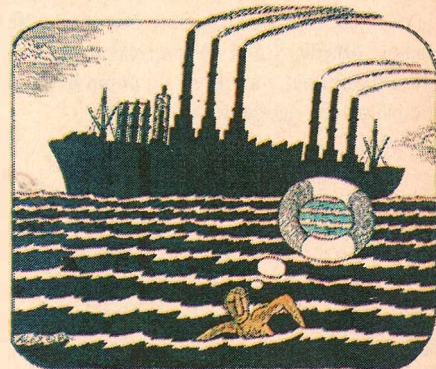
De asemenea, pentru calitatea artistică deosebită, dar și pentru cantitatea de umor pe cm² au mai fost acordate premii speciale lui Marcel Chirnoagă (București), Constantin Ciosu (Bacău), Florin Doru Crihană (Galați) și mențiuni lui Pavel Botezatu (Galați), Mihai Pânzaru-Pim (Suceava), Victor Chiriloaie (Brăila), Aurel Ștefan Alexandrescu (București).

Acum, după ce culorile toamnei se amestecă printre cuvinte, iar peste desene cad zămbete de praf, nu ne rămâne decât să

sperăm că și la anul Marea Neagră va fi... albastră!

AUREL ȘTEFAN ALEXANDRESCU ■

Orașul Shanghai este unul din marile centre comerciale ale lumii (în 1930 a devenit centrul comercial din Orient), prin poziția sa geografică (situat la gurile fluviului Yangtze) constituind o mare atracție pentru străini. Aici se practică un comerț civilizat, ca în orice oraș occidental, fie că e vorba de principala arteră comercială a orașului, fie de centrul comercial ce adăpostește magazine luxoase în clădiri cu arhitectură tradițională.

O superbă alee pe care obosești mergând, situată într-o regiune din nordul Beijing-ului, supranumită Strada lui Dumnezeu sau a zeilor, a celor 13 mausolee ale Dinastiei Ming, de fapt ultimul drum pe care erau conduși împărații și membrii familiilor acestora înainte de înmormântare. Aici sunt expuse superbe grupuri statuare cioplite în piatră (reprezentând figuri de împărați, dragoni, elefanți, cămile, cai etc.) având o deosebită valoare artistică și culturală.

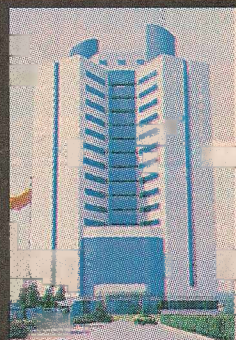
Tradiționala lectică (trăsură fără cai), cu care în evul mediu erau purtați împărații și cei avuți de către brațele supușilor. Astăzi este doar un obiect de decor și de distracție în unele puncte turistice.

După cum se știe, China este cunoscută în lume prin industria sa textilă. În orașul Xian (oraș declarat ca unul din cele patru mari orașe vechi ale

lumii, alături de Cairo, Roma și Atena), cu 7 milioane locuitori (cu suburbiile), important centru aviativ și astronomic (aici se lansează sateliți), am vizitat un mare complex format din 5 fabrici textile, cu 15.000 de salariați, 138.000 fuse și 2.150 războaie de țesut. O parte din aceste fabrici au devenit societăți pe acțiuni, având 25% acțiuni private. Conducerea complexului textil dorește foarte mult să exporte în România.

În vizita făcută la Redacția în limba română, de la „Radio China Internațional”, am fost primiți la noul sediu (o modernă construcție dată în folosință în acest an), am aflat de la dl Lu Jingming, redactor șef, că acest post de radio înființează din anul 1941, transmite zilnic emisiuni în 38 de limbi străine, precum și în 11 limbi pentru teritoriul Chinei având corespondenți în 33 de localități din țară și în 23 de țări și regiuni ale lumii și fiind recepționate în peste 200 de țări. Programul în limba română al acestui post a fost inaugurat la 29 august 1968, emisiunile sale relatând, pe larg, despre schimburile bilaterale dintre China și România. Activitatea redacției în limba română se bucură de sprijinul ambasadei noastre la Beijing și al postului de Radio România-București. Am constatat cu plăcere că membrii acestei redacții cunosc foarte bine limba română.

În orice parte a Chinei și mai ales la marile restaurante, și se spune un bun venit de către frumoase fete, acest lucru făcând parte din tradiționala ospitalitate chineză.

În așteptarea tragerii la sorți

□ A treia calificare consecutivă la un campionat mondial

□ Selecționerul Anghel Iordănescu și-a prelungit contractul cu încă 10 luni

● Așadar, în ultimul meci al preliminariilor (grupa a 8-a), la Dublin, Irlanda - România 1-1, un scor anticipat de mulți ● Curios lucru, TVR nu a transmis partida, preluând însă (în direct) Italia - Anglia ● Destulă pace pe teren, într-un meci în care nu s-a acordat nici un avertisment ● Gică Hagi (al 32-lea gol la națională) și „francezul” Cascarino au stabilit scorul final, care a mulțumit probabil pe toată lumea: România termina neînvinșă (9 victorii și o remiză) campania calificării „de catifea” la Coupe du Monde '98, Irlanda obținea dreptul de a susține un baraj cu Belgia (1-1 în prima

manșă) pentru unul din cele patru locuri rezervate echipelor care s-au clasat pe poziția secundă în grupe

● Celelalte meciuri de baraj și rezultatele din tur: Rusia - Italia 1-1, Ungaria - Iugoslavia 1-7 și Croația - Ucraina 2-0, partidele retur urmând a se disputa la 15 noiembrie ● Apropo de turneul final din Franța, au ratat prezența reprezentative ca Suedia („bronz” mondial), Cehia („argint” european), Portugalia, Elveția, Polonia, Grecia, Turcia, Irlanda de Nord, Țara Galilor ● La 19 (respectiv 18) noiembrie, „tricolorii” (înlocuind Brazilia) vor susține două întâlniri amicale în Spania, la nivelul primei reprezentative (la Palma de Mallorca) și al celei de tineret (la Sa Pobla) ● De asemenea, la 26 noiembrie este posibil ca Selecționata Ligii Profesioniste (antrenor Florin Marin), fără jucătorii care activează în străinătate, să întâlnească (tot în deplasare) reprezentativa Marocului (calificată și ea la C.M. '98) ● Pentru alte verificări mai există oferte din Polonia, Coreea de Sud și Grecia ● S-a perfectat, în schimb, partida Belgia - România, la 22 aprilie 1998 ● Cu o zi mai devreme, „tineretul” va susține (la București) un amical cu echipa similară a

Deși a ratat ultima repetiție (0-1 cu Petrolul, în etapa a 14-a), Steaua a abordat returul cu Bastia la adăpostul unui fragil 1-0

22 din 32

Iată situația la zi a echipelor calificate la turneul final: Brazilia (deținătoarea trofeului), Franța (țara organizatoare), Danemarca, Anglia, Norvegia, Austria, Bulgaria, Spania, Olanda, România, Germania (câștigătoarele celor 9 grupe europene), Scoția (cea mai bună dintre cele 9 echipe clasate pe locul 2), Nigeria, Maroc, Tunisia, Africa de Sud, Camerun (reprezentantele Africii), Argentina, Paraguay, Columbia (America de Sud), Mexic (CONCACAF) și Coreea de Sud (Asia).

Germaniei, calificată și ea la turneul final al Europeanelor (iunie '98) ● În clasamentul FIFA - Coca Cola, România ocupa locul 5 (la 15 octombrie), ierarhia pe luna noiembrie neputând aduce schimbări spectaculoase ● Aceasta și în perspectiva tragerii la sorți (Marsilia, 4 decembrie) a componentei grupelor turneului final din Hexagon, când țara noastră ar putea fi desemnată cap de serie.

Dinamo - Steaua 1-3, în etapa a 11-a

● Liga Campionilor a ajuns la jumătatea întrecerii, Manchester United (grupa B), Real Madrid (grupa D) și Bayern München (grupa E) acumulând maximum de puncte (9) ● 5-1 - un scor mai rar întâlnit într-o asemenea competiție: Real Madrid - Olympiakos Pireu (grupa D), Bayern - Paris Saint Germain (grupa E) și AS Monaco - Lierse SK (grupa F) ● De asemenea, 3-0: Sparta Praga - Galatasaray Istanbul (cu Gh.

Înfrângerea severă suferită de PSG la München a venit într-un moment când clubul parizian se confruntă cu noi probleme de dopaj. Astfel, după Bernard Lama și Omar Dieng (depistați pozitiv și suspendați), se pare că Vincent Guerin ar fi folosit nandrolon, un steroid anabolizant, interzis de C.I.O. Ca urmare, conducerea lui PSG a decis efectuarea unui control antidoping pentru 10 jucători: Le Guen, Rai, Simone,

Ngotty, Roche, Fournier, Revault, Gava, Algerino și Leroy. Precizând că Guerin a fost supus controlului după meciul FC Nantes - PSG 0-0 din 5 octombrie și se așteaptă rezultatul contraexpertizei, fără să vrem gândul ne duce la acel 5-0 din partida cu Steaua, despre care antrenorul Mihai Stoichiță spunea recent: „nu am luat în calcul ilogical care domină uneori fotbalul”. Și dacă a fost altceva?...

Cupele europene

Popescu, Filipescu, Hagi - schimbat la pauză - și Adrian Ilie - primele 69 de minute) și Dinamo Kiev - FC Barcelona ● Celelalte rezultate: AC Parma - Borussia Dortmund 1-0 (în grupa A conduc Parma - 7 p. și Borussia - 6 p., Galatasaray ocupând ultimul loc - 0 p. și golaveraj 0-6); Manchester - Feyenoord Rotterdam 2-1, FC Kosice -

Juventus Torino 0-1 (grupa B); PSV Eindhoven - Newcastle United 1-0 (în grupa C, lider Dinamo Kiev - 7 p., Barcelona pe ultimul loc - 1 p.); Rosenborg Trondheim - FC Porto 2-0 (grupa D, lusitanii fără nici un punct); Beşiktaş Istanbul - IFK Göteborg 1-0 (grupa E); Sporting Lisabona - Bayer Leverkusen 0-2 (grupa F, conduc AS Monaco și Bayer - câte 6 p.) ● Câteva rezultate din Cupa U.E.F.A. (turul II, prima manșă): Inter Milano - Olympique Lyon 1-2, RC Strasbourg - FC Liverpool 3-0, AJ Auxerre - OFI Creta 3-1, FC Metz - Karlsruher SC 0-2, Sporting Braga - Dinamo Tbilisi 4-0. Spartak Moscova - Real Valladolid 2-0, Rotor Volgograd - Lazio 0-0, Atletico Madrid - PAOK Salonic 5-2.

La „Mondialele“ de Box

Tineretea a făcut casă bună cu „nabila artă“

□ O medalie de aur și două de bronz

**Marian Simion
(bronz)**

● În perioada 18-27 octombrie, „Budapest Sports Hall“ din Complexul Népstadion a fost gazda celei de-a IX-a ediții a Campionatelor Mondiale de Box ● La întrecerile din capitala Ungariei au participat 350 pugiliști din 64

**Dorel Simion
(aur)**

de țări ● Meciurile la cele 12 categorii de greutate s-au desfășurat pe durata a 5 reprize de câte 2 minute, simultan pe două ringuri (până la semifinale) ● Din cei 7 campioni mondiali en-titre, doar rusul Raimkul Malakbekov (cocoș) și-a păstrat centura, Leonard Doroftei (semiușoară) și rusul Alexei Lezin (supergrea) fiind eliminați în sferturi, bulgarul Daniel Petrov (semimuscă) și cubanezul Juan Hernandez (semimijlocie) mulțumindu-se cu medaliile de bronz, iar cubanezii Ariel Hernandez (mijlocie) și Felix Savon (grea), cu cele de argint ● În absența de ultimă oră a multiplului nostru campion **Francisc Vaștag** (aur în 1989 și bronz în 1991 la categoria 67 kg și aur în 1993 și 1995 la 71 kg), delegația noastră (alcătuită din 11 sportivi) spera la obținerea a 3-4 medalii, dintre care 1-2 de aur ● Obiectiv perfect realizabil dacă Doroftei (după ce i-a învins lejer pe cehul Sachbazjan și pe turkmenul Biashimov) nu ar fi pierdut la georgianul Koba Gogoladze într-un meci în care a condus cu 11-8 și a fost egalat în ultimele 40 secunde, arbitrii preferându-l pe boxerul ex-sovietic ● Ovidiu Bobârnat (pană) și Claudiu Râșco (semigrea) au fost învinși în „16-imi“ de uzbekul Turgunov, respectiv ucraineanul Trofinov ● În „optimi“, Marian Velicu (semimuscă) a cedat în fața englezului de culoare Ian Napa, Crinu Olteanu (cocoș) pierde cu 7-9 la germanul Myrko Schade, Vasile Adumitroaie (supergrea) la rusul Lezin, iar Iulian Ioniță (mijlocie) la alt german, Eigenbrodt ● Astfel,

în „sferturi“ mai aveam 5 reprezentanți, iar Cuba și Rusia câte 11 ● George Mocanu (muscă) este eliminat cu 13-0 de argentinianul Omar Navarez, ca și Doroftei (în condițiile descrise mai sus) ● Înlocuitorul lui Vaștag, tânărul **Adrian Diaconu** (19 ani, legitimat la Prahova Inspec Ploiești, medaliat cu bronz la C.M. de juniori 1996), l-a avut ca adversar în semifinale pe eternul rival al

ucraineanul Serghei Dzinziruk. ● Surpriza frumoasă pentru noi avea să vină din partea mezinului familiei **Simion**, „ușorul“ **Dorel** (20 de ani, legitimat la Dinamo Mercur București, campion mondial '94 și european '95 la juniori, campion național la juniori '93, '94 și '95, la tineret '96 și la seniori '95 și '97) care i-a înțrecut succesiv pe danezul Damgaard, ungurul

**Adrian Diaconu
(bronz)**

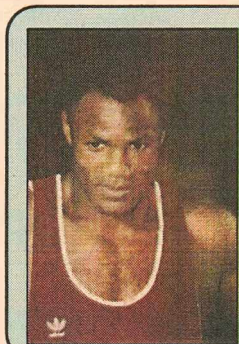
Vilmos Balogh (după 66 de secunde!), israelianul Wazewslaw și pe cehul Lucas Konecny (punctaj: 12-1). În finală, 16-5 cu Paata Gvasalia (Rusia), obținând astfel medalia de aur ● Așadar, un „aur“ și două „bronzuri“, ceea ce a situat România pe locul 4 (după Rusia, Cuba și Ungaria) în clasamentele neoficiale pe medalii și pe puncte ● Recapitulând, România a mai deținut locul 3 în 1993 (după Cuba și Bulgaria) și locul 4 în 1995 (după Cuba, Rusia și Bulgaria), ceea ce ne plasează pe locul 5 în clasamentul „all time“ (după Cuba, Rusia, S.U.A. și Bulgaria)

● Trebuie să subliniem în același timp că Adrian Diaconu este cel mai tânăr medaliat al „mondialelor“, iar media de vârstă a lotului nostru nu a depășit 22 de ani, având în componență 8 debutanți. Un bilanț îmbucurător, având în vedere mai ales Olimpiada de la Sydney 2000 ● Adresând felicitările de rigoare celor trei medaliați, se cuvine să menționăm și numele celor care i-au pregătit: Vasile Fântână (antrenor coordonator), Gheorghe Simion (un tată fericit), Valentin Vranceanu, Titi Tudor, Relu Auras, Ion Moroiță și Emil Popa, ca și pe cel al conducătorului delegației, Paul Novac, secretarul general al F.R. Box. De asemenea, un sprijin deosebit (și material!) a fost acordat de președintele F.R.B., dl Ion Șerban.

Campionii:

semimuscă – Maikro Romero (Cuba)
muscă – Manuel Mantilla (Cuba)
cocoș – Raimkul Malakbekov (Rusia)
pană – Istvan Kovacs (Ungaria)
semiușoară – Alexandr Maletin (Rusia)
ușoară – DOREL SIMION (România)
semimijlocie – Oleg Saitov (Rusia)
mijlocie mică – Alfredo Duvergel (Cuba)
mijlocie – Zsolt Erdei (Ungaria)
semigrea – Alexandr Lebziak (Rusia)
grea – Rushan Șagaev (Uzbekistan)
supergrea – George Kandelaki (Georgia)

lui Feri, cubanezul Alfredo Duvergel, care s-a impus cu 15-0 ● În aceeași fază, deși a avut un culoar bun (fără rusul Saitov – campion olimpic și fără cubanezul Juan Hernandez – campion mondial), semimijlociul **Marian Simion** (22 de ani, legitimat la Dinamo Mercur București, argint la C.E. '96 și bronz la Atlanta) a fost întrecut cu 12-4 de

**Cubanezul
Felix Savon,
cvintuplu
campion
mondial, a
obținut doar
medalia de
argint**

lui Feri, cubanezul Alfredo Duvergel, care s-a impus cu 15-0 ● În aceeași fază, deși a avut un culoar bun (fără rusul Saitov – campion olimpic și fără cubanezul Juan Hernandez – campion mondial), semimijlociul **Marian Simion** (22 de ani, legitimat la Dinamo Mercur București, argint la C.E. '96 și bronz la Atlanta) a fost întrecut cu 12-4 de

Pagini realizate de
POMPILIU L. DUMITRESCU ■

35

Vreți să arătați bine? (I)

Dorința de „a arăta bine” este firească. Unii se nasc cu talentul de a-și pune făptura în valoare. Cei mai mulți însă **învață**: citind, auzind, dar mai ales văzând pe stradă sau la televizor ce e frumos, șic (și **adaptând**, nu copiind) și ceea ce e de gust îndoielnic.

Dacă nu aveți încredere în gustul dv. apelați, fără jenă, la cineva (rudă, prieten, coleg) al cărui bun-gust vestimentar este recunoscut. Vă va ajuta cu dragă inimă!!

Dacă sunteți mică de statură

Purtați:

1. Îmbrăcăminte dintr-o singură piesă, dreaptă sau ușor evazată: palton, pardesiu, rochie. Pentru fiecare zi: sarafan sub care puteți purta bluze/pulovere.

2. Lungimea îmbrăcămintii stabiliți-o în

funcție de vârstă și frumusețea picioarelor: foarte scurtă pentru tinere cu picioare frumoase. Mai lungă, dar urmărind linia corpului (niciodată evazată/până la pământ), în... rest.

3. Materiale suple, **uni**, în toate culorile care convin pielii dv., în nuanțele dorite, dacă sunteți subțire. Culori mai închise, dacă sunteți mai plină.

Purtați imprimeuri numai dacă au motivele (geometrice/florale) decorative mici. Materialele cu dungi (foarte subțiri) se dispun vertical.

4. Încălțăminte cu tocuri de 5-6 cm pentru că numai această înălțime asigură un mers ușor, grațios.

5. Poșete mici, plate, fără ciucuri, ornamente etc.

6. Blănuri cu fir scurt: nureă, astrahan, iepure.

7. Bijuterii puține, mici, cercei fără

toarte, mici coliere și brățări subțiri.

8. Pieptănătura: păr scurt sau strâns într-un coc simplu dacă aveți gât și urechi frumoase. Păr mai lung, dar numai atât cât să vă acopere defectele gâtului/urechilor/feței.

9. Evitați: paltonul/pardesiu/rochia – cu cordon. Fusta cu jachetă/pulover/bluză deoarece cordonul/jacheta împart corpul în două și datorită iluziei optice veți părea mai mică.

Cantități: albușuri – 6 bucăți; zahăr tos – 300 g; miez de migdale/nuci măcinate – 225 g; făină – 20 g (o lingură); esență de migdale (5-7 picături); vanilie, scorțișoară (după gust); zahăr pudră – 2-3 lingurițe.

Atenție! Toate componentele trebuie să aibă temperatura din bucătărie. Ouăle se scot din frigider cu 5-6 ore înainte de a începe pregătirea pricomigdalelor.

Preparare:

1. Se macină miezul de migdale/nuci. Se pune într-un vas înalt și se amestecă împreună cu zahărul.

2. Se adaugă albușurile (nebătute!) și se omogenizează.

3. Gălbenușurile, dacă nu se folosesc

Pricomigdale

imediat, se pun într-un borcan (cu închidere etanșă!), se acoperă cu un strat de ulei (gros de un deget) și se păstrează în frigider (nu mai mult de 2-3 zile).

4. Vasul cu compoziția de pricomigdale se introduce în apă fierbinte. Compoziția se amestecă continuu (cu o lingură de lemn) până se înfierbântă. Se lasă să se răcească, având grijă de a o amesteca din când în când.

5. Se reglează cuptorul pentru coacere la temperatură potrivită.

6. Se tapetează cu hârtie o tavă din tablă neagră.

7. În compoziția răcită se adaugă

aromele și făina. Se omogenizează.

8. Cu șprițul/lingurița se formează pricomigdalele care se așază în tavă distanțat. Deasupra lor se cerne zahăr pudră.

9. Se coc aproximativ 20 de minute.

10. După coacere, hârtia cu pricomigdale se scoate din tavă și se întoarce cu fața în jos (pricomigdalele sunt prinse de ea), se umezește ușor și se desprind cu atenție (pentru a nu le rupe) pricomigdalele.

Recomandare: pentru ca să nu se întărească, pricomigdalele se păstrează într-un vas cu capac (care se introduce în 1-2 pungi de plastic bine strânse la gură!!). În vas se pune miez de pâine albă (așezat într-o pungă mică de plastic, pentru a nu veni în contact cu pricomigdalele).

Lămâia

Lămâia se bucură de un loc de cinste între roadele pământului și nu numai datorită conținutului ei ridicat în vitamine și în special în vitamina C.

Atenție! Întrucât în cultura citricelor (lămâi/portocale/etc.) se folosesc, din plin, substanțe chimice, **este obligatoriu ca, înainte de a fi folosite, să fie foarte bine spălate sub jet de apă rece.**

● **Sucul de lămâie.** Nu-l cumpărați!! Se obține ușor cufundând lămâia întreagă în apă clocotită. Se scoate imediat și se freacă ușor, între palme, de 3-4 ori.

● Lămâile tăiate se păstrează în frigider, într-un borcanel de sticlă cu capac din material plastic (cel metalic ruginește), cu partea tăiată în sus.

● **Căldura, aerul, lumina distrug** vitaminele. De aceea, sucul de lămâie trebuie

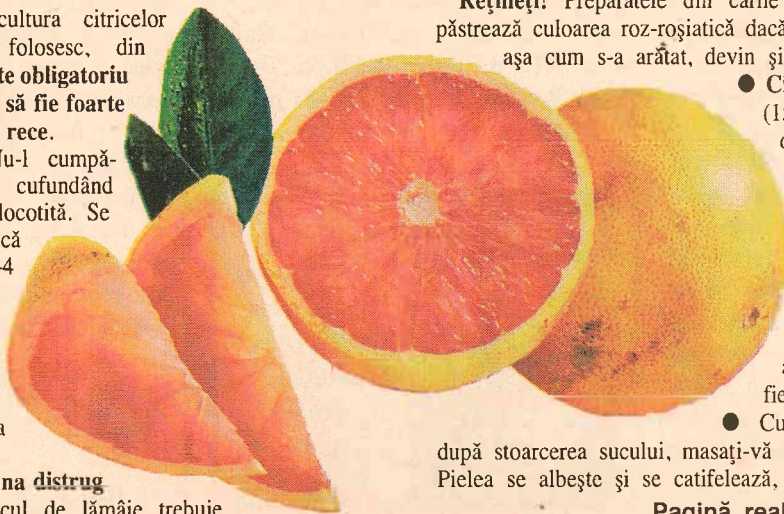
stors și adăugat sosurilor și mâncărilor la masă și nu la pregătirea acestora.

● Carne fiartă/friptă/prăjită, preparatele din carne (salamuri/suncă etc.), peștele, devin mai fine, mai gustoase dacă, la masă, fiecare își stropește mâncarea cu suc de lămâie, stors direct în farfurie.

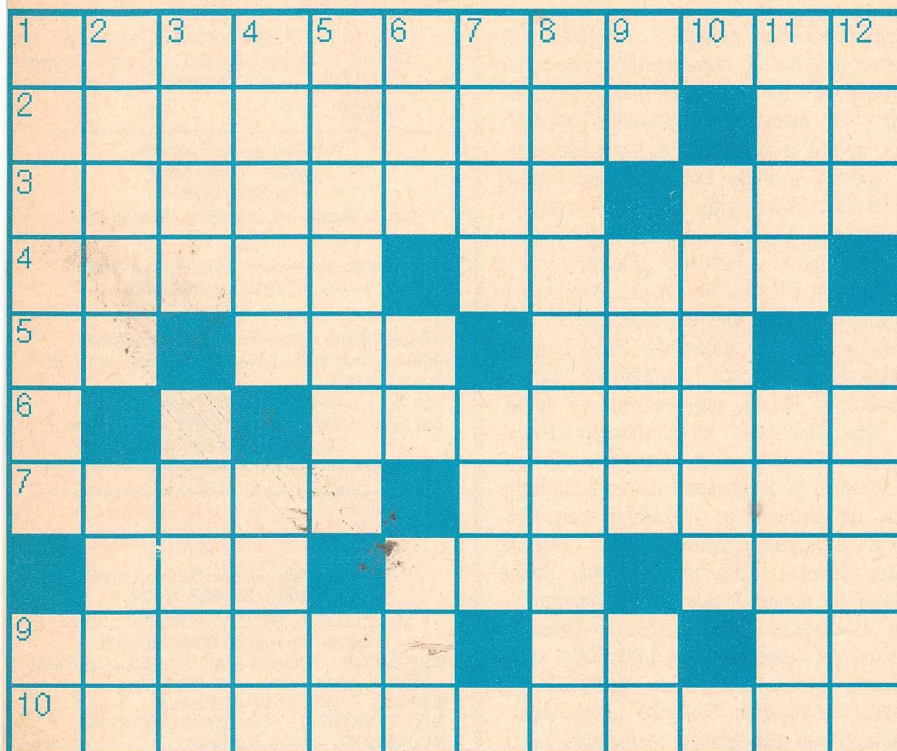
Rețineți! Preparatele din carne (salamuri etc.), porționate, își păstrează culoarea roz-roșiatică dacă sunt unse cu suc de lămâie (și așa cum s-a arătat, devin și mai bune).

● **Citronada.** Pentru un pahar sondă (150-200 ml): 3 lingurițe miere de albine sau un sirop făcut din 3 lingurițe de zahăr și 3 linguri apă. Fierbeți-l 5 minute după primul clocot (așa zahărul devine mai ușor asimilabil pentru organism). Radeți coaja unei jumătăți de lămâie, stoarceți sucul și amestecați-le bine cu siropul fiert și apa necesară.

● Cu jumătatea de lămâie rămasă după stoarcerea sucului, masați-vă mâinile, frecați-vă bine unghiile. Pielea se albește și se catifelează, unghiile se întăresc.

APROXIMATIVE

ORIZONTAL: 1) Certificate de garanție (sg.). **2)** Poftă mare... – Suprafața parcului! **3)** Execuție... sumară (pl.) – Îmbrăcate-n foi de viță (sg.). **4)** Acte întocmite pe teren (od.) – Cunoscută de mică. **5)** Lați în spate! – Dovadă de bun simț – Sediul central! **6)** Amintit, cu părere de rău că nu e de față. **7)** Puse la greu... la munca de jos – A se grăbi la lucru. **8)** Pus în frunte – Și-a găsit nașul... – Fluviu european care trece... prin Torino și San Marino! **9)** Carabine! (pl.) – Piese din top! – Plin de mușchi. **10)** Fac legea în Senat.

VERTICAL: 1) Curs pe geamuri – Cap de huhurez! **2)** Popor... înrudit cu scoțienii – Necazul... cu pictorul. **3)** A se prinde – Bat până la moarte. **4)** Expres... în expresie – Caracterizat ca fiind un om serios. **5)** Vase cu apă de toaletă – Ultimele file... din calendar! **6)** Dispozitiv de război – Faze finale! – Legătură telefonică. **7)** Mare în port – Alba-neagra... **8)** Aflați în deplasare în interes de serviciu. **9)** Debut la teatru! – Merg la repetiție – Cotă medie! **10)** Timpul de mâine. **11)** E pe muchie de cuțit – Verde... toxic. **12)** Cum se mai poate zice... „La mulți ani“! – Slab... ca un mort (pl.).

Dicționar: EDI.

Divertisment

În curând ALMANAH REBUS 1998

**Ca și până acum,
„Publicațiile Flacăra”
vă oferă, cu ocazia
sărbătorilor de
iarnă, cel mai
frumos cadou –
„Almanahul Rebus
1998”.**

**Din cuprins:
careuri tematice,
spirituale și enciclo-
pedice, micro-schițe
umoristice și SF
inedite, catrene,
anecdote,
curiozități, jocuri,
caricaturi, rondeluri,
răvașe,
documentare,
articole despre
staruri muzicale etc.**

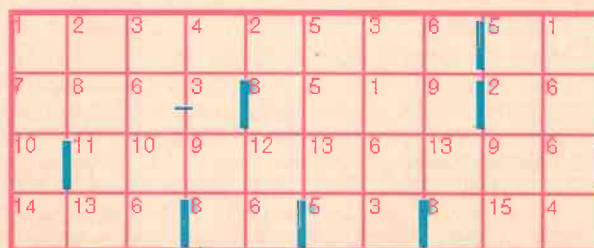
Pentru fiecare întrebare, li-
tera corespunzătoare răspunsu-
lui exact va fi trecută în grila
de mai jos, la numărul cores-
punzător întrebării. După com-
pletarea grilei, pe orizontal veți
descoperi un cunoscut proverb
românesc.

1) Galileo Galilei s-a născut
în Italia, în anul 1561. În care
oraș? (P = Roma; M = Pisa; T
= Milano). **2)** Un mare scriitor
american ne-a încântat cu
„Aventurile lui Arthur Gordon
Pym”. Care este numele acestu-
ia? (I = Edgar Allan Poe; A
= Mark Twain; O = Jack
London). **3)** Numai una dintre
următoarele piese aparține lui
Henrik Ibsen. Care? (N =
„Strigoii”; S = „Caligula”; R =
„Bădăranii”). **4)** Care este
numele pictorului spaniol, con-
siderat unul dintre reprezentanții
principali ai suprealismului?
(B = Pablo Picasso; V =
Francisco Goya; C = Salvador
Dali). **5)** În mitologia greacă,
numele muzei comediei era (I
= Erato; U = Talia; D = Clio). **6)** Se știe că navigatorul italian
Cristofor Columb este conside-
rat descoperitorul Americii.

UNUL DIN TREI

Când s-a întâmplat acest fapt
istoric? (A = 12 octombrie
1492; U = 1 noiembrie 1451;
Z = 15 mai 1506). **7)** Cunoscutul tablou „Fetița
pădurarului” este semnat de
unul dintre cei trei pictori
români (H = Nicolae
Grigorescu; B = Nicolae
Tonitza; J = Theodor Aman). **8)** Pe stema Indiei figurează (F
= Trei tigri; P = Trei elefanți;
L = Trei lei). **9)** Pristanda este
unul dintre personajele lui I.L.
Caragiale. În care dintre piese-
le marelui scriitor apare acesta?
(Z = „O noapte furtunoasă”; E
= „O scrisoare pierdută”; T =
„D-ale carnavalului”). **10)** Știți

care dintre cei trei mari com-
pozitori italieni este autorul
operelor „Boema” și „Tosca”?
(R = Giacomo Puccini; S =
Giuseppe Verdi; M =
Gioacchino Rossini). **11)** Care
țară asiatică are ca unitate mo-
netară rialul? (N = Indonezia; L
= Iordania; D = Iran). **12)**
Cugetarea „Omul e măsura
tuturor lucrurilor” aparține
unuia dintre cei trei filozofi (P
= Protagoras; F = Aristotel; G
= Heraclit). **13)** Cine a afirmat:
„L'état c'est moi” (Statul sunt
eu)? (S = Napoleon; T =
Ludovic al XIV-lea; C = Carol
cel Mare). **14)** În care oraș se
găsește turnul Chindiei? (F =
Iași; G = Sibiu; S =
Târgoviște). **15)** „Crai nou” este
prima operetă românească. Cine
a compus-o? (O = Ciprian
Porumbescu; I = Filaret Barbu;
V = Iacob Mureșianu).

Pagină realizată de Mihai ZGUBEA

„Perla Carpaților”

După cum se știe, în urmă cu doi ani, s-a aniversat împlinirea a 300 de ani de la atestarea documentară a frumosului oraș-stațiune de pe Valea Prahovei, care este Sinaia. Cu această ocazie a avut loc un simpozion și în materialele prezentate s-a vorbit mereu de „Perla Carpaților”, așa cum a fost botezată Sinaia de către înaintașii noștri. Să precizăm însă că la ora actuală trebuie să se facă multe în această localitate pentru a-și recăpăta frumosul renume. În această privință Primăria orașului știe ce ar fi de făcut din punct de vedere edilitar, dar și din punct de vedere turistic și cultural-sportiv. La Sinaia ființează Fundația „Bucegi”, care are ca obiectiv militarea pentru dezvoltarea turistică a Văii Superioare a Prahovei, de la Breaza la Azuga, și mai ales renașterea „Perlei Carpaților”, al cărei președinte este chiar primarul orașului Sinaia, dl Ion Scăunaș, un om cu multă experiență în domeniu.

Pentru realizarea acestui deziderat se cere mult sprijin din partea Guvernului, în speță din partea Ministerului Turismului, lucru ce

nu prea s-a observat. Se cere a fi făcută o serioasă publicitate, atât în exterior, cât și în interior, pentru atragerea investitorilor și a turiștilor. Interesul oamenilor pentru a vizita Sinaia crește și prin organizarea unor impor-

tante manifestări culturale și sportive de interes național și internațional, unele chiar existând aici. Să amintim că odată cu „Sinaia 300” s-a inaugurat „Festivalul Toamnei”, care are loc în fiecare an, în luna octombrie. În această toamnă, cea de-a treia ediție, desfășurată sub egida Primăriei orașului, Ministerului Culturii, Inspectoratului pentru cultură Prahova și Fundației „Bucegi”, a avut un program deosebit de bogat. Festivalul a început cu Parada elevilor, îmbrăcați în costume de epocă, pe Bulevardul Carol I, artera principală a orașului, însoțită de fanfara orașului, și Parada automobilelor de epocă. În cele două zile de desfășurare Parcul Dimitrie Ghica a cunoscut o mare afleună de localnici și de vizitatori din toate colțurile țării, el găzduind pe o imensă scenă formațiunile Holograf, Pasărea Colibri, Compact, Cargo, Krypton, Arca, pe interpreții Ștefan Bănică jr., Laura Stoica, Silvia Dumitrescu, Ion Dolănescu, Stela Popescu, Alexandru Arșinel ș.a., precum și un interesant spectacol de epocă („Prin Sinaia anilor 1900”), realizat de Fundația Culturală „D’ale Bucureștilor”, sub conducerea cunoscutului actor Mircea Diaconu. Tot în parc s-a desfășurat și un spectacol inedit realizat de Teatrul „Masca”, condus de actorul Mihai Mălăinț. La sala de spectacole Casino a avut loc un spectacol muzical cu instrumente tradiționale, realizat de Organizația internațională de prietenie a artelor tradiționale din Japonia, sub conducerea doamnei Furugori Utaju. Tot la Casino a fost găzduită „Caravana epigramei”, cu participarea a peste 25 de epigraștiști din întreaga țară, o expoziție de pictură și o altă de artă culinară.

ALEXANDRU PĂSĂRIN ■

În atenția cititorilor din străinătate

S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A. vă face cunoscută lista completă a titlurilor editate și prețurile abonamentelor (USD):

Publicația	Europa			Alte continente		
	3 luni	6 luni	12 luni	3 luni	6 luni	12 luni
Flacăra	12	20	36	15	24	45
Rebus	15	25	55	18	32	60
Măgărușul	5	10	17	7	12	20
Mini-rebus	5	10	18	10	15	25
Parada integrameilor	5	10	17	7	12	20
Rebusache	10	15	21	12	18	25
Maxi-Skandy	5	10	17	10	15	25
Integrama rebus	5	10	15	7	12	20
Cuvinte încrucișate	5	10	15	7	12	20
Almanah rebus '98	10			15		

Stimați cititori,

Dacă ne contactați acum la numărul de telefon 040.01.222.67.38, vă vom expedia gratuit set complet al publicațiilor noastre. Pentru abonamente, vă invităm să folosiți următoarea modalitate de plată:

— depuneți suma în contul valutar (USD) nr. 47.21.6.16.0431.0 deschis la BCR (Banca Comercială Română),

sector 1, București și remiteți copia documentului de plată împreună cu precizarea titlurilor pentru care doriți abonamentul(le) precum și a lunii cu care doriți să începem expedierea publicației(i)lor).

Prețurile prezentate sunt foarte avantajoase, iar S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A. vă asigură expedierea publicațiilor comandate în siguranță și rapid (Par Avion).

PUBLICAȚIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Ruxandra Arion, Alexandru Păsărin

Director general-adjunct: ALEXANDRU PĂSĂRIN

Director difuzare: GABRIEL BUMB

Secretariat: Mihaela Caroline Surdu 222.33.31; 222.33.44

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341.

Fax: 222.82.89

Cont lei - 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută - USD 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

- DM 47.21.3.10.0431.0 BCR, sector 1, București

Flacăra

Editor: Fundația „Premiile Flacăra România”

Președinte: GEORGE ARION

Director executiv: MANUELA RUXANDRA ARION

Secretar de redacție: CRINA GORGOL

■ REDACTORI - Alexandru Arion, Diana Boicescu, Cătălin Mihuleac, Liliana Petruș, Toma Roman jr.

■ SPORT - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu

■ FOTOREPORTERI - Petre Cojocariu, Florin Ioniță

■ CORECTURĂ - Angela Ștefănescu

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Remus Andrei Ion, Ștefan Nicolae, Horia Pătrașcu, Alex Ștefănescu, Tudor Călin Zoroianu

■ CORESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE: Alexandru Graur (Italia), Mihai Rusu (Germania), Gabriela Adam-Opaț (Austria)

REBUS

INTEGrame
Maxi-Skandy

Redactor șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

PARADA INTEGrameilor

Redactor șef: CONSTANTIN GRIGORE

Mini-REBUS

Redactor șef: DANIEL POPA

Redacția: Aurel Ștefan Alexandrescu, Simona Păsărin

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

Nicoleta Burtă, Maria Călin, Violeta Dragomir,

Doru Vintilă

DIFUZARE (222.66.28): Florian Ferezan,

Viaduct Fieraru, Sorin Lăzărescu, Valerică Leon,

Virgil Lungu, Daniel Nica, Valeriu Radu,

Nicolae Șerban

RESURSE UMANE: Adrian Boicescu

FINANCIAR-CONTABIL: VIORICA TUDOR, Elena Anghel,

Florența Tudor

DOCUMENTARE: Liliana Olteanu

PUBLICITATE (222.68.05): Elena Popescu

ADMINISTRATIV: DAN MIRCEA POPA, Liliana Crețu, Dumitru Țutoiu

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea

Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 222.66.28,

fax 222.82.89 sau prin S.C. „Rodipet” S.A., P.O. Box

33-57, fax 0040-1-222.64.07, telefon 222.41.26, ambele

la adresa: Piața Presei Libere nr. 1, sector 1,

cod 71341 - București, România

Pentru abonamentele interne, care se fac la poștă,

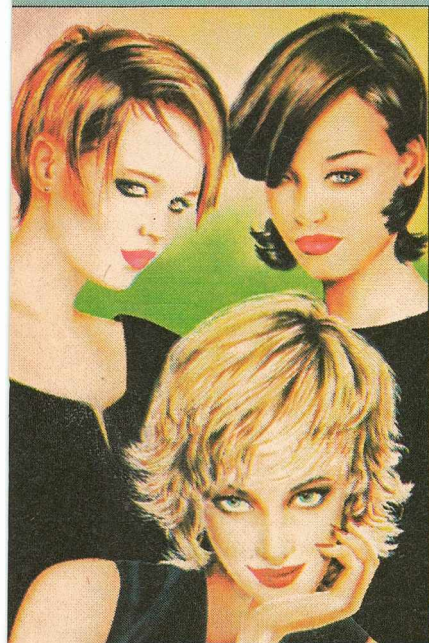
revista „Flacăra” este înscrisă în Catalogul de presă

pe anul 1997 la poziția 4368.

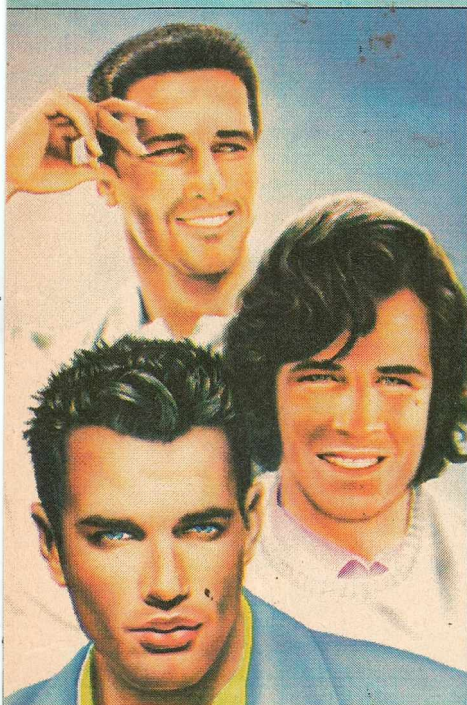
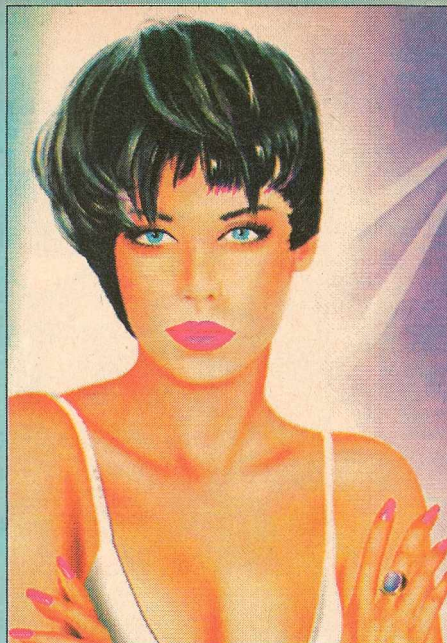
ISSN: 1220-773x

Tipar realizat la:

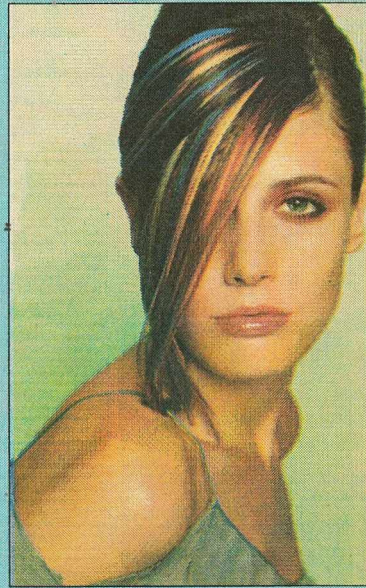
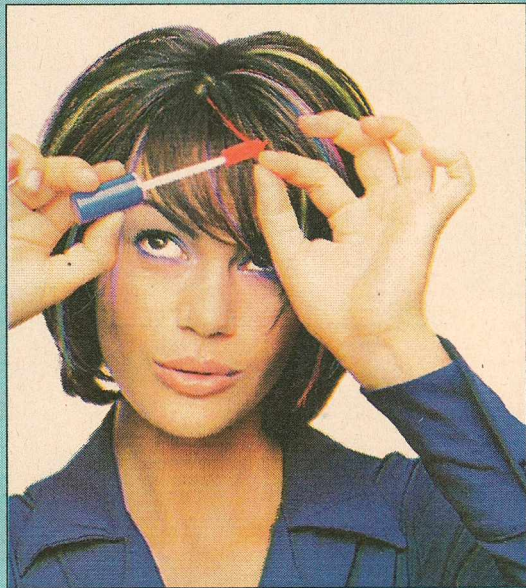
TIPOGRAFIA CICERO

S.C.A. IGIENA București
 vă așteaptă în saloanele
 sale pentru a vă oferi
 servicii de frizerie, coa-
 fură, cosmetică și
 întreținere corporală de
 foarte bună calitate,
 folosind produsele de
 ultimă oră ale firmelor
WELLA și L'ORÉAL,
 la următoarele adrese:

- Calea VICTORIEI nr. 54, tel: 614.87.25
- Str. CHRISTIAN TELL nr. 9, tel: 650.70.15
- Str. TAKE IONESCU nr. 8, tel: 659.76.90
- Calea DOROBANȚILOR bl. 9F, tel: 230.66.31
- Șos. ȘTEFAN CEL MARE nr. 1, tel: 230.26.79
- Calea MOȘILOR nr. 194, tel: 210.45.03
- B-dul I.C. BRĂTIANU nr. 12, tel: 615.02.69
- Str. JEAN LOUIS CALDERON nr. 24, tel: 613.12.05
- IANCU DE HUNEDOARA bl. H4-H5, tel: 659.33.64
- IANCU DE HUNEDOARA bl. H4-H5, tel: 650.49.33
- Str. ION CÂMPINEANU nr. 22, tel: 614.16.25
- Calea VICTORIEI nr. 95-97, tel: 659.54.80
- Calea VICTORIEI nr. 54, tel: 613.00.93
- Str. DOAMNEI nr. 23, tel: 615.06.98

Machiază-te zi, o zi mai aproape
 de natural. Practică în
 saloanele de coafură
 și cosmetică S.C.A. Igiena.

Șuvițe multicolore care durează până la primul spălat al părului.

INTRAROM

ECHIPAMENTE ELECTRONICE DE TELECOMUNICATII

COMMUNICATE WITH YOUR FUTURE

INTRAROM

ROMANIAN TELECOMMUNICATIONS & ELECTRONICS INDUSTRY

